

Folkeuniversitetet – også udenfor universitetet

Vi har i 2014 fået flere nye, spændende samarbejdspartnere, som giver kursisterne mulighed for at få ny viden også udenfor universiteternes rammer. På Københavns Rådhus tilbyder vi fx forelæsninger om overgangen fra enevælde til demokrati og de arkitektoniske idéer bag Martin Nyrops fantastiske bygningsværk. Se mere på side 36.

Vi har også udvidet vores samarbejde med hovedstadens biblioteker. Som man kan se på den modsatte side, starter vi semestret med to smagsprøver på efterårets kurser. Bibliotekshuset på Amager og Gentofte Bibliotek inviterer indenfor til forelæsninger om hærens historie og om Karen Blixens liv.

Akademiet for Talentfulde Unge er et særligt tilbud til engagerede gymnasieelever, som gerne vil arbejde ekstra med deres akademiske interesser. Vi har tilbudt Akademiet et antal pladser på nogle af vore hold, og de unge mennesker er mødt talstærkt frem og har bidraget positivt på holdene. Læs mere om dem og vores mange andre samarbejdspartnere på www.fukbh.dk.

Vi vil gerne imødekomme kursisters og læreres ønske om, at der i et vist omfang er repræsentanter for Folkeuniversitetet til stede på holdene for at byde velkommen, vise vej, løse mindre tekniske problemer og på anden måde skabe en god stemning. Derfor indfører vi fra efteråret 2014 en værtfunktion, som frivillige kan melde sig til. Se mere om denne mulighed inde i kataloget på side 99.

God fornøjelse med kataloget og med efterårssemestret.

Bente Hagelund
Rektor

TILMELDING

Du kan tilmelde dig på to måder:

1. Tilmeld dig på www.fukbh.dk, hvor du kan betale med Dankort, Visa og Masterkort. Du modtager en mail med ordrebekræftelse.
2. Henvend dig på sekretariatet, der har åbent mandag-fredag kl. 10-16. Her kan du betale kontant og med Dankort. Eller ring på tlf. 35 32 87 10, så tilmelder vi dig via hjemmesiden.

Vi sender et tilmeldingsbevis, så snart vi har modtaget din betaling.

Alle holdoplysninger bliver løbende opdateret på vores hjemmeside. Tjek derfor altid dit hold på hjemmesiden, inden du melder dig til. Ændringer i forhold til det trykte katalog kan forekomme.

TILMELD DIG I GOD TID

Hvis der ikke er tilmeldinger nok til et hold, bliver det aflyst en uge før kursusstart. Det er derfor en god ide at tilmelde sig i god tid.

LOKALER

Adresse og lokale oplyses senest to uger før kursusstart.

TILMELDING ÅBNER
MANDAG
DEN 23. JUNI
KL. 10

Husk, at der på de fleste kurser og forelæsnings er undervisningsfri i efterårsferien (uge 42)

UNDERVISNINGSFORMER

Alle kurser og forelæsnings er åbne for alle og kræver ingen særlige forkundskaber.

GRUNDKURSER OG EMNEKURSER

Grund- og emnekurser kalder vi samlet for linjestudier. **Grundkurser** indfører i videnskabelige metoder, hoveddisciplinerne og bibliografien inden for de enkelte fag eller fagområder. **Emnekurser** indfører i enkeltdiscipliner eller præsenterer særlige studieområder.

Kurserne kan følges som selvstændige kurser uafhængigt af hinanden eller som led i et flerårigt studieforløb, evt. med sigte på erhvervelse af et linjebevis. Deltagerne må være indstillet på aktiv deltagelse i undervisningen og forberedelse af begrænset omfang fra gang til gang.

LINJEBEVIS

Efter gennemførelse af mindst seks kurser på linjestudiet inden for samme eller beslægtede fag

og et samlet timetal på mindst 60 dobbelttimer kan du afprøve det, du har lært, ved at udarbejde en linjeopgave under vejledning af en af linjestudiets lærere. Efter udarbejdelse af opgaven udstedes et linjebevis. Tilmelding til linjeopgave sker på et særligt skema – kontakt sekretariatet.

FORELÆSNINGSRÆKKER

Forelæsningsrækker giver en alment tilgængelig, afrundet fremstilling af et videnskabeligt emne og er typisk lidt kortere end kurserne.

VINTERKURSER

Et vinterkursus er et intensivt kursusforløb mandag til fredag i januar. Se side 100.

SÆRARRANGEMENTER

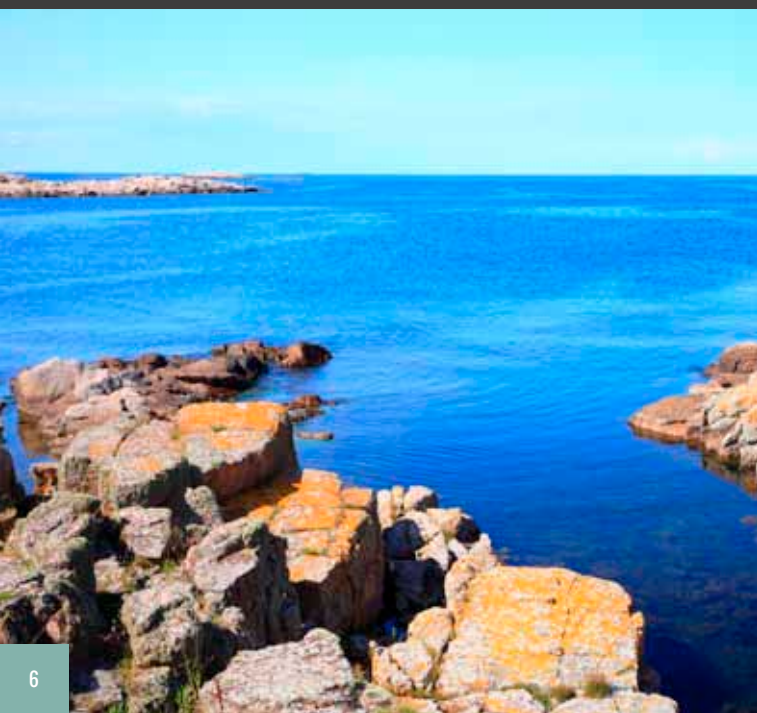
Særarrangementer varer kun en enkelt aften og er introduktionsforelæsnings, Udstillinger på Det Kongelige Bibliotek og UNight – se dem alle på side 16-21.

INDHOLD

16	Særarrangementer
22	Kurser og forelæsningsrækker
100	Vinterkurser
102	Kurser på fremmedsprog / Courses in foreign languages
104	Folkeuniversitetskomitéer på Sjælland
109	Find vej og praktiske oplysninger

LINJESTUDIER

Antikken	26
Antropologi	86
Arkitektur og design	23
Astronomi	84
Filmvidenskab	77
Filosofi	44
Fysik	85
Geologi	85
Historie	27
Idéhistorie	46
Jura	86
Kulturhistorie	37
Kunsthistorie	54
Litteraturvidenskab	69
Musikvidenskab	79
Nærorienten	42
Psykologi	91
Religionshistorie	94
Retorik	75
Sociologi	88
Sprogvidenskab	76
Statskundskab	89
Sundhedsvidenskab	93
Teatervidenskab	82
Teologi	97
Økonomi	90

SÆRARRANGEMENTER

Introduktionsforelæsninger

Hold 1100	Landsmænd.....	17
Hold 1101	Kina – 25 år senere: Var opstanden for demokrati forgæves?	17
Hold 1102	Zoologisk Have som videnskabelig institution.....	17
Hold 1103	Kierkegaards fortælling om Regine – og Regines egen historie	17
Hold 1104	Havets usynlige liv.....	18
Hold 1105	Græske træk i dansk modernisme	18
Hold 1106	Kryssing – manden, der valgte forkert	18
Hold 1107	Opdagelsen af Higgs-partiklen.....	19
Hold 1108	Nanopartikler på arbejde for en renere verden	19
Hold 1109	Litteraturens stemme	19
Hold 1110	Familieretlige udfordringer: Nye tider, nye normer	19

Udstillinger på Det kongelige Bibliotek

Hold 1111	Ned med våbnene	20
Hold 1112	Mode og identitet i Norden	20

UNight

Hold 1113	The famous Danish Skagen painters	21
Hold 1114	King Christian IV	21

KURSER OG FORELÆSNINGSRÆKKER

ARKITEKTUR OG DESIGN

Grundkurser

Hold 4000	Europæisk arkitekturhistorie: Antikken-1400	23
Hold 4001	Europæisk arkitekturhistorie: 1400-1900	23

Emnekurser

Hold 5000	Det hammershøiske islæt – omkring to brødre og deres betydning	23
Hold 5001	Fra paradestue til hjemlig hygge: Dansk og engelsk herregårdskultur i 1700-1800-tallet.....	23
Hold 5002	Byens kanter – fem byvandring	24
Hold 5003	Dansk design og kunsthåndværk i det 20. og 21. århundrede.....	24
Hold 5004	Apollodorus, Frontin og Vitruv: Antikke romerske stjernearkitekter.....	24

Forelæsninger

Hold 1000	Forstædernes utallige fortællinger – før, nu og i fremtiden.....	25
Hold 1001	Kunstnerhjem i Europa – hjem og ramme for kunstnerisk udfoldelse	25
Hold 1002	Paris: Byernes by før og nu – arkitektonisk set.....	25
Hold 1003	Det nye København – arkitektonisk set	26

HISTORIE

Antikken

Hold 4002

Grundkurser

Det antikke Grækenland 26

Emnekurser

Hold 5005 Arven fra antikken 26
Hold 5006 Sex, erotik og sanselighed i antikken 26
Hold 5007 Mord og mordgåder i antikken vol.2 27
Hold 5008 Ti besøg i Glyptotekets samlinger 27

Historie

Hold 4003

Hold 4004

Grundkurser

Fagets metode, teori og kildekritik 27
Enevældens Danmark 1660-1848 28

Emnekurser

Hold 5009 Mellemøsten anno 2014 28
Hold 5010 Det moderne Israels historie 28
Hold 5011 Hæren 1614-2014: 400 års danmarkshistorie 28
Hold 5012 Den 2. Verdenskrig 28
Hold 5013 Nationalsocialismen 29
Hold 5014 En nation fødes: Fra koloni til uafhængighed (1620-1800) 29
Hold 5015 Imperium og Superimperium: Storbritannien, USA og verden (1688 til i dag) 29
Hold 5016 USA: En nation møder den moderne tids udfordringer (1900-1945) 30
Hold 5017, 5018 Dronning Margrethe og Erik af Pommern 30
Hold 5019 Reformationen 30
Hold 5020 De flaviske kejsere – romersk historie fra Nero til Domitian 30
Hold 5022 Europas store århundrede:
Fra Den Franske Revolution til skuddene i Sarajevo (1789-1914) 31
Napoleon Bonaparte – hele historien 31

Hold 5023

Forelæsninger

Hold 1004 Socialdemokratisk ideologi – rødderne, storhedstiden og krisen 31
Hold 1005 Afghanistan – fire årtier med krig, konflikt og kaos 32
Hold 1006, 1007 Middelalderens og renæssancens København:
Fra handelsplads til blomstrende hovedstad 32
Hold 1008, 1009 Fra middelalderens magt til tugthuslaverne på Christianshavn:
Historiske byvandring 32
Hold 1010 Istedgade – porten til Vesterbro 32
Hold 1011 Danske Moskva-kadrer: Udvalgte personsager fra Kominterns arkiv 33
Hold 1012 Det Byzantinske Rige 33
Hold 1013 Skjulte historier – indblik i såkaldt almindelige menneskers upåagtede
liv og tankegange 34
Hold 1014 Syrien: Et land i opløsning: Historisk baggrund, Bashar og borgerkrig 34
Hold 1015 Fortællinger fra et Syrien før borgerkrigen 34
Hold 1016 Koncentrationslejren Neuengamme 34
Hold 1017 Fredensborg Slot og Slotshave 35

Særarrangementer

Hold 1018 Byvandring om Københavns natmænd 35

Hold 1019, 1020, 1021	Københavns Rådhus Rundvisning og forelæsning	36
Hold 1022, 1023, 1024, 1025	Rundvisninger på Københavns Universitet	37

Kulturhistorie

Hold 5024	Emnekurser	
Hold 5025	Rundt om Dostojevskij: Dansk-russiske kulturrelationer i 1800-tallet	37
Hold 5026	Det moderne Kina og nobelpristageren Mo Yan	37
Hold 5027	Mødet med det totalitære	37
Hold 5028	Rusland og det nære udland	38
	Indien	38

Forelæsninger

Hold 1026	Østfronten – den totale krig	38
Hold 1027	Skt. Petersborg, Moskva og den russiske provins	39
Hold 1028	Den Transsibiriske Jernbane – bindeleddet mellem folk og kultur i Rusland, Mongoliet og Kina	39
Hold 1029	Tyskland og tysk kulturhistorie efter 1989	40
Hold 1030	Klima og mennesker: Humanistiske perspektiver på klimaforandringer	41
Hold 1031	Menneskehedens sidste dage: 1. Verdenskrig i europæisk kultur	41
Hold 1032	Historien om teknologi i krig og fred, vold og venlighed	41
Hold 1033	Revolutionen i Ukraine	42

Nærorienten

Hold 4005	Grundkurser	
	Fra Pyramiderne til Kleopatra	42

Emnekurser

Hold 5029	Bag Borgen i Assyrien	42
Hold 5030	Karnak – Ægyptens største tempelkompleks	43
Hold 5031	Den ægyptiske gudeverden	43
Hold 5032	Yacoubians hus – før og efter revolutionen	43

Forelæsninger

Hold 1034	Ægyptens pyramider	43
-----------	--------------------------	----

IDEHISTORIE OG FILOSOFI

Filosofi

Hold 4006	Grundkurser	
Hold 4007	Fra Platon til renæssancen	44
Hold 4008	Metafysik: Læren om 'de første principper'	44
	Etik og politisk filosofi	44

Emnekurser

Hold 5033	Eksistentiel filosofi og fænomenologi	44
Hold 5034	Filosofiens historie: Det 20. århundredes filosofi: Fra Russell til Foucault	45
Hold 5035	Filosofisk hermeneutik – sprog, forståelse og menneskets endelighed	45
Hold 5036	Kunstens kraft: Træk af de danske æstetikkers historie	45
Hold 5037	Det retfærdige samfund: Skylder vi hinanden omfordeling?	45

Idehistorie

Hold 4009, 4010	Grundkurser	
Hold 4011, 4012, 4013	Fra Homer til Aristoteles: Antikkens idehistorie (grundmodul 1)	46
	Mellem Athen og Jerusalem: Europæisk idehistorie fra Aristoteles til Augustin (grundmodul 2)	46

Hold 4014, 4015	Fra Augustin til Luther og Machiavelli: Middelalderens, renæssancens og reformationens idehistorie (grundmodul 3) ..	46
Hold 4016, 4017, 4018	Fra Descartes til Kant: Europæisk idehistorie fra reformationen til oplysningstiden (grundmodul 4)	47
Hold 4019, 4020	Fornuftstroen til debat: Europæisk idehistorie fra romantikken til Nietzsche (grundmodul 5)	47
Hold 4021, 4022	Fra Nietzsche og Freud til Wittgenstein og Heidegger: Europæisk idehistorie 1900-1945 (grundmodul 6)	47
Hold 4023	Fra Sartre og Adorno til Foucault og Habermas: Europæisk idehistorie fra 1945 til i dag (grundmodul 7)	48

Emnekurser

Hold 5038	Preussen: Myte og virkelighed	48
Hold 5039	Politisk spin og demokratiets forfald: Platons <i>Gorgias</i>	48
Hold 5040	Portræt af det moderne menneske som morder: Hjalmar Söderbergs <i>Doktor Glas</i> og Kerstin Ekmans <i>Mordets praksis</i>	49
Hold 5041	Skepticismens idehistorie	49
Hold 5042	Kend dig selv! Menneskets idehistorie	49
Hold 5043	På flugt fra nazismen: Tysk litteratur, kunst og filosofi i eksil 1933-1945	50
Hold 5044	Hvad er sprog? Sprogets idehistorie fra Platon til Derrida	50
Hold 5045	Hvad er erfaring? Erfaringens idehistorie fra Aristoteles til Agamben	50
Hold 5046	Dannelse og misdannelse: Rousseaus filosofi om opdragelsen	50
Hold 5047	At tænke staten: Den moderne stats idehistorie fra Hobbes til i dag	51
Hold 5048	Det tragiske menneske: Om de græske tragedier	51
Hold 5049	Vær dig selv! Autenticitetens filosofi	51
Hold 5050	Den naive læser: Inger Christensens forfatterskab	51
Hold 5051	Eksistentialisme: Frihed, ansvar og meningen med livet	52
Hold 5052	Liberalisme, konservatisme, socialisme: De store ideologiers fødsel fra Adam Smith til Marx og Mill	52
Hold 5053	Kerstin Ekmans trilogi <i>Ulveskindet</i>	52

Forelæsninger

Hold 1035	Wien omkring år 1900: Tradition og modernitet	53
Hold 1036	Kants moralfilosofi	54

KUNSTHISTORIE

Grundkurser

Hold 4024, 4025	Fra antikken til renæssancen (600 f.Kr. - 1400) (modul 1)	54
Hold 4026, 4027, 4028	Fra den italienske renæssance til nyklassicismen (1400-1800) (modul 2)	54
Hold 4029, 4030, 4031	Fra romantik til modernisme (1800-1920) (grundmodul 3)	55
Hold 4032, 4033, 4034	Fra modernismen til samtidskunsten (1920-2010) (modul 4)	55
Hold 4035	Hvad er kunsthistorie? (modul 5)	55

Emnekurser

Hold 5054	Møblet som kunstgenstand: Europæisk møbelkultur fra antikken til 1900	56
Hold 5055	Eget atelier: Kvindekunstnere fra renæssancen til det 20. århundrede	56
Hold 5056	Guldalderens ansigt	56
Hold 5058	Fra renæssancen til romantikken i spansk kunst omkring El Greco, Velázquez, Zurbaran og Goya	56
Hold 5059	Mødested Paris i billedkunsten 1830-1930	57

Hold 5060	Farvernes betydning: Fra Goethe til Gernes.....	57
Hold 5061	Olafur Eliassons lyskunst	57
Hold 5062	Kalkmalerier i Danmark.....	58
Hold 5063	Kunstværket i kontekst – fem danske billedkunstnere.....	58
Hold 5064	Fra sen guldalder til industriens mænd – dansk malerkunst 1850-1900.....	58
Hold 5065	Fra modernisme til Fluxus – hovedstrømninger i dansk billedkunst 1932-1960	58
Hold 5066	Fem besøg i Nationalmuseets Renæssancesamling	59
Hold 5067	Billedmagt, billedangst og flere fortællinger om det visuelle	59
Hold 5068	Billedanalyse.....	59
Hold 5069	Billedkunsten som symbolsk sprog.....	59
Hold 5070	The Body in Medieval Art.....	59
Hold 5071	Women and Painting in the Middle Ages and Renaissance.....	60
Hold 5072	Tæt på Thorvaldsen.....	60
Hold 5073	Renæssancens rum	60
Hold 5074	Brygger Jacobsens mæcenat og kunstsamling	60
Hold 5075	Skulpturen i fem perioder på fem museumsbesøg.....	61
Hold 5076	Nederlandsk barok. Alt andet end modreformation.....	61
Hold 5077	Ét motiv – mange kunstnere.....	61
Hold 5078	Køn, krop og klasse – kvinden som motiv fra Jens Juel til Katrine Ærtebjerg	61
Hold 5079	Københavns 'hemmelige' samling – tre besøg i Den Kgl. Afstøbningsssamling	62
Hold 5080	Rembrandt! Hvem var han egentlig?.....	62
Hold 5081	Picasso-Picasso: Studier i Picassos mangfoldighed.....	62
Hold 5082, 5083	Farvens opstandelse: Emil Nolde og den tyske ekspressionisme.....	62
Hold 5084	Forvandlingsbilleder. 1950'erne, en ny guldalder	63
Hold 5085	Lysets by: Paris omkring 1900	63
Hold 5086	Dialogen med det fremmede: Japan i kunsten.....	63
Hold 5087	Mellem ånd og stil: Den tidlige manierisme i Italien 1520-1560.....	63
Hold 5088	Ungdomsoprøret i kunsten	64
Hold 5089	Fransk kunst – fra Gauguin til Sophie Calle.....	64
Hold 5090	Dansk kunst 1950-2010.....	64
Hold 5091	Store malere og deres teorier – fra renæssancen til Asger Jorn	64
Hold 5092	Farven i kunsten og det 20. århundredes danske maleri.....	64
Hold 5093	Se på verdenskunst i København.....	65

Forelæsninger

Hold 1037	Mindesmærker i dag.....	65
Hold 1038	Børn, kunst og legepladser – omkring <i>Modellen</i> af Palle Nielsen	65
Hold 1039	Michael Ancher & P.S. Krøyer – venner og rivaler	66
Hold 1040	Sonderinger i nordisk fotografi.....	67

LITTERATUR OG SPROG

Litteraturvidenskab

Hold 4036	Grundkurser	
Hold 4037	Litterær analyse.....	69
Hold 4038	Europæisk litteratur: Middelalder og renæssance	69
Hold 4039	Dansk litteratur 3: 1870-1900	69
	Litterær periode 5 (1940-80): Fra H.C. Branner til Kirsten Thorup	70

Emnekurser

Hold 5094	Fjodor Dostojevskij: Russisk verdenslitteratur.....	70
Hold 5095	Camus og den eksistentielle udfordring	70

Hold 5096	Gustav Wied – den muntre misantrop.....	70
Hold 5097	Pagten mellem Blixen og Bjørnvig.....	71
Hold 5098	I dybet under <i>Vølvens Spådom</i> : Norner og skæbne i nordisk mytologi.....	71
Hold 5099	Den kollektive roman i dansk litteratur.....	71
Hold 5100	Punktnedslag i den episke fortælling i dansk litteratur.....	71
Hold 5101	Thomas Mann: Sene fortællinger og romanen <i>Den udvalgte</i>	72
Hold 5102	Krig og kærlighed, vemod og forsoning: Genrerne i Shakespeares forfatterskab...	72
Hold 5103	Litterært værksted.....	72
Hold 5104	Fransk tekstlæsning: Poil de Carotte et L'enfant.....	72
Hold 5105	Engelsk tekstlæsning: three postmodernist novels?.....	73
Hold 5106	Italiensk tekstlæsning: Italo Calvino <i>Il barone rampante</i>	73
Hold 5107	Tysk tekstlæsning: Hermann Broch: <i>Die Schlafwandler</i>	73

Forelæsninger

Hold 1041	Oversættelsens kunst.....	74
Hold 1042	New Yorker-romanens grundtone og spændvidde.....	74
Hold 1043	Angsten for kærligheden – fortællinger om følelsernes flugtveje.....	74

Retorik

Hold 4040	Skriftlig retorik.....	75
-----------	------------------------	----

Grundkurser

Emnekurser

Hold 5108	Ti store taler.....	75
Hold 5109	Retorisk argumentation.....	75

Forelæsninger

Hold 1044	Undskyld!.....	75
Hold 1045	Nye øjne på aktuel retorik.....	76

Sprogvidenskab

Hold 4041	Dansk grammatik – syntaks.....	76
-----------	--------------------------------	----

Grundkurser

Emnekurser

Hold 5110	Hvad er det særlige ved dansk?.....	76
Hold 5111	Ord på tapetet.....	77

MUSIK, FILM OG TEATER

Filmvidenskab

Hold 4042	Filmteori og -analyse.....	77
-----------	----------------------------	----

Grundkurser

Emnekurser

Hold 5112, 5113	Hitchcocks kvinder.....	77
Hold 5114	Francis Ford Coppola: En amerikansk drømmer.....	78
Hold 5115	Jeanne Moreau: Nybølgens dronning.....	78
Hold 5116	Dramaturgi og forførelse.....	78
Hold 5117	Ingmar Bergman – kammerspillets mester.....	78
Hold 5118	Berlin under og efter Den Kolde Krig – på film.....	79

Forelæsninger

Hold 1046	Den maskuline mystik – store mandlige filmskuespillere.....	79
-----------	---	----

Musikvidenskab

Hold 4043	Grundkurser	Den magiske middelalder	79
Hold 4044		Elementær musikteori	80

Emnekurser

Hold 5119	Musik i hjernen og kroppen	80
Hold 5120	Komponisten Paul von Klenau: Musikken og 1. Verdenskrig oplevet af en udenlandsdancer	80
Hold 5121	10 klassikere du bør kende	80
Hold 5122	Copenhagen Phil-introduktioner	81
Hold 5123	Torsdagskoncerterne i DR Byens koncertsal	81
Hold 5124	400 års opera – i nutidigt perspektiv	81
Hold 5125	Fyraftensopera	82

Teatervidenskab

Hold 5126	Emnekurser	Historien om dansk teater: Et møde på stedet med dansk teaters kulturarv	82
Hold 5127		At læse dramatik – mellem tekst og teater	82

Forelæsninger

Hold 1047	Tre premierer på Det Kongelige Teater	83
-----------	---	----

NATUR OG UNIVERS

Astronomi

Hold 4045	Grundkurser	Stjerner og deres udvikling	84
Hold 4046		Astronomiske grundbegreber	84

Emnekurser

Hold 5128	Galakser og galaksehobe	84
-----------	-------------------------------	----

Forelæsninger

Hold 1048	Studiet af planetsystemer: en videnskabelig revolution	84
-----------	--	----

Fysik

Hold 1049	Forelæsninger	Lysfænomener i naturen	85
Hold 1050		News from the Niels Bohr International Academy	85

Geologi

Hold 4047	Grundkurser	Processer og materialer. Bjergarter, mineraler – deres dannelse og udbredelse ...	85
-----------	-------------	---	----

Emnekurser

Hold 5129	Grundfjeldet i Skandinavien	86
-----------	-----------------------------------	----

SAMFUND

Antropologi

Hold 4048	Grundkurser	Kulturel mangfoldighed	86
-----------	-------------	------------------------------	----

Hold 5131	Emnekurser Ritualer og ritualiseret adfærd	86
Jura	Grundkurser	
Hold 4049	Introduktion til jura	86
	Forelæsningsrækker	
Hold 1051	Rejseholdet	87
Hold 1052	Kampen mod forbrydelsen	87
Hold 1053	Et land uden politi – 19. september 1944	87
Hold 1054	Ytringsfrihed – en menneskeret	88
Sociologi	Grundkurser	
Hold 4050	Den klassiske sociologi	88
Hold 4051	Den nyere sociologi	88
	Forelæsninger	
Hold 1055	Kritik, krise og kreativitet	89
Statskundskab	Grundkurser	
Hold 4052	Det politiske system i Danmark: Dansk politik i lokalt og globalt perspektiv	89
	Emnekurser	
Hold 5132	Moderne magtforståelser	89
Hold 5133	Kampen om verden – USA eller Kina eller...?	89
	Forelæsninger	
Hold 1056	Fem aktuelle nedslag i den internationale politik	90
Hold 1057	Lokalområdernes rolle i bæredygtig omstilling	90
Økonomi	Grundkurser	
Hold 4053	Introduktion til samfundsøkonomi	90
	Emnekurser	
Hold 5134	Aktuel økonomi	91
	Forelæsninger	
Hold 1058	Fra velfærdsstat mod konkurrencestat	91

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Psykologi	Grundkurser	
Hold 4054	Udviklingspsykologi	91
Hold 4055	Kognitionspsykologi – mellem krop, hjerne og verden	92
	Emnekurser	
Hold 5136	Hjertets tænkning: Mentalisering	92
Hold 5137	Positiv psykologi	92
Hold 5138	Glade og optimistiske børn i trivsel og med højt selvværd	92
Hold 5139	Der var jeg jol!	93

Hold 1059	Forelæsninger Personlighedpsykologiske teorier.....	93
Sundhedsvidenskab	Forelæsninger	
Hold 1060	Retsmedicin i Danmark	93
Hold 1061	Biomekanik, fysiologi, ergonomi	94
Hold 1062	Danskernes mentale sundhed.....	94
TEOLOGI OG RELIGION		
Religionshistorie	Grundkurser	
Hold 4056	Religioner i Europas oldtid.....	94
Hold 4057	Mellemøstens religioner: Zarathustrisme, jødedom, kristendom.....	95
	Enmekurser	
Hold 5140	Mellem mormoner og Atlantisrejsende: Nye og gamle 'nye religioner' og religiøse bevægelser	95
Hold 5141	Islamismen: Udgør politisk islam en trussel mod de vestlige og spirende mellemøstlige demokratier?	95
Hold 5142	Hinduismen – filosofi, fromhed og farverige fester	96
	Forelæsninger	
Hold 1063	Den højeste søgen: Mystik i forskellige religioner	97
	Særarrangement	
Hold 1064	Den arabiske verden	97
Teologi	Grundkurser	
Hold 4058	Bibelfagene	97
	Emnekurser	
Hold 5143	Paulus og Nietzsche: Er det svagt at være svag?	97
	Forelæsninger	
Hold 1065	Moderne teologi: Teologisk tænkning siden 1918.....	98
Hold 1066	Gud og det onde	98
Hold 1067	Vejmetaforen i kristendommen.....	98

INTRODUKTIONS- FORELÆSNINGER

Introduktionsforelæsningsne er enkeltstående forelæsningsne, hvor anerkendte forskere og formidlere en enkelt aften præsenterer de nyeste resultater inden for deres fagområde. Så er du i tvivl om, hvordan det er at gå på Folkeuniversitetet, kniber det med tiden, eller vil du bare gerne snuse til forskellige fagområder, så er introduktionsforelæsningsne et oplagt valg.

HISTORIE

Landsmænd

Ved dr.phil. og ansvarshavende chefredaktør Bo Lidegaard, Politiken

Hold 1100: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (4/9)

Efter den tyske besættelsesmagt i oktober 1943 iværksatte en aktion mod de danske jøder, flygtede langt hovedparten til Sverige. Men hvordan kunne det lade sig gøre for 7-8000 mennesker at flygte på få uger – og hvad oplevede de direkte berørte?

Bo Lidegaard har haft adgang til samtidige dagbøger og andet materiale, der aldrig tidligere har været offentliggjort. Med det afsæt har han skrevet *Landsmænd*, der fortæller historien om de danske jøders flugt. *Landsmænd* udkom i 2013 i bl.a. USA, Tyskland, Danmark og de øvrige skandinaviske lande.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

STATSKUNDSKAB

Kina – 25 år senere: Var opstanden for demokrati forgæves?

Ved journalist Mette Holm

Hold 1101: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (11/9)

25 år er gået siden de vældige demonstrationer i Beijing for demokrati – den hidtil største udfordring af det nye Kinas ledelse. Millioner af mennesker demonstrerede fredeligt. Magthaverne svarede igen med Folkets Befrielseshær, der mejede ubevæbnede demonstranter med kampvogne og maskingeværer. Revolutionen udeblev. Kommunistpartiet satte folkets tillid over styr og erstattede den med frygt og økonomisk frihed. Men var opstanden forgæves?

Mette Holm har fulgt Kinas udvikling tæt i og dækkede opstanden for TV-Avisen i 1989.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

ZOOLOGI

Zoologisk Have som videnskabelig institution

Ved cand.scient., videnskabelig direktør Bengt Holst, Zoologisk Have

Hold 1102: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (18/9)

Alle kender Zoologisk Have. Men kun få kender til det store videnskabelige arbejde, der ligger bag. Ikke desto mindre hører Zoo København til en af de bannerførende i Europa med naturbevarelsesprojekter i fem verdensdele, eget dna-laboratorium og en række vigtige poster i det internationale avlssamarbejde for truede dyrearter. Men Zoo har også en enorm opgave inden for formidling af et sundt natursyn, der bygger på naturens unikke væsen på godt og ondt. Kom og hør, hvordan alt dette spiller sammen, når Bengt Holst fortæller om Zoo bag kulisserne.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

TEOLOGI

Kierkegaards fortælling om Regine – og Regines egen historie

Ved lic.theol., lektor Joakim Garff

Hold 1103: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (25/9)

”Du mit Hjertes Herskerinde”, kaldte Kierkegaard sin Regine, der alle dage har været noget af en gåde. Af hidtil ukendte breve skrevet under et femårigt ophold i Dansk Vestindien fremgår det, at hun ikke bare var en dekorativ porcelænsfigur, men en kvinde af kød og blod, meninger og begæring, fortællelser og betroelser og periodvis mere ustyrlig end anstændig. Forelæsningen skildrer hendes forsøg på at være andet og mere end sin ægtefælles hustru og sin tidligere forlovedes litterære livsledsagerske – deriblandt og ikke mindst: sig selv.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

HAVBIOLOGI

Havets usynlige liv

Ved professor Thomas Kjørboe, Centre for Ocean Life, DTU Aqua

Hold 1104: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (2/10)

Under havets overflade gemmer der sig masser af usynligt og mikroskopisk liv, som udfoldes i en ukendt og anderledes verden: Vandet forekommer så tykt som sirup, og organismernes sanser deres omverden og kommunikerer med hinanden ved hjælp af kemiske og hydrodynamiske signaler. Dette usynlige liv spiller en afgørende rolle for klodens kulstofregnskab og for det globale klima, og det er grundlaget for det liv vi kan se – og spise. Thomas Kjørboe viser, hvordan kampen for mad, overlevelse og sex materialiserer sig her.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)

Pris: 50 kr.

KUNSTHISTORIE

Græske træk i dansk modernisme

Ved kunsthistoriker, dr.phil. Mikael Wivel

Hold 1105: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (23/10)

Udstillingen *På Græsk* på Thorvaldsens Museum skildrer nybruddet i dansk skulptur i 1890'erne. Thorvaldsen havde taget afsæt i den klassiske græske kunst, men nu gjaldt det den primitive arkaiske kunst. Niels Skovgaard satte gang i en form for primitivisme, som svarer til den i Paris, der tog afsæt i stammekunsten fra Afrika. Den arkaiske inspiration begyndte med fx Kai Nielsen og Svend Rathsack, men konsolideringen kom i 1920'erne med fx Astrid Noack, Adam Fischer og Henrik Starcke.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)

Pris: 50 kr.

HISTORIE

Kryssing: Manden, der valgte forker

Ved cand.mag. Thomas Harder

Hold 1106: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (30/10)

I 1941 blev oberstløjtnant C. P. Kryssing opfordret til at stå i spidsen for et dansk frikorps, der skulle kæmpe mod USSR inden for rammerne af Waffen-SS. Kryssing var ikke nazist, men han betragtede Sovjetunionen som en større fare end Tyskland. Det er historien om radikaliserings og moralsk blindhed, der fik et ellers anstændigt menneske til at træffe katastrofale valg, der kostede ham hans familie og hans ære – og gjorde ham til medskyldig i uhyrlige forbrydelser. Thomas Harder udgiver i efteråret 2014 en biografi Kryssing.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)

Pris: 50 kr.

FYSIK

Opdagelsen af Higgs-partiklen

Ved dekan, professor
John Renner
Hansen, Københavns
Universitet

Hold 1107: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (6/11)

Weinberg og Salam skabte for snart 50 år siden partikelfysikkens standardmodel. De forudsagde eksistensen af flere ukendte partikler, bl.a. Higgs-partiklen. Men først i 2012 blev den med stor sandsynlighed fundet. Partiklen er introduceret for at skabe en konsistent teori, men dens egen masse betyder meget lidt for fysikken i øvrigt. Derfor var det svært at vide, hvor man skulle lede på anden måde end gennem mere og mere energirige kollisioner i acceleratorbaserede eksperimenter. Hvorfor var det nødvendigt at indføre Higgs-partiklen og hvorfor var den så svær at finde?

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

FYSIK

Nanopartikler på arbejde for en renere verden

Ved professor og
instituddirektør Jane
Hvolbæk Nielsen,
DTU Fysik

Hold 1108: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (13/11)

Hvordan sikrer vi en fortsat høj og stabil energiforsyning? Vi er i dag afhængige af fossile brændstoffer til fx transport, varme og lys, men vi må i gang med at finde alternative løsninger på fremtidens energiforsyning. En vigtig vej hen imod vedvarende energiløsninger er udviklingen af nye katalysatorer. Forelæsningsen ser nærmere på, hvordan en katalysator virker på atomart niveau. Der vil være eksempler på, hvordan der arbejdes med modeller af katalysatorer i laboratoriet, hvor der bruges røntgen- og ionstråling og avancerede mikroskoper.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

LITTERATUR-VIDENSKAB

Litteraturens stemme

Ved lektor Lilian Munk
Rösing, Københavns
Universitet

Hold 1109: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (20/11)

Stemmen er en uomtvistelig dimension ved læseoplevelsen: Når vi læser, hører vi teksten som en stemme for vores indre øre. Men hvem tilhører den stemme? Er det forfatterens, er det læserens, eller kan man tale om, at teksten har sin egen tavse skriftstemme? På et helt basalt niveau kan en analyse af tekstens stemme begynde med spørgsmålet: Hvordan skal teksten læses op? Det gælder så om at kunne argumentere for sin oplæsning med teksten: Hvad er det i teksten, der får mig til at læse den langsomt eller hurtigt op, højt eller stille, muntert eller trist etc.?

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

JURA

Familieretlige udfordringer: Nye tider, nye normer

Ved professor, dr. jur.
Ingrid Lund-Andersen,
Københavns Universitet

Hold 1110: 1 torsdag kl. 18.15-20.00 (27/11)

Familieretten ændrer sig til stadighed. Nye tider fører til nye normer. Det påvirker samlivsformerne, relationen mellem kønnene og mellem forældre og deres børn.

I forelæsningsen ses på de senere års store udfordringer i familieretten. Der har bl.a. været fokus på at sikre børns rettigheder og på at forberede en ny lov om økonomien i ægteskabet. Samtidig savnes nytænkning om regulering af ugifte samlivsforhold, hvor det samlede billede stadig er et 'rodet kludetæppe' uden forudsigelighed og konsistens.

Sted: Center for Sundhed og Samfund (CSS), Øster Farimagsgade 5, 1353 København K (lokale følger)
Pris: 50 kr.

UDSTILLINGER PÅ DET KONGELIGE BIBLIOTEK

Ned med våbnene

Neutralitet og krigsmodstand i Danmark under 1. Verdenskrig
Særudstilling i Den Sorte Diamant 3 september 2014 - januar 2015.

Hold 1111: 8/10 kl. 19.00-21.30

I efteråret 2014 er det 100-året for 1. Verdenskrigs udbrud. Det Kongelige Bibliotek markerer begivenheden med en udstilling om den danske neutralitet og krigsmodstand. Gennem en række kendte og ukendte personer præsenteres man for de mange forskellige holdninger til krig eller magtanvendelse. Ved hjælp af dagbøger, breve, film, fotografi, lydoptagelser etc. kommer den besøgende tæt på og konfronteres med meninger, tvivl og holdningsændringer til magtanvendelse.

I en nutidig situation, hvor Danmark har en tiårig krigsindsats i Irak og Afghanistan bag sig, kan nye informationer om neutralitetspolitikken og antimilitarismen under 1. Verdenskrig skabe refleksion.

Vi starter med foredrag ved forskningsbibliotikar ved Det Kongelige Bibliotek Mette Kira Krabbe Meyer. Herefter er der adgang til selve udstillingen, og vi slutter af med mulighed for spørgsmål over et glas vin.

Sted: Blixen-salen, Det Kongelige Bibliotek

Pris: 120 kr.

Mode og identitet i Norden

Udstillingen *The Weather Diaries* i Det Nationale Fotomuseum
Det Kongelige Bibliotek i samarbejde med Nordic Fashion Biennale 2014

Hold 1112: 4/11 kl. 19.00-21.30

The Weather Diaries viser nye fotografier af den amerikansk/østrigske kunstnerduo Cooper & Gorfer. De er kendt for deres eventyrlige fotografier, som iscenesætter et bestemt steds forhistorie og dens betydning for de mennesker, der lever der i dag.

De to fotografer har opholdt sig i Færøerne, Grønland og Island for at undersøge, hvordan kulturarv, traditioner og individuel kreativitet flyder sammen i de fortællinger, der kommer til udtryk hos 12 lokale modedesignere og beklædningshåndværkere. Efter feltarbejdet iscenesætter Cooper & Gorfer deres lokale samarbejdspartnere i en række portrætter, der siden manipuleres og bearbejdes med nye digitale teknikker og med inspiration fra 1700-, 1800- og 1900-tallets kunsthistorie.

Vi starter med foredrag ved udstillingens forskningsbibliotekar ved Det Kongelige Bibliotek, Sarah Giersing. Herefter er der adgang til selve udstillingen, og vi slutter af med mulighed for spørgsmål over et glas vin.

Sted: Blixen-salen, Det Kongelige Bibliotek

Pris: 120 kr.

© Cooper & Gorfer

UNight

UNight is a series of one-off lectures in English and a joint project between Folkeuniversitetet in Copenhagen and Expat in Denmark (part of the Confederation of Danish Industry). With a serving of wine and snacks included in addition to the lectures, the events combine new knowledge with an opportunity to network.

The famous Danish Skagen painters

1113: 23/9 at 17.15-19

Lecturer: Curator Anna Schram Vejlbj, The Hirschsprung Collection

In the last decades of the 19th century a number of artists gathered in the small fishing village of Skagen where they painted the everyday life of the locals and also of the artists themselves. Painters like Anna and Michael Ancher, Viggo Johansen and P.S. Krøyer are even today considered to be some of the most important Danish artists. Curator Anna Schram Vejlbj from The Hirschsprung Collection talks about the Skagen painters and their role in what is today known as The Modern Breakthrough. We will be serving wine and snacks.

Place: Anneks B, Studiegården (City Campus, Studiestræde 6)
Price: 50 D.kr.

King Christian IV

1114: 18/11 at 17.15-19

Lecturer: Professor Gunner Lind, Københavns Universitet

King Christian IV is the best remembered of all Danish kings. The reasons are many. He ruled longer than any other monarch, from 1588 to 1648. He loved buildings and left a legacy of conspicuous monuments. Thousands of personal letters document his energetic and disruptive personality. The history of Denmark in his time was shaped by great wars and fierce political struggles, and the personal life of the king – and his wives, mistresses, children and in-laws – was just as dramatic. We will be serving wine and snacks.

Place: Anneks B, Studiegården (City Campus, Studiestræde 6)
Price: 50 D.kr.

ARKITEKTUR OG DESIGN

Studieleder: Lektor, mag.art., ph.d. Nan Dahlkild

Se også hold 5054 Møblet som kunstgenstand: Europæisk møbelkultur fra antikken til 1900 side 56

GRUNDKURSER

Europæisk arkitekturhistorie: Antikken-1400

Hold 4000: 10 onsdage kl. 17.15-19 (3/9-12/11)

Ved eksternt lektor, mag.art. Thyge C. Bro, Danish Institute for Study Abroad og cand.phil. Christina Videbech

Europæisk arkitekturs forudsætninger var den græske og romerske bygningskunst. Akropolis med Parthenon og Erechtheion i Athen satte normen for den klassiske græske søjlearkitektur med den doriske og joniske orden. Pantheon og Colosseum i Rom og romernes infrastruktur med vandforsyning og badeanlæg viser, hvordan man arbejdede med rummets arkitektur og det nye materiale beton, ikke mindst til buer og hvælve.

Med Konstantin den Stores østromerske rige som idegrundlag for det østromerske rige, Byzans, udvikledes den antikinspirerede byzantinske arkitektur sig med kupler. Ved overgangen til middelalderen kom karolingerne med romersk inspireret arkitektur. Og Karl den Store lod rigskapellet i Aachen opføre, hvor udsmykningen også viser arven fra senantikken. Vi går videre med romansk arkitektur, hvis vigtigste træk var kvaderbygninger. Som afslutning gennemgås borgarkitektur og gotikkens gennembrud omkring 1100 med de store katedraler. Kurset afsluttes med en byvandring i den ældste del af København.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Europæisk arkitekturhistorie: 1400-1900

Hold 4001: 10 torsdage kl. 17.15-19 (4/9-13/11)

Ved eksternt lektor, mag.art. Thyge C. Bro, Danish Institute for Study Abroad og cand.phil. Christina Videbech

Udviklingen i arkitekturen fra renæssancen til art nouveau begynder med den italienske renæssance, der også markerer begyndelsen på det moderne Europa. Brunelleschis kuppel på domkirken i Firenze, loggiaen og det 'moderne' palazzo fra begyndelsen af 1400-tallet blev bestemmende for den florentinske arkitektur. Samtidig kom opgøret med middelalderens ofte kaotiske byer med moderne byplanlægning med lige gader og med Bernini og Borromini som de førende arkitekter, blev Rom rammen om barokken, hvor europæiske arkitekter i stor stil hentede deres inspiration. Derudover var der Palladio, hvor det var inspirationen fra den antikke arkitektur, der var det centrale, og som blev til palladianismen i England.

Nyklassicismen forstærkede yderligere interessen for antikken, hvor danske arkitekter som C.F. Hansen med domkirken og domhuset i København leverede centrale bidrag. 1800-tallet blev desuden præget af nye byggematerialer som glas og jern. Kurset afsluttes med en byvandring i den ældste del af København.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Det hammershøiske islæt - omkring to brødre og deres betydning

Hold 5000: 5 mandage kl. 18.15-20 (20/10-17/11)

Ved cand.mag. Anette Lindbøg Karlsen

I tiden omkring år 1900, hvor kunsten i Danmark tenderer mod nye

formsprog, markerer brødrene Vilhelm og Svend Hammershøi sig med stærke, selvstændige udtryk. Som repræsentanter for symbolistiske ideer og tendenser er de to af det moderne gennembruds mest vedkommende kunstnere inden for billedkunst og kunstdindustri – og de kan stadig fascinere i det 21. århundrede.

Kurset sætter fokus på slægt-skabet og forskellene mellem de to brødre i form af stemningsfulde motiver, udforskning af rumforløb og -virkninger samt formmæssige udtryk og virkemidler. Dertil skal vi reflektere over den særlige nordiske æstetiske sans og klassicistiske enkelthed; herunder begrebet 'hammershøisk', som man i dag fx bruger i forbindelse med boligindretning. Vi skal særligt se på billedkunst, keramik og sølv. Kunstnerne Peter Ilsted, Holger Kyser og Thorvald Bindesbøll m.fl. vil blive belyst.

Kurset afsluttes med en byvandring og/eller en museumsekskursion efter aftale.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Fra paradeslot til hjemlig hygge: Dansk og engelsk herregårdskultur i 1700-1800-tallet

Hold 5001: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (2/9-11/11)

Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-Hansen og cand.mag. Tina Høegh Nielsen

I Danmark og England bygges i 1700-1800-tallet talrige herregårde. De to landes bygningskultur

både afspejler og divergerer fra hinanden. Fransk barok får med Versailles stor indflydelse i Danmark og England. Fredensborg Slot er et eksempel på aftrykkene fra bl.a. Versailles. Senere bliver den danske herregård til et 'maison de plaisance', og sidst i 1700-tallet til en landvilla. Barokken kommer til England med Blenheim Palace. Så introducerer Lord Burlington bygningstypen villa – palladianismen, og 'the grand tour'. I 1758 tilføjer Robert Adam villaerne; en – for England – særegen nyklassisk interiørstil.

I 1800-tallet fremstår den victorianske herregård med sine omfattende bygninger som et mikrokosmos i forhold til samfundet. Den victorianske gentleman tog på jagt i Skotland. Og i Danmark bliver jagtstuer det nye statussymbol på mange herregårde.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Byens kanter – fem byvandrerer

Hold 5002: 5 onsdage kl. 16.15-18 (3/9-1/10)

Ved ph.d. Nan Dahlkild, Københavns Universitet og cand. mag. Gitte Jørgensen

Siden nedrivning af voldene i midten af det 19. århundrede har København udviklet sig fra en rumligt afgrænset by til en storby i stadig udvikling med en lang række store planer og forstadsdannelse. På fem byvandrerer vil vi se nærmere på denne udvikling. Den vil blive belyst ud fra både overordnede bysociologiske teorier og på baggrund af konkrete bygninger, områder og orienteringspunkter eller 'landmarks'. Undervejs vil der blive draget sammenligninger med tilsva-

rende eksempler på arkitektur og byplanlægning i internationale storbyer. Byvandrererne vil begynde omkring Voldgadekomplekset med parkerne som 'byens lunger' og området omkring Søerne med Søtorvet, tænkt som porten til den voksende metropol. Turene vil fortsætte langs Fingerplanen til Albertslund med forskellige kvartersdannelse og boligformer. Endelig besøger vi Ørestaden, som er en markant del af den igangværende byudvikling.

Mødested første gang oplyses efter tilmelding
Pris: 440 kr.

Dansk design og kunsthåndværk i det 20. og 21. århundrede

Hold 5003: 10 mandage kl. 12.15-14 (1/9-10/11)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Gennem de sidste 100 år har dansk design været med til at give de private og offentlige rum en særlig identitet. Genstandene omkring os er blevet formgivet af en række originale danske designere i dialog med den internationale stiludvikling. Møbler, lamper, service og grafisk design har fået form og betydning gennem deres spredning i det danske samfund.

Omkring år 1900 er avantgarden inden for dansk design præget af art nouveau; men historismens lån af stilelementer præger længe udviklingen til trods for, at funktionalismen begynder sin kritiske og innovative udvikling i 1920'erne. I midten af århundredet udvikler dansk design sine kerneværdier i et både enkelt og elegant formsprog og en social forpligtelse. Kurset giver et overblik over dansk design og analyserer og perspektiverer i forhold til den internationale udvikling. Besøg på Designmuseet indgår i kurset (entréudgifterne afholdes af deltagerne).

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Apollodoros, Frontin og Vitruv: Antikke romerske stjernearkitekter

Hold 5004: 10 mandage kl. 17.15-19 (1/9-10/11)

Ved ekstern lektor, cand.mag. Henrik Fich, Københavns Universitet, mag.art. Christina Videbeck, Københavns Universitet, ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro, Danish Institute for Study Abroad

De bevarede bygninger, veje og akvædukter er i dag den bedste kilde til forståelsen af de metoder, der blev brugt af de romerske ingeniører og arkitekter. Disse er alle ukendte med enkelte undtagelser som arkitekten Apollodoros fra Damaskus fra kejser Hadrians tid (117-138). Og ikke mindst arkitekten eller ingeniøren Vitruv, der med sit værk om arkitekturen fra omkring 25 f.Kr., satte sit præg på arkitekturen i 2000 år. Samt endelig Frontin, der skrev en manual om Roms vandforsyning. Vi kan med den undren iagttage, hvordan det var muligt at opføre så kolossale bygninger som Colosseum og Pantheon i Rom, der står den dag i dag uden brug af moderne hjælpemidler. De gjorde det med hvælvkonstruktioner og effektiv støbeteknik. Overalt i Romerriget kan vi se resultater af romernes virke, og de adskiller sig fra mange af de øvrige kulturer i oldtiden ved de mange bevarede byggerier.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Forstædernes utallige fortællinger – før, nu og i fremtiden

Hold 1000: 5 onsdage kl. 14.15-16 (22/10-19/11)

Ved cand.mag. Tina Bech Nørregaard, etnolog, Lisbeth Hollensen, Forstads museet og etnolog Anja Olsen, Forstads museet

Forstæderne er ikke blot ensartet arkitektur og kedsommeligt liv. De er en kilde til inspiration ikke kun for arkitekter, men også for skønlitteraturen og kunsten, fx fotografiet. Det er tværæstetiske fortællinger om atmosfære, idealer, velvære og velfærd. Vi skal udforske forstædernes omkring København fra før til nu, fra nord til syd, fra Holte til Albertslund, og dyrke forskellene. Vi skal udforske boligernes stemning – etagebyggeriet, rækkehuset og ikke mindst typehusets lysaligheder. Vi skal se fotografier, læse skønlitteratur, studere byplanlægning (fx Køge Bugtplanen) og arkitektur, besøge Forstads museet og på omvisning i Avedøre.

1. Introduktion til forstædernes historie – drømme, myter og virkelighed (TBN)

2. Boligformer, liv og hjemlighed fra nord til syd i ord og billeder (TBN)
3. Besøg på Forstads museet Fokus på Hvidovre og Brøndby fra landsby til forstad (LH)
4. Rundvisning i Avedøre Stationsby (AO)
5. Fremtidens forstæder og bæredygtighed (TBN)

Sted: City Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Kunstnerhjem i Europa – hjem og ramme for kunstnerisk udfoldelse

Hold 1001: 5 torsdage kl. 19.15-21 (13/11-11/12)

Ved cand.mag. Tina Bech Nørregaard og arkitekt m.a.a., ekstern lektor Karin Skousbøll, Kunstakademiets skoler for Arkitektur, design og Konservering

Hjem og steder er udtryk for en epoke i kunst og arkitektur – eksperimentarier, der udfordrer ritualer og værdier i hjemmet. Der kobles til teori fra arkitektur, interiørhistorie, havekunst, fotografi og litteratur m.v. med udvalgte eksempler fra Danmark, Norden, og andre lande i Europa.

Der kan efter aftale indgå en udfugt til et kunstnerhjem.

1. Teoretisk tilgang til begrebet 'hjem' med reference til stedsforskningen – boligen set som sted, poesi, maskine m.v. Særligt blik på udvalgte danske eksempler (TBN + KS)
2. Det særligt nordiske i relation til kunstnerhjemmet. Kunstnerhjem i Norden – hjem og sted har her ofte særlig betydning (TBN + KS)
3. Kunstnerhjem i byernes by – belle époque i Paris, der var centrum for 'alt det nye' i både kunst og arkitektur (TBN + KS)
4. Andre kunstnerhjem i første halvdel af det 20. århundrede. Eksempler på brydningstiden mellem Arts & Crafts og modernismen i Europa (TBN + KS)
5. Kunstnerhjem efter 2. Verdenskrig i Europa. Fokus på den moderne eksperimenterende kunst og arkitektur, som udfordrer kunstnerhjemmet (TBN + KS)

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Paris: Byernes by før og nu – arkitektonisk set

Hold 1002: 5 torsdage kl. 17.15-19 (23/10-20/11)

Ved arkitekt m.a.a. ekstern lektor Karin Skousbøll, Kunstakademiets skoler for Arkitektur, design og Konservering

Storbyer kan meget forskelligt – Paris kan det meste. Paris er en by, som fascinerer de fleste – en by, som bestandigt er under forandring og alligevel formår at bevare sin 'sjæl' og en aflæselig kontinuitet. Gensynets glæde kombineres i denne by med nye uventede oplevelser.

Forelæsningsrækken fokuserer på alle de arkitektoniske lag og ideologier/ismer, som er repræsenteret i denne by og ser på tidsånden og dens samspil med arkitekturen i de enkelte epoker frem til i dag.

1. Paris, den arkitektoniske udvikling – et historisk overblik
2. Det klassiske Paris

3. Haussmann-tiden og de store byomdannelse
4. Kunst og kultur i Paris
5. Å-jour med det omdannede og nye Paris

Sted: Søndre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Det nye København - arkitektonisk set

Hold 1003: 5 mandage kl. 18.15-20 (20/10-17/11)

Ved arkitekt m.a.a., ekstern lektor Karin Skousbøll, Kunstakademiets skoler for Arkitektur, design og Konservering

København har siden 'fattig-80'erne' undergået en fantastisk udvikling og forandring. Det gælder byplanmæssigt med nye bykvarterer og ny infrastruktur som fx Ørestaden såvel som byformyelse af en række områder som Carlsberg og langs Københavns havn. Men også med hensyn til fine eksempler på ny arkitektur og nye byrum har Danmarks hovedstad som kreativ storby lagt sig i selen og fået meget at byde på gennem de senere år. Forelæsningsrækken giver et overblik over denne nyere udvikling af byen og gennemgår nogle af de mest markante eksempler i de enkelte områder.

1. Overblik over hovedstadens udvikling de seneste 25 år
2. Fokus på arkitektur og byrum i det centrale København
3. Nærmere indblik i Amagers udvikling og ny arkitektur
4. Fokus på eksempler i København Syd og Vest inkl. Frederiksberg
5. Fokus på eksempler i København Nord og N-Ø + afsluttende debat

Der kan efter aftale arrangeres en udflugt.

Sted: Søndre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

HISTORIE

ANTIKKEN

Studieleder: Ekstern lektor, cand. mag. Henrik Fich

GRUNDKURSER

Det antikke Grækenland

Hold 4002: 10 onsdage kl. 10.15-12 (10/9-19/11)

Ved ekstern lektor, cand. mag. Henrik Fich, Københavns Universitet og mag.art. Ulla Rald

Formålet med kurset er at give deltagerne indsigt i nogle af de grundlæggende metoder og synsvinkler, man anvender, når man beskæftiger sig med den antikke græske kultur, fra Kreta og Mykene i forhistorisk tid over arkaisk tid og klassisk tid til Alexander den Store og hellenismen. Vi har arvet meget fra det klassiske Grækenland, og meget forekommer os bekendt og ligetil, men samtidig er kulturen på flere områder fremmedartet for os.

Kurset er lagt bredt an og omfatter emner inden for såvel historie, litteratur, sprog, religion, filosofi som kunst, arkitektur og håndværk. Deltagerne har således mulighed for at få et overblik over fagets mange skriftlige og arkæologiske kilder og for at stifte bekendtskab med nogle af de vigtigste monumenter samt de centrale litterære genrer. Museumsbesøg indgår i kurset. Entréudgifterne afholdes af deltagerne. En tekstsamling, *Det antikke Grækenland*, sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Arven fra antikken

Hold 5005: 10 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-20/11)

Ved ekstern lektor, cand. mag. Henrik Fich, Københavns Universitet, ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro og mag.art. Ulla Rald

Udtrykket 'arven fra antikken' henviser til, at den græsk-romerske kultur fra ca. 700 f.Kr. til ca. 500 e.Kr. danner grundlaget for kulturudviklingen i den vestlige verden. Mange af vores kulturelle kendetegn opstod i antikken, og de mange brydninger i europæisk kultur fra renæssancen og frem er forbundet med skiftende holdninger til antikken. Også i dag er vi omgivet af ord, begreber, holdninger i moralske og politiske spørgsmål samt kunstneriske udtryk, der stammer fra antikken.

Kurset gennemgår nogle af hovedelementerne i antik kultur og belyser deres indflydelse på europæisk kultur fra renæssancen til i dag: fx forholdet mellem græsk/latin og moderne sprog, forholdet mellem antikken og den kristne kirke, antik filosofi og moderne tankebaner, litterære udtryksformer og kunst gennem 2500 år, antik arkitektur og nyklassicisme samt arkæologiens udvikling.

I kurset indgår en byvandring i København.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Sex, erotik og sanselighed i antikken

Hold 5006: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (9/9-18/11)

Ved ekstern lektor, cand. mag. Henrik Fich, Københavns Universitet, ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro, mag.art. Christina Videbech, Københavns Universitet og mag.art. Ulla Rald

I de antikke, førkristne samfund fyldte sex og erotik ikke mere end i dag – nok snarere mindre – men sex og erotik var en langt mere

selvfølgelig del af hverdagslivet. Myterne rummer mange fortællinger om guder af begge køn, der har sex med mennesker som Zeus med Leda og Afrodite med Anchises. Nogle af de første græske digtere, Sapfo og Alkaios, digter om kærlighed og sex. Allerede fra 400-tallet f.Kr. er der i Grækenland forsøg på at dele kærlighedslivet op i en mere sjælelig og en mere fysisk side, men denne skelnen sætter sig ikke igennem i antikken.

Både grækerne og romerne gør sig mange overvejelser over de seksuelle drifter og muligheden for at stække dem, men både kunsten og litteraturen viser, at de seksuelle nydelser ikke lader sig kontrollere og inddæmme, lige så lidt som de gør det i hverdagslivet, fx på bordellerne i Pompeii og ved private og offentlige fester.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Mord og mordgæder i antikken vol. 2

Hold 5007: 10 onsdage kl. 18.15-20 (3/9-12/11)

Ved ekstern lektor, cand.mag. Henrik Fich, mag.art. Christina Videbech, Københavns Universitet, ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro og mag.art. Ulla Rald

Mordgæder og kriminalmysterier er ikke kun noget, der findes i vores egen tid. I antikken fandt der også bloddryppende hændelser sted, der kan få selv den mest hærdede detektivs nakkehår til at rejse sig. Kurset vil fremlægge en håndfuld af disse kriminalgæder. I nogle tilfælde ved vi, hvem den skyldige var, mens andre sager stadig er uopklarede. Kursets deltagere vil få fremlagt de relevante beviser: Vidneforklaringer, obduktionsrapporter og rapporter fra gerningsstedet og skal ud fra dem være med til at fremlægge sagen, ligesom man ville gøre det i dag i en retssal. Hvem ved, måske er det muligt at komme en opklaring af de uopklarede sager nærmere?

Kurset er en uafhængig fort-

sættelse af kurset Mord og mordgæder i antikken, der blev holdt i efteråret 2013.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Ti besøg i Glyptotekets samlinger

Hold 5008: 8 tirsdage kl. 11.15-13 (9/9-4/11)

Ved ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro og mag.art. Ulla Rald

Kurset vil blive afholdt henholdsvis i Ny Carlsberg Glyptotekets auditorium og antikke samlinger. Her er det muligt dels at få et godt indblik i antikkens kunsthistorie og arkæologi, dels i hvordan senere tider har brugt antikken i kunst og videnskab. Kursusdeltagerne vil få et indblik i antikkens folkeslag fra grækere til etruskere og romere. Carl Jacobsens forhold til antikken og tankerne bag hans samlinger samt opstillingen af dem vil blive inddraget og diskuteret. Desuden vil Glyptotekets nyeste forskning i farverne i antik skulptur blive præsenteret.

Vi runder af med et besøg på Den Kgl. Afstøberisamling. Her var Carl Jakobsen direktør i 14 år.

Sted: Glyptoteket, Dantes Plads 7, 1556 København
Pris: 704 kr. (rabatpris 654 kr.)

HISTORIE

Studieledere: Lektor, ph.d. Peter Fibiger Bang og adjunkt Rasmus Mariager

GRUNDKURSER

Fagets metode, teori og kildekritik

Hold 4003: 10 onsdage kl. 14.15-16 (10/9-19/11)

Ved lektor, cand.mag. Karsten Fledelius, Københavns Universitet og BA Ingela Kyrre

Kurset giver en forståelse af, hvordan historisk bevidsthed dannes og formidles, hvordan den får værdi for nutidsforståelse, og hvordan historien i praksis benyttes som led i politisk og kulturel argumentation. Fagets hjælpemidler vil blive præsenteret. Mens forskningen tidligere ofte fokuserede på den politiske historie forstået som institutionernes forhold, har den almindelige samfundsudvikling medført, at historikere nu stiller andre og mere vidtrækkende spørgsmål til kilderne. Fx er begrebet kultur blevet et centralt begreb i en stor del af forskningen. Kursets første del behandler historieforskningens udvikling fra slutningen af 1800-tallet, da den klassiske kildekritik blev introduceret. Vi gennemgår eksempler på anvendelse af kildekritikken og dens samspil med historieopfattelsen, og hvordan man ud fra kilderne drager slutninger til virkelighedens historiske problemstillinger. Kursets anden del ser på udnyttelsen af nye medier og behandler spørgsmålet om, hvilken indflydelse moderne massekommunikation har på nutidens opfattelse af fortiden, samt hvilke bidrag de yder til den historiske forskning. Deltagerne bedes købe eller låne: Sebastian Olden-Jørgensen (2001): *Introduktion til historisk kildekritik*. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Enevældens Danmark 1660-1848

Hold 4004: 10 mandage
kl. 12.15-14.00 (1/9-10/11)

Ved eksternt lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet

I 1660 faldt det gamle rigsrådsstyre, og enevælden indførtes. Kongeloven blev givet i 1665, og kongen havde nu al magt. Hvilke forandringer skete der i det danske samfund i ly af enevældens indførelse? Hvordan udviklede enevælden sig fra begyndelsen, hvor kongerne endnu frygtede et adeligt modkup, og op gennem 1700-tallet, hvor den oplyste og opinionsstyrkede enevælde fejrede triumfer med bl.a. landboreformerne? Hvem var det, der styrede i den enevældige konges navn og hvordan styrede de? Vi ser bl.a. på Struensee og hans tid. Og hvordan havde kirken, hæren, skolerne, handlen og kongens undersåtter det? Hvad med den danske oversøiske verden – Norge og kolonierne? Fra Englandskrigene, statsbankerot og tabet af Norge over 1800-årenes stænderforsamlinger, borgerlig nationalfølelse og stræben mod en fri forfatning når vi frem til enevældens fald i 1848 og ser på dens arv i eftertiden.

Deltagerne bedes låne eller købe: Lars Hovbakke Sørensen (2014): *En Europæisk Danmarks-historie*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Mellemøsten anno 2014

Hold 5009: 10 mandage
kl. 18.15-20 (8/9-17/11)

Ved cand.mag. David Jano

Hvordan ser det ud nu om dage i en af verdens mest omtalte regioner? Dette kursus giver både baggrundsstoffet og den nuværende udvikling i Mellemøsten. Der vil blive lagt særlig vægt på Israel/Palæstina-konflikten, borgerkrigen i Syrien og den turbulente

udvikling i Egypten og Iran. Disse fire pejlemærker er med til at bestemme retningen for hele regionen og dens mange alliancer, fjendskaber og magtbalancer. Også Mellemøstens forhold til resten af verden vil blive diskuteret, med fokus på olie, handel og diplomatiske forbindelser, fx USA og dets rolle i Mellemøstens historie. Endelig bliver der set på religiøse og sekteriske modstandsforhold, både internt og eksternt i de mange stater, der i dag udgør kludetæppet Mellemøsten.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Det moderne Israels historie

Hold 5010: 10 onsdage kl. 18.15-20
(3/9-12/11)

Ved cand.mag. David Jano

Staten Israel har været en fast del af nyhedsdækningen siden landets oprettelse i 1948. Kurset præsenterer en historisk gennemgang af Israels historie, fra landets fødsel som ide i slutningen af 1800-tallet frem til vores tid med vedvarende konflikt mellem Israel og Palæstina. Kursets første del analyserer perioden fra Theodor Herzls ide om en moderne jødisk stat, frem til at Israels første premierminister David Ben Gurion udråber staten Israel og den efterfølgende uafhængighedskrig i 1949. Israel er et land, der altid har søgt efter allierede. Kursets anden del fokuserer på Israels udenrigspolitiske historie, hvor forholdet mellem Israel og dets allierede og mange fjender bliver præsenteret.

Der vil blive lagt vægt på forholdet USA, som altid har haft en særlig plads i israelsk politik. Emner som den israelske lobby i USA, atompolitik og Iran samt Israels voksende dårlige ry i Europa vil blive særligt diskuteret.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Hæren 1614-2014: 400 års danmarkshistorie

Hold 5011: 6 onsdage kl. 19.15-21
(3/9-22/10) (ikke 24/9)

Ved seniorforsker ph.d. Jens Ole Christensen, Tøjhusmuseet

Bliv klogere på hærens 400 års historie og hør om det dramatiske 1600-tal, hvor Danmark med nød og næppe overlevede krigen mod Sverige, om 1800-tallets forbitrede opgør med Tyskland, om verdenskrigene, Den Kolde Krig og nutidens fjerne krige. Hærens historie er gennem hele danmarkshistorien central. Krig og militær har i meget høj grad formet den historiske udvikling, og uden det militære aspekt forstår vi næppe centrale sider heraf. Men det er også en meget overset del: I skyggen af nederlaget i 1864 blev krig og militær skrevet ud af danmarkshistorien, og set på linje med andre svøber, som udviklingen forhåbentlig ville udrydde. Sådan er det imidlertid ikke gået. I 2014 fejrer hæren 400 års jubilæum som permanent statslig institution, og Danmark er en krigsførende nation.

Kurset bygger på Jens Ole Christensen og Rune Holmeaa Iversen: *Hæren: 400 års danmarkshistorie* (udkommer 6/9-2014).

Sted: Søndre Campus
Pris: 528 kr.

Den 2. Verdenskrig

Hold 5012: 10 torsdage kl. 10.15-12
(11/9-20/11)

Ved cand.mag. Kenneth Kølle

Den 2. Verdenskrig var en global konflikt, som varede fra 1939-1945.

Den blev udkæmpet mellem to militære alliancer; aksemagterne og de allierede. Det var den mest omfattende krig i historien med op imod 110 mio. mennesker mobiliseret til krig. Tabet af menneskeliv og de materielle ødelæggelser er langt det største verden endnu har set. Dertil kommer de omfattende befolkningsforskydninger, krigen medførte.

På kursets første del analyserer vi perioden fra Hitler kommer til magten i Tyskland og frem til D-dag i 1944. I denne forbindelse vil vi berøre emner som nazismen, Lebensraum, Wannsee-konferencen, slaget om England, operation Barbarossa, ørkenkrigen, Pearl Harbor og Stillehavskrigen.

På kursets anden del analyserer vi perioden fra D-dag og frem til den tyske og japanske kapitulation i 1945. Her vil emner som operation Overlord, operation Market Garden, Ardennerlagene, Jalta-konferencen, Nürnbergprocessen og atombomben blive berørt.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Nationalsocialismen

Hold 5013: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Kenneth Kølle

Nationalsocialismen er en politisk strømning og ideologi, der udgjorde det idemæssige grundlag for NSDAP (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei). Fra sin fremkomst i 1920 til sin undergang i 1945 dominerede nationalsocialismen Tysklands og Europas historie. I sidste ende er den knyttet meget tæt sammen med Hitler, og dens historie kan opdeles i tre faser: Den politiske bevægelse, som bekæmpede demokratiet; regimet; og endelig det krigsførende land.

På kursets første del analyserer vi perioden fra grundlæggelsen af NSDAP og frem til magtovertagelsen i 1933. I denne forbindelse vil vi berøre emner som den historiske baggrund for NSDAP,

Mein Kampf, Ølstuekuppet og rigsdagsvalgene.

På kursets anden del analyserer vi perioden fra magtovertagelsen til undergangen i 1945. I denne forbindelse vil vi berøre emner som Førerstat og Volksgemeinschaft, nazificeringen af Tyskland, racekrigen og sammenbruddet i 1945.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

En nation fødes: Fra koloni til uafhængighed (1620-1800)

Hold 5014: 10 tirsdage kl. 14.15-16.00 (2/9-11/11)

Ved ekstern lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet

I kurset ser vi på, hvad der bragte europæerne til Amerika, på det omskiftelige forhold til indianerne og på kulturmødets betydning for amerikansk selvforståelse. Hvordan var virkelighedens Jamestown, Captain John Smith og Pocahontas, pilgrimme, puritanere og heksejagten i Salem 1692, og hvordan formedes kolonitilværelsen i bl.a. Ny Amsterdam, det senere New York? Vi ser også på slaveriets begyndelse i Amerika, de identitetsskabende krige mellem engelske og franske kolonister under 'The French and Indian War', og optakten til de 13 amerikanske koloniers væbnede oprør mod England. Boston 'teselskabet', frihedserklæringen 'The Declaration of Independence' og uafhængighedskrigen under George Washingtons ledelse. Vi ser desuden på tilblivelsen af den amerikanske forfatning 'The Constitution', herunder retten til at tale frit og bære skydevåben. Kurset afsluttes med skabelsen af det amerikanske politiske system og præsidenterne Washington og Adams.

Deltagerne bedes låne eller købe: Erling Bjøl: *USA's Historie* (seneste udgave).

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Imperium og Superimperium: Storbritannien, USA og verden (1688 til i dag)

Hold 5015: 10 mandage kl. 14.15-16.00 (1/9-10/11)

Ved ekstern lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet

På dette kursus ser vi på den moderne histories to mægtigste imperier: Storbritannien og USA. Det nutidige amerikanske 'imperium' bliver ofte sammenlignet med fortidens britiske imperium. Men hvor berettiget er denne sammenligning egentlig? Det er muligt at betragte det amerikanske imperium som en fortsættelse af det britiske imperium, men hvad er forbindelserne mellem dem? Og hvad kan vi lære ved at foretage en sammenligning? Storbritannien og USA havde bemærkelsesværdigt ensartede historier. Men der er også store forskelle med hensyn til værdier, foretrukne styreform, militær styrke, og ikke mindst en blanding af selvinteresse og altruisme, hvilket fremgår af de respektive imperiers relation til klasse, ideologi, kapitalisme og frihandel, sikkerhedspolitik og globalisering.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

USA: En nation møder den moderne tids udfordringer (1900-1945)

Hold 5016: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (2/9-11/11)

Ved ekstern lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet

I 1900 er USA en økonomisk og verdenspolitisk stormagt. Storvildtjæger-præsidenten Theodore Roosevelt giver sparket til en progressiv socialreform, anlæggelse af Panamakanalen og nationalparkerne. Hvem tegnede sig ellers for tidens 'progressive' kræfter og hvad opnåede de? Hvorfor gik USA ind i 1. Verdenskrig? Hvilken betydning fik Wilsons *Fjorten Punkter*? De brølende tyveres velstand ender brat med børskrakket i 1929 og krisen. Franklin D. Roosevelt forsøger med *New Deal* at genoprette økonomien og gøre klar til kamp mod aksemagterne. Var angrebet på Pearl Harbor helt uventet? Stillehavskrigen vender ved Midway til spektakulære sejre under Nimitz og McArthur. Invasionerne i Nordafrika og Normandiet indleder USA's kampe i Europa, anført af Eisenhower. Hvilke tanker lå bag krigsstrategien og Yalta-konferencen? Hvad lå bag beslutningen om at nedkaste atombomber over Japan? Vi afslutter med USA's stilling på tærsklen til Den Kolde Krig.

Deltagerne bedes låne eller købe: Erling Bjøl: *USA's Historie*, seneste udgave.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Dronning Margrethe og Erik af Pommern

Hold 5017: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (2/9-11/11)

Hold 5018: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (2/9-11/11)

Ved ph.d. Torben Svendrup

I 1397 vælger de tre nordiske lande Kong Erik til deres fælles konge. Til evig tid skulle det være slut med stridigheder mellem de tre lande. Arkitekten bag denne given-

hed var Margrethe, og den finder sted knap 50 år efter Valdemar Atterdag var blevet kronet som dansk konge med et rige, der var pantsat. Margrethe holder magtens tømmer til sin død i 1412. Under Erik af Pommern bryder konflikten ud med svenskerne, og Erik af Pommern må til sidst forlade sine riger. Vi vil undersøge baggrunden for disse konflikter.

Kurset vil dykke ned i en række af de vigtige forskningsområder inden for middelalderen, fx kirke og kongemagt, Danmark i udkannten af Europa, middelalderbyens betydning, den sociale udvikling i det danske rige, ligheder og forskelle mellem de nordiske lande. Og naturligvis vil vi se på kvindens situation i denne periode.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Reformationen

Hold 5019: 5 lørdage kl. 10.15-14 (6/9, 20/9, 4/10, 25/10, 9/11)

Ved ph.d. Torben Svendrup

I Nordeuropa blev reformationen et opgør ikke kun med den katolske kirke, men også med store dele af det middelalderlige tankegods. I kurset præsenteres vi for kirken år 1500, Wittenberg Universitetet, reformationen i Tyskland og i Danmark og virkeliggørelsen af Luthers tanker i den danske kirke.

Udgangspunktet for dette kursus er mentalitetshistorik: Hvordan tænkte man før og efter

reformationen? Hvad fik rækken af reformatorer til at sætte livet på spil for den religiøse sag? Spørgsmålet om mand/kvinde i forbindelse med skiftet af mentalitet efter reformationen bliver belyst. Gennem kurset bliver vi præsenteret for både samfundets elite, konge, adel og kirke, men også for borgere og bønder.

Undervisningen bygger dels på Torben Svendrup's afhandling om Christian II's kirkepolitik og bøgerne: *Hans Tausen: den danske Luther* (1994) og *Reformationen: en værdikamp* (2009).

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

De flaviske kejsere - romersk historie fra Nero til Domitian

Hold 5020: 10 torsdage kl. 10.15-12 (4/9-13/11)

Ved ph.d. Torben Svendrup

I år 68 udbryder oprøret mod kejser Nero. Efter at tre kejsere har søgt at sætte sig på magten, vinder generalen Vespasian enerhverømmet i år 69. Dette var et alvorligt nybrud. Fra kejser Augustus havde kejsermagten ligget hos den julianske slægt, der havde sikret magtens legalitet gennem adoptioner og bryllupper. Det betød, at kejsermagten til dels måtte nytænkes.

En af de ting, vi vil undersøge, er, hvordan de forskellige kejserdynastier sikrede deres magt: hvilke argumenter og metoder blev brugt for at legitimere magten. Denne indgang indebærer, at magten vil blive set i forhold til det romerske senat og ikke mindst i forhold til den romerske ridderklasse. Samtidig vil der blive lagt stor vægt på den forandring, der sker i 'plebs' i denne periode. I den forbindelse vil forholdet mellem Rom og de romerske provinser blive behandlet. Vi vil også se på den sociale og kønspolitiske udvikling i det romerske rige.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Europas store århundrede: Fra Den Franske Revolution til skuddene i Sarajevo (1789-1914)

Hold 5022: 10 onsdage kl. 18.15-20
(3/9-12/11)

Ved mag.art. Wolfgang Karl

Det er en tanke af historikeren Eric Hobsbawm: at det 19. århundrede var et af de lange århundreder, for det begyndte med to revolutioner – Den Franske Revolution, som overvinder kirkens og enevældens magt, og den industrielle revolution, der baner vejen for masseproduktionen på fabrikkerne. Begge revolutioner øger europæernes magt og muligheder i en grad, som er uden lige i historien. Som en magtfuld akkord af Beethoven anslår Den Franske Revolution af 1789 de store emner: frihed og demokrati, lighed og socialisme, broderskab og nationalfølelse. Det 19. århundrede er blomstringstiden for den store roman, den store symfoni, den store opera – og i den stil udfolder sig en epoke, som må regnes for en af menneskeheden mest fremgangsrigte, indtil skuddene i Sarajevo indleder en verdenskrig og en katastrofe, der sætter scenen for ideologiernes tidsalder, det korte 20. århundrede (1914-1991). Vi fortæller denne storslåede historie fra stormen på Bastillen i 1789 til Lenins rejse til Petrograd i 1917.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Napoleon Bonaparte – hele historien

Hold 5023: 1 lør-søn kl. 10.15-16
(11-12/10)

Ved mag.art. Wolfgang Karl

Napoleon – han ligner en mafioso, når han deler europæiske stater ud som en slags len til medlemmerne af sin ret mærkelige klan; en spiller, der til sidst ruinerer ikke kun sig selv, men også hele sit land og de mange, som stolede på ham. En weekend om denne ejendommelige mand med Den Franske Revolution og den indviklede europæiske politik mellem 1769 og 1821 som panorama-baggrund. Der er fokus på Napoleons biografi, men også på, hvordan revolutionens budskab blev spredt over hele det europæiske kontinent mellem Madrid og Moskva, mellem København og Kairo. Vi skal se mange billeder og nogle scener fra de mange film om epoken.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 616 kr.

FORELÆSNINGER

Socialdemokratisk ideologi – rødderne, storhedstiden og krisen

Hold 1004: 6 mandage kl. 17.15-19
(29/9-10/11)

Ved professor Jørn Henrik Petersen, Syddansk Universitet, adjungeret professor Niels Finn Christiansen, Syddansk Universitet, direktør Kristian Weise, tænketanken Cevea, analysechef Jens Jonatan Steen, tænketanken Cevea og ekstern lektor Anders Dybdal, Roskilde Universitet. Tilrettelægger: ekstern lektor Anders Dybdal, Roskilde Universitet og tænketanken Cevea

Marxisme, liberalisme og konservatisme er velkendte idetraditioner, som de fleste er blevet undervist i i skolen. Men de fær-

reste af os er blevet introduceret til en af det 20. århundredes mest betydningsfulde ideologier, nemlig socialdemokratisme. I denne forelæsningsrække præsenteres 17 tænkere, der på hver deres måde har bidraget til at skabe og videreudvikle 'socialdemokratisme' som ideologi. Ud over at give en indføring i tankegodset, har hver forelæsningsrække også til mål at skabe debat om, hvad Socialdemokraterne i dag kan lære af de klassiske og moderne socialdemokratiske tænkere.

Deltagerne bedes købe eller låne: Anders Dybdal red. (2014): *Socialdemokratiske tænkere*.

1. Ideologi, parti og krise – de 17 tænkere og den aktuelle krise (AD)
2. Partiets marxistiske rødder – Marx, Engels og Lasalle (NFC)
3. Socialdemokratismens fødsel – Kautsky, Bernstein og Borgbjerg (AD)
4. Velfærdsstatens ideologisering – Frisch, Steincke, Wigforss, Keynes og Myrdal (JHP)
5. Den tredje vej – Brundtland, Giddens, Lykkesøft og Stiglitz (KWE)
6. Søgen efter nye veje – Glasman og videre (JJS)

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

Afghanistan – fire årtier med krig, konflikt og kaos

Hold 1005: 6 onsdage kl. 14.15-16 (29/10-3/12)

Ved cand.mag. David Vestenskov

Afghanistans historie har gennem de seneste fire årtier været præget af krig, konflikt og kaos. Den nuværende krig med deltagelse af danske soldater er ved at nå sin afslutning, og afghanerne skal selv overtage ansvaret for sikkerheden i landet. Fremtiden vil utvivlsomt bære præg af konflikter mellem forskellige etniciteter og politiske grupperinger, og for at forstå disse konflikter er kendskab til Afghanistans nyere historie en forudsætning.

Deltagerne bedes købe eller låne: Morten Tinning & Signe Lund (red.) (2011): *Den fjerde krig*.

1. Afghansk ungdomsoprør og kommunistisk kup 1965-1979
2. Sovjetisk intervention 1979-1989
3. Post-sovjetisk periode 1989-1992
4. Borgerkrig og Talebanregimet 1992-2001
5. International krig mod terror 2001-2005
6. Genopbygning og fremtidige perspektiver 2006-2014

Sted: City Campus

Pris: 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

Middelalderens og renessansens København: Fra handelsplads til blomstrende hovedstad

Hold 1006: 5 tirsdage kl. 10.15-12 (21/10-18/11)

Hold 1007: 5 mandage kl. 10.15-12 (20/10-17/11)

Ved cand.phil. Hanne Fabricius

Omkring 1160 fik Roskildebispens Absalon København af Valdemar den Store. I 1186 testamenterede han byen til kirken i Roskilde, og ligesom Absalon var de fire næste Roskildebisper af den mægtige Hvideslægt. Under dem udviklede København sig til en blomstrende

købstad og havneby, der snart blev så stor en trussel mod Østersøhandlen, at den flere gange blev angrebet og delvis ødelagt. I 1368 angreb Hanseforbundet byen, og året efter rev en flok lybske stenhuggere Absalons borg ned sten for sten. Først i 1417 under kong Erik af Pommern blev byen atter kronens by. Hør om byens verdslige og gejstlige bebyggelse, gader, torve, handel, håndværk, rådhus, borge, kongens vingård, gjethuse, vandmølle og befæstninger.

Bilag kan downloades på www.tyra.dk. Eller ved at skrive til hanne@tyra.dk.

1. Byvandring: Fra Vandkunsten til Amagertorv. Mødested: Vandkunsten ved springvandet
2. Byvandring: Fra Sankt Gertrud til Sankt Nikolaj. Mødested: Fiolstræde ud for Nørreport
3. Forelæsning: Fra handelsplads til blomstrende købstad
4. Forelæsning: Den blomstrende købstad
5. Byvandring: Absalons borg og Københavns Slot (besøg i ruinerne under Christiansborg. Entréen skal påregnes oven i).

Mødested første gang:

Vandkunsten ved springvandet.

Forelæsningsnerne: Frederiksberg campus

Pris: 500 kr.

Fra middelalderens magt til tugthusslaverne på Christianshavn: Historiske byvandring

Hold 1008: 5 tirsdage kl. 10.15-12 (9/9-7/10)

Hold 1009: 5 onsdage kl. 10.15-12 (10/9-8/10)

Ved cand.phil. Hanne Fabricius

Helt op til cirka 1600 lå den senmiddelalderlige kystlinje langs med havnegaderne Snaregade og Magstræde og henover Vandkunsten og Løngangsstræde, hvor der gennem tiden bl.a. stod vandmøller, vandkunsten og en række andre anlæg med forbindelse til vand.

Bilag kan downloades på www.tyra.dk. Eller ved at skrive til hanne@tyra.dk.

1. Fra byens magt til Roskildebispens gård i Nøregade. Mødested: Vandkunsten ved springvandet
2. Rundt om Nyhavn. Mødested: Mindeankeret foran Nyhavn
3. Omkring Slotsholmen og Frederiksholm. Mødested: Pladsen foran Thorvaldsens Museum
4. Nyboder og Christian IVs Ny-København. Mødested: Hjørnet af Bredgade og Fredericiagade
5. Christianshavn: Tugthusslaver, hovedløse lig og Christian IVs befæstning. Mødested: Hjørnet af Mikkel Vibes Gade og Overgaden Oven Vandet

Mødested første gang:

Vandkunsten ved springvandet

Pris: 500 kr.

Istedgade – porten til Vesterbro

Hold 1010: 5 onsdage kl. 17.15-19 (22/10-19/11)

Ved cand.phil. Hanne Fabricius

Hvis Danmark var en gade, ville den hedde Istedgade, for Istedgade er langt mere end en gade. Den er et tværsnit af det danske samfund, og gadens miljø afspejler både glæden og gruen i dette.

Vi skal se historiske kort over Vesterbro fra 1600-1900-tallet og

massevis af spændende illustrationer. Vi skal høre om Liva Weel, Ellehammer og hans flyvemaskine, den stinkende Rosenå, de fornemme, men stivnakkede kongelige skydebrødre. Om butikkerne, boligerne, baggårdene, de lette damer, værtshusene, de mange biografer og selvfølgelig om slagterne, som engang var Vesterbros ukronede konger. Bilag kan downloades på www.tyra.dk. Eller ved at skrive til hanne@tyra.dk. Bemærk forskellige mødesteder.

Litteratur: Hanne Fabricius (2013): *Istedgade. Porten til Vesterbro*.

1. Byvandring: Istedgade overgi'r sig aldrig. Mødested: Reventlowsgade ud for Istedgade
2. Byvandring: Pest, papegøjer og lopper. Mødested: Skydebanehaven ved porten til Istedgade
3. Forelæsning: Istedgade. Porten til Vesterbro
4. Forelæsning: Dagligliv i Istedgade og på Vesterbro i 1800-1900-tallet
5. Forelæsning: Værtshuse, banditter og barske madammer i Istedgade og på Vesterbro

Mødested første gang:

Reventlowsgade ud for Istedgade
De tre forelæsninger: City Campus
Pris: 500 kr.

Danske Moskva-kadrer: Udvalgte personsager fra Kominterns arkiv

Hold 1011: 5 mandage kl. 17.15-19 (10/11-8/12)

Ved fhv. lektor, dr.phil. Niels Erik Rosenfeldt, Københavns Universitet, lærer, cand.mag. Julie Birke-dal Riisbro, Sprogcenter Hellerup, ph.d.-stipendiat, mag.art. Chris Holmsted Larsen, Roskilde Universitet, forskningsstipendiat, cand.mag. Morten Møller, Det Kongelige Bibliotek, arkivar, cand.mag. Jesper Jørgensen, Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv. Tilrettelægger: Jesper Jørgensen

DKP var i det 20. århundrede kendetegnet ved sin tætte relation til Sovjetunionen. I mellemkrigstiden blev relationen formaliseret gennem partiets underordning som national sektion i det fra Moskva styrede verdensparti Komintern (Kommunistisk Internationale). Efter nedlæggelsen af Komintern i 1943 foregik koordineringen med Sovjetunionens Kommunistiske Parti og den sovjetiske ambassade i København.

For at komme til en nærmere forståelse af dette samarbejdes karakter vil forelæsningsrækken med udgangspunkt i en international kontekst portrættere fire

danske kommunister, der blev inddraget direkte i Komintern og de sovjetiske parti- og efterretningsapparaters arbejde.

Forelæserne har alle deltaget i et flerårigt samarbejde mellem Arbejdermuseet & ABA, Center for Koldkrigsstudier ved Syddanske Universitet og Det Russiske Statsarkiv for Socio-Politisk Historie (RGASPI) omkring de danske personsager i Kominterns arkiv – et kildemateriale, der har givet ny viden om de danske 'Moskva-kadrer'.

1. Komintern og dens hemmelige udlandsnetværk (NER)
2. Personsag 332: Georg Laursen (JBR)
3. Personsag 041: Richard Jensen (CHL)
4. Personsag 266: Ellen Schou (MM)
5. Personsag 078: Ib Nørlund (JJ)

Sted: Arbejdermuseet, Rømersgade 22, København

Pris: 778 kr. (rabatpris 728 kr.)

Det Byzantinske Rige

Hold 1012: 5 torsdage kl. 18.15-20 (4/9-2/10)

Ved dr.phil. Jon A.P. Gissel

Det Byzantinske Rige er en af de store civilisationer, den østlige eller ortodokse kristendom, og det var politisk en stor del af Europas historie i 1000 år i middelalderen.

Det var den østlige del af Romerriket, som levede videre efter Folkevandringstiden med kristendommen som åndeligt hovedindhold, kejserdømmet som styreform og Konstantinopel som hovedstad. På dette riges område førtes nogle af de mest grundlæggende debatter om den kristne tros indhold, og heraf udgik en række kirkesamfund, som stadig eksisterer. Forelæserne vil fortælle om dette rige, dets historieskrivning, musik og kunst, og hvordan eftertiden har set på det.

1. Kilder
2. Kristendommen
3. Kejserdømmet
4. Konstantinopel
5. Rigets undergang. Byzans efter Byzans, forskningshistorien

Sted: Søndre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Skjulte historier – indblik i såkaldt almindelige menneskers upågtede liv og tankegange

Hold 1013: 5 mandage kl. 17.15-19 (8/9-6/10)

Ved cand.mag. Lene Vinther Andersen, Dansk Folkemindesamling, Det Kongelige Bibliotek og mag.art. Lene Halskov Hansen, Dansk Folkemindesamling, Det Kongelige Bibliotek

Sejrherrerne skriver historien. Det er en gammel sandhed, at det er magthavernes fremstilling af historien, der overleveres til eftertiden. I denne forelæsningsrække skal vi imidlertid dykke ned i en række forskellige glemte eller forbigåede historier. Dansk Folkemindesamling på Det Kongelige

Bibliotek gemmer på fortællinger fra mange såkaldt anonyme mennesker, som har levet i 1800- og 1900-tallets Danmark. Gennem disse fortællinger kan vi få indsigt i livet og tankerne hos mennesker, som ellers ikke har sat sig mange spor i kilderne.

1. Introduktion til skjulte historier i Dansk Folkemindesamling (inkl. rundvisning) (LVA)
2. Den humoristiske almue – lattergas, spiddende, frigørende? (LHH)
3. Fascination og forargelse – om tatere, natmandsfolk og kæltringer (LVA)
4. Musikhistorier – fra smede, slagteriarbejdere, husmandskoner og mange andre (LHH)
5. 'En bondepige' skriver historie – om folkemindeforfatteren Helene Strange (LVA)

Sted: Dansk Folkemindesamling, Christians Brygge 3, 1219 København K
Pris: 500 kr.

Syrien: Et land i opløsning: Historisk baggrund, Bashar og borgerkrig

Hold 1014: 3 mandage kl. 18.15-20 (15/9-29/9)

Ved cand.mag. Michael Seidelin

Syrien blev efter 1. Verdenskrig en katalysator for nye politiske strømninger i Mellemøsten. Men landets politiske system var plaget af kaos og ustabilitet. Fra 1963 ændrede dette sig, da Baathpartiet tog magten, herefter fulgte politisk stabilitet. Men stabilitet blev til stagnation politisk, økonomisk og samfundsmæssigt. Da Bashar al-Asad overtog magten efter sin fars død i år 2000 håbede mange syrere og politiske ledere verden over, at han var manden, der skulle reformere det syriske samfund. Den politiske reformperiode blev dog kortvarig, og de økonomiske reformer var få og tilgodeså Bashars familie og regimets top. Det skabte utilfredshed i befolkningen og førte til de første store demonstrationer

under det arabiske forår. Regimet svarede med vold og undertrykkelse, hvilket blev startskuddet til den syriske borgerkrig.

1. Selvstændighedskamp og politisk kaos – dannelsen af den moderne syriske stat
2. Hafez al-Asad og Baathpartiet – fra politisk pluralisme til enhedsstat
3. Bashar al-Asad – manglende reformer og borgerkrig

Sted: Søndre Campus
Pris: 300 kr.

Fortællinger fra et Syrien før borgerkrigen

Hold 1015: 3 tirsdage kl. 18.15-20 (21/10-4/11)

Ved cand.mag. Michael Seidelin

Syrerne siger, at Damaskus er verdens ældste stadigt beboede by. Ikke bare Damaskus, men hele Syrien besidder en utrolig historisk og kulturel rigdom. Med udgangspunkt i disse oplevelser tager denne forelæsningsrække kursisterne med på en rejse til landets mange byer og seværdigheder og gør rede for deres historiske baggrund. Forelæserne vil blive suppleret med et omfattende billedmateriale.

1. Damaskus: Det Danske Institut og Umayyade-moskeen. Mad og badekultur
2. Det kristne Syrien: Klostre, kristne landsbyer og korsridderborge
3. Mødet med regimet: Valgkamp 2007, efterretningstjenesten, militarisme og propaganda

Sted: Søndre Campus
Pris: 300 kr.

Koncentrationslejren Neuengamme

Hold 1016: 4 tirsdage kl. 14.15-16 (21/10-11/11)

Ved cand.mag. Peter Langwithz Smith

Koncentrationslejren Neuengamme ved Hamborg spillede en særlig rolle for Danmark under

krigen, da det var til denne lejr, de fleste deporterede danske fanger kom, og det var herfra, de store redningsaktioner udgik i foråret 1945. Forelæsningerne vil især behandle litteraturen om lejren, lejrens grundlæggelse og tidlige historie, særlige punktnedslag som udekommandoerne, massermord og medicinske forsøg. Der vil desuden blive lagt vægt på lejrens opløsning i foråret 1945, danskerne i lejren og De Hvide Busser. Sluttelig behandles retsopgøret og lejrområdets anvendelse efter krigen.

Deltagerne bedes købe eller låne Peter Langwithz Smith (2012): *Neuengamme. Koncentrationslejren 1938-1945*.

1. Lejrens grundlæggelse og tidlige fase
2. Neuengammes historie
3. Rømningen af Neuengamme
4. Retsopgøret og efterkrigstiden

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 400 kr.

Fredensborg Slot og Slotshave

Hold 1017: 3 onsdage kl. 16.15-18.00 (24/9-8/10)

Ved seniorforsker, museumsinspektør Ulla Kjær, Nationalmuseet, landskabsarkitekt Christine Waage Rasmussen,

Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme og mag.art., forfatter Bente Scavenius. Tilrettelæggere: Håndbibliotekar dr.teol. Christian Gottlieb og museumsinspektør mag.art. Birgit Jenvold, Amalienborgmuseet

Fredensborg Slot, Nordsjællands smukke barokslot fra 1700-tallet, har i mange år haft særstatus som regentparrets mest benyttede residens. Slotshaven er samtidig et af Danmarks største historiske haveanlæg, og i 2013 afsluttedes en omfattende restaurering, som fører centrale dele af anlægget tilbage til den form og de helhedsplaner, man havde for Fredensborg Slot og Slotshave i 1700-tallet.

Dermed vil Fredensborg for alvor indtage sin plads blandt Europas største havekunstværker. Få indblik i Fredensborgs historie fra opførelsen af slottet i 1720'erne som sommerbolig for Frederik 4. til i dag, hvor det ofte danner rammen om større officielle statsbesøg og væsentlige begivenheder i kongefamilien.

Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen *Fredensborg. Slot og Slotshave* (2013), der er skrevet af de tre forelæserne.

1. Kongens nordsjællandske lystslot (UK)
2. Forfald og genrejsning (BS)
3. Restaureringen af Fredensborg Slotshave (CWR)

Deltagerbevis skal medbringes ved hver forelæsning. Deltagerbeviset giver adgang til Amalien-

borgmuseet på forelæsningsdage i åbningstiden.

Sted og tid: Gallasalen i Christian VIII's Palæ, Amalienborg (indgang Amalienborgmuseet)

Pris: 606 kr.

SÆRARRANGEMENTER

Byvandring om Københavns natmænd

Hold 1018: 1 søndag kl. 11-12.30 (7/9)

Ved cand.mag. Nynne Vidgren

Natmændene udgjorde i 300 år den absolutte bund af det danske samfund. De var født til at udføre arbejde, som ingen respektable borgere eller fattigfolk ville røre ved – fx at partere henrettede forbrydere. Natmændene og deres familier udviklede sig til et parallelsamfund, som fungerede efter deres egne regler og udviklede deres eget sprog.

Følg i natmændenes spor rundt i København og opdag en side af Danmarks historie, som i mange år har været glemt. Tidsrejsen går flere hundrede år tilbage til natmændenes makabre opgaver og magtkamp med de andre indbyggere.

Natmændenes historie er en fortælling om en befolkningsgruppes udstødelse, dens trang til hævn, magtesløshed og stolthed.

Mødested: Højbro Plads foran statuen af Absalon

Pris: 100 kr.

KØBENHAVNS RÅDHUS – RUNDVISNING OG FORELÆSNING

Hold 1019: 1 tirsdag kl. 16.15-18 (2/9)

Hold 1020: 1 onsdag kl. 16.15-18 (11/10)

Hold 1021: 1 mandag kl. 16.15-18 (3/11)

Ved rådhusbetjent *Kristoffer Sahlholdt*, Københavns Rådhus og museumsinspektør, *ph.d. Jakob Parby*, Københavns Museum

Københavns Rådhus er noget ganske særligt. Hver mursten, udskæring, symbol og dekoration har sin plads i fortællingen om borgernes rolle i Københavns historie. Rådhuset danner ramme om Københavns politiske liv, men det har også lige fra opførelsen 1892-1905 været tænkt som borgernes slot – smukt dekoreret, rigt på historie og seværdigheder. Få historien om rådhuset og dets betydning for udviklingen af det moderne København.

Undervejs kommer vi også ind på overgangen fra enevælde til demokrati, Absalon, arkitekturen og meget mere. Oplev Københavns Rådhus indefra med en rundvisning og en forelæsning af to eksperter i den smukke, historiske bygning. Turen begynder med en times rundvisning og slutter i Snapstinget med en times forelæsning.

Mødested: Hovedindgangen, Københavns Rådhus

Pris: 100 kr.

Rundvisninger på Københavns Universitet

Hold 1022: 1 onsdag kl. 17.15-19 (22/10)

Hold 1023: 1 fredag kl. 16.15-18 (24/10)

Hold 1024: 1 tirsdag kl. 17.15-19 (4/11)

Hold 1025: 1 torsdag kl. 17.15-19 (6/11)

Ved universitetshistoriker, mag.art. Ejvind Slottved

I hjertet af København ligger Latinerkvarteret, der i mere end 800 år har været centrum for højere lærdom i Danmark. Her ligger Universitetsfirkanten, der rummer en række af byens mest interessante bygninger, heriblandt Københavns ældste hus. På rundvisningen ser vi bl.a. universitetets hovedbygning fra 1836, Konsistoriebygningen fra ca. 1420 med den historiske fangekælder, Munkekælderens og Universitetsbiblioteket fra 1861 m.v.

Mødested: Hovedtrappen ved Kbh. Universitet, Vor Frue Plads
Pris: 100 kr.

KULTURHISTORIE

Studieleder: Lektor, ph.d. Anna Lena Sandberg, Københavns Universitet

EMNEKURSER

Rundt om Dostojevskij: Dansk-russiske kulturrelationer i 1800-tallet

Hold 5024: 5 torsdage kl. 17.15-19 (9/9-7/10)

Ved ekstern lektor Alex Fryszman, Københavns Universitet, cand. mag. Rikke Helms, Akademisk Rejsbureau, cand. mag., direktør Lise Lotte Frederiksen, Peter og Ping, cand.scient., kulturgeograf Christoffer Jørgensen, Kulturcentret ASSISTENS og cand. mag. & phil., forfatter, kulturvejleder

Caspar Andreas Jørgensen, Kulturcentret ASSISTENS

Netop nu spiller det anmelderroste teaterstykke *Et latterligt menneskes drøm* i Kapellet, Kulturcentret ASSISTENS. Stykket er baseret på den russiske forfatter Fjodor Dostojevskijs sidste novelle. På Dostojevskijs tid var der tætte kulturelle relationer mellem Danmark og Rusland. Rusland og særligt Skt. Petersborg tiltrak danskere som et nyt klondike. Den danskfødte prinsesse Dagmar blev gift med den senere russiske zar, danske kulturpersonligheder som Lumbye, H.C. Andersen og Bournonville inspirerede på deres vis russisk kunst og kultur, og Fjodor Dostojevskij besøgte København.

Tiden var kontrastrig. Ekstrem rigdom og ekstrem fattigdom eksisterede side om side. De tætte forbindelser er i dag tydelige, også på Assistens Kirkegård, hvor den senere kejserinde Dagmars hof-folk ligger begravet.

Sted: Kulturcentret ASSISTENS, Kapelvej 4, 2200 København N
Pris: 440 kr.

Det moderne Kina og nobelpristageren Mo Yan

Hold 5025: 5 onsdage kl. 16.15-18 (10/9-8/10)

Ved ph.d. Caixia Dong

Den kinesiske forfatter Mo Yan modtog Nobels litteraturpris i 2012. En af hans romaner, *Hvidløgballaderne*, som udkom på dansk i 2013, handler om bøndernes oprør mod korruption og magtmissbrug. Skildringerne i bogen er faktisk ikke langt fra virkeligheden. Gennem hans skæbnfortællinger får vi en dybere forståelse for de udfordringer og traditioner, som Kina den dag i dag står overfor. Kritikerne sparer heller ikke på de rosende ord: "storslået", "medrivende", "fuld af politisk kraft og stor lyrisk skønhed". Men kan vi lære af bogen ud over Mo Yans litterære teknik? Hvad fortæller

det os om de udfordringer, Kina vil stå overfor i de kommende årtier? Kurset gennemgår *Hvidløgballaderne* og går i dybden med Kinas samfundsstruktur og begreber som normer, social status, individ, familie, kvinders rolle, social kontrol og magt.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 440 kr.

Mødet med det totalitære

Hold 5026: 5 mandage kl. 18.15-20 (20/10-17/11)

Ved cand. mag. Morten Lassen

"Forfatterskabet fremhæver den enkeltes skrøbelige erfaring over for historiens barbariske vilkårlighed", hed det i Nobelpriskomiteens udtalelse om den ungarske forfatter Imre Kertész i 2002. Det er individets møde med totalitarismen, som gennemspilles i den østeuropæiske dissidentlitteratur i 1970-1980'erne: Hvordan bevares man værdigheden inden for et system, som bygger på løgn? Hvem bliver bøddel, og hvem offer? Hvilke vilkår har kærligheden og kunsten, når Stasi lytter med?

25 år efter murens fald er det særlige ved den østeuropæiske anti-totalitære roman, at den bryder med tabuiseringen af ofrenes rolle i konstruktionen og opretholdelsen af den totalitære undertrykkelse. Genren undersøger almene eksistentielle vilkår, der ikke først og fremmest er relateret til østblokken, men til det 20. århundredes modernitetserfaring. Vi skal især beskæftige os med Imre Kertész, Aleksandar Tišma og Ivan Klíma. Deltagernes bedes låne eller købe: Morten Lassen: (2006): *Mødet med det totalitære*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Rusland og det nære udland

Hold 5027: 3 onsdage kl. 18.15-20 (19/11-3/12)

Ved cand.mag. Søren Bjelke

Rusland med Putin i førersædet har på flere områder formået at gøre sig bemærket – senest med vinterlegene i Sochi, men sammenbruddet af Ukraine, russisk tilstedeværelse i Georgien samt et stærkt engagement i Centralasien vidner også om Ruslands ambitioner om at holde fast i sit nære udland.

Kurset belyser Ukraines historisk-kulturelle, sproglige og religiøse tilknytning til Rusland gennem tiderne, men også Ukraines tilnærmelser til EU og dermed de modsatrettede kræfter, som er en medvirkende faktor til landets politiske og økonomiske kollaps i dag.

Vi sætter også fokus på Kaukasus, hvoraf den nordlige del stadig er russisk med tre små lande syd

for bjergene, der hver især har sin egen dagsorden for fremtiden i forholdet til Europa og den store nabo i nord. Afslutningsvis ser vi på Ruslands forhold til Centralasien historisk og i dag, hvor de nye store spillere USA og Kina også gør sig gældende.

Der kan følges op med en rejse til Rusland og Usbekistan med Søren Bjelke som rejseleder i foråret 2015. Mere information hos Horisont Rejser.

Sted: City Campus

Pris: 264 kr.

Indien

Hold 5028: 3 onsdage kl. 17.15-19 (1/10-20/10)

Ved cand.mag. Thomas Sehested

Indien er på vej frem i verden – økonomisk, kulturelt og politisk. Hvordan kan landet, der rummer så store kulturelle og økonomiske forskelle, hænge sammen som

enhed og nation – og hvordan rimer kastesystem og religiøs forankring på et land i udvikling og fremgang?

Kurset er inddelt i tre dele, hvor den første handler om det moderne Indien og modsætningerne mellem rig og fattig, høj og lav og land og by. Anden del handler om Sydindien, der rummer nogle af de flotteste templer, de mest imponerende ruiner og eventyrlige levn i Indien. Tredje del handler om Indiens forskellige kulturlandskaber i forsøget på at få en forståelse af det store land. Fra Himalayas tinder til tropeskove og fra pulserende multimillionbyer til livet på landet, der ser ud til at være gået i stå for hundredvis af år siden. Der kan følges op med en rejse til Indien med Thomas Sehested som rejseleder. Mere information hos Horisont Rejser.

Sted: City Campus

Pris: 264 kr.

FORELÆSNINGER

Østfronten – den totale krig

Hold 1026: 5 mandage kl. 18.15-20 (20/10-17/11)

Ved ph.d., leder Niels Bo Poulsen, Center for Militærhistorie ved Forsvarsakademiet, cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau. Tilrettelægger: cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau

Denne forelæsningsrække handler om krigen på østfronten imellem Stalins Sovjetunion og Hitlers nazityskland. Krigen i øst kostede mere end 35 mio. mennesker livet og medførte ufattelige menneskelige lidelser for soldater og civile på begge sider. Krigen ændrede Europas grænser og præger Europa frem til i dag. Vi gennemgår baggrunden for krigen, vi hører om de store skæbnesvangre slag ved bl.a. Moskva og Stalingrad, om de tyske og sovjetiske forbrydelser imod

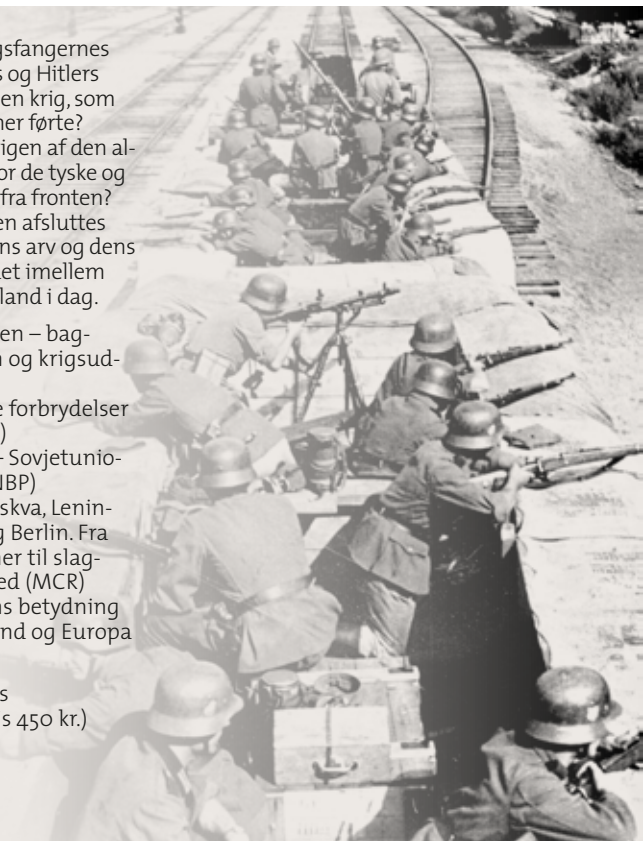
civilbefolkningen, krigsfangernes skæbne og om Stalins og Hitlers rolle. Hvad var det for en krig, som de to totalitære regimer førte? Hvordan oplevedes krigen af den almindelige soldat og for de tyske og sovjetiske civile langt fra fronten?

Forelæsningsrækken afsluttes med et indblik i krigens arv og dens betydning for forholdet imellem Europa og Putins Rusland i dag.

1. Krigen på østfronten – baggrunden, optakten og krigsudbruddet (MCR)
2. Tyske og Sovjetiske forbrydelser under krigen (NBP)
3. Livet bag fronten – Sovjetunionen og Tyskland (NBP)
4. De store slag – Moskva, Leninograd, Stalingrad og Berlin. Fra diktatorernes planer til slagmarkens virkelighed (MCR)
5. Arven – østfrontens betydning for nutidens Rusland og Europa (MCR)

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Skt. Petersborg, Moskva og den russiske provins

Hold 1027: 6 mandage kl. 17.15-19 (3/11-8/12)

Ved ph.d. Per Dalgaard, ph.d., direktør Jon Kyst, Akademisk Rejsebureau, cand.mag. Rikke Helms, Akademisk Rejsebureau, cand.mag., direktør Thomas Køhler, Akademisk Rejsebureau, cand.mag. Torben Heuer og cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau. Tilrettelægger: cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau

I denne forelæsningsrække ser vi nærmere på verdens største land, dets kultur og historie. Foredragene indeholder temaer om Ruslands to hovedstæder Moskva og Skt. Petersborg, zarernes paladser og Dostojevskijs baggårde, den stilfærdige russiske provins, hvor det traditionelle liv fortsat leves i dag, Ruslands dramatiske og tragiske historie under bl.a. 2. Verdenskrig og det moderne politiske Putins Rusland, som i denne tid er på alles læber.

1. 1000 års russisk og sovjetisk kultur (JK)
2. Putins Rusland bag facaden (TH)
3. Triumf og tragedie – Den Store Fædrelandskrig (MCR)
4. Moskvas mange ansigter (TK)
5. I pausen i provinsen (PD)
6. Kulturlivet i det moderne Skt. Petersborg (RH)

Der kan følges op med kulturrejser til Skt. Petersborg og Moskva med foredragsholderne som rejseledere. Se mere på: www.akademiskrejsebureau.dk.

Sted: City Campus

Pris: 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

Den Transsibiriske Jernbane – bindeleddet mellem folk og kultur i Rusland, Mongoliet og Kina

Hold 1028: 3 tirsdage kl. 17.15-19 (21/10-4/11)

Ved cand.mag. Torben Heuer og cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau. Tilrettelægger: cand.mag. Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau

At rejse med Den Transsibiriske Jernbane er et af livets store eventyr. Men jernbanen er også meget mere end det. Den forbinder og adskiller på godt og ondt de kulturer og folkeslag, hvis områder den passerer. I denne foredragssække fortæller de to foredragsholdere, som begge har rejst gentagne gange

med jernbanen og beskæftiget sig med landene som den går igennem, om Den Transsibiriske Jernbanes folk, kultur og historie. Fra Ruslands store skove, henover verdens dybeste ferskvandssø Bajkal, over Mongoliets græsgroede landskaber med tusinder af heste og gennem Gobi-ørkenen til det både ældgamle og på samme tid moderne Kina. Forelæsningsrækken henvender sig med humor og viden bredt – til både den alment interesserede og til dem, som måske går med en jernbanetur i maven!

1. Den Transsibiriske Jernbane – historien bag verdens længste jernbane (MCR)
2. Folk og kulturer langs sporet (TH)
3. På rejse med Den Transsibiriske Jernbane (MCR)

Der kan følges op med kulturrejser til Rusland med foredragsholderne som rejseledere. Se mere på: www.akademiskrejsebureau.dk

Sted: City Campus

Pris: 300 kr.

25-ÅRET FOR MURENS FALD

Tyskland og tysk kulturhistorie efter 1989

Hold 1029: 5 tirsdage kl. 17.15-19 (4/11-2/12)

Ved professor Per Øhrgaard

I løbet af 1980'erne voksede den østtyske befolknings utilfredshed med det politiske styre, men ingen – hverken i øst eller vest – havde forudset den hast, hvormed tingene udviklede sig fra efteråret 1989: Åbningen af Berlinmuren, en ny østtysk regering, stigende pres for en hurtig forening med Vesttyskland og forening af de to tysklænder den 3. oktober 1990, mindre end et år efter åbningen af muren. Men én ting var at gennemføre foreningen, noget andet at få den til at virke efter 40 års deling: De første ugers eufori afløstes af mere blandende følelser, og 25 år efter kan skellet mellem vest og øst stadig mærkes.

1. DDR's historie frem til 1989. Hvad var det for et land, der gjorde oprør?
2. Begivenhederne omkring murens fald. Hvordan forløb det hele?
3. Den hurtige genforening og dens konsekvenser. Hvorfor nedlagde man DDR i stedet for at reformere det?
4. Social, økonomisk, politisk og kulturel udvikling efter 1989
5. Det hedengangne DDR i litteratur og film

Sted: Søndre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Andre kurser med murens fald som tema:

Hold 5026 Mødet med det totalitære side 37 og hold 5118 Berlin under og efter Den Kolde Krig – på film side 79.

Klima og mennesker: Humanistiske perspektiver på klimaforandringer

Hold 1030: 5 torsdage kl. 18.15-20 (23/10-20/11)

Ved lektor Mikkel Sørensen, Københavns Universitet, lektor Frank Sejersen, Københavns Universitet, ekstern lektor Nikolaj Blichfeldt, Københavns Universitet, ekstern lektor Gregers Andersen, Københavns Universitet og adjunkt Jonas Lysgaard, DPU

Forelæsningsrækken handler om et af de absolut mest aktuelle problemer i vor tid: Klimaet og klimaforandringerne. Hvor forskningen omkring klimaet som udgangspunkt har taget afsæt i naturvidenskabelige metoder og målinger, betragter vi emnet ud fra et tværfagligt humanistisk perspektiv – altså fra menneskets synspunkt. Hvad er fx vores historiske forudsætninger for at handle i en klimaforandret verden? Hvilke forestillinger er det, vi handler ud fra, og hvordan identificeres de? Hvorfor gør vi ofte det modsatte af det som synes rigtigt? Og hvordan opfattes og håndteres klimaproblematikken i andre dele af verden, fx i Grønland eller i et kinesisk boligkvarter?

Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i den nyudkomne

antologi: Mikkel Sørensen og Mikkel Fugl Eskjær (2014): *Klima og mennesker. Humanistiske perspektiver på klimaforandringer.*

1. Menneskets forudsætninger: et dybt tidsperspektiv på klima og mennesker fra den arktiske verden (MS)
2. Klimatilpasning, perspektiver og skaleringer i Grønland (FS)
3. Det CO₂-lette liv i Dongpingxiang: klimakampanjer i et boligkvarter i Kina (NB)
4. Klimakrisen i litteraturen: forestillingerne om en klimaforandret verden (GA)
5. Hverdagens 'bad practice': folkeoplysning om klimaproblematikker (JL)

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Menneskehedens sidste dage: 1. Verdenskrig i europæisk kultur

Hold 1031: 5 onsdage kl. 18.15-20 (22/10-19/11)

Ved postdoc Adam Paulsen, Syddansk Universitet

I 2014 markeres 100-året for udbruddet af 1. Verdenskrig, "det 20. århundredes urkatastrofe" (George F. Kennan), i hvis skygge vi på mange måder stadig lever. Få et overblik over krigens betydning for europæisk kultur og litteratur – fra de første ugers beruselse og hurra-patriotisme over den bratte opvågning til stillingskrigens og materielslagenes chokerende brutalitet og videre frem til våbenstilstand, revolutioner og en skrøbelig fredsslutning. Forelæsningerne vil komme ind på forskelle og ligheder i de engelske, franske, tyske og østrig-ungarske krigsrepræsentationer, deres mulige sammenhæng med de respektive nationale traditioner, den europæiske avantgardes komplicerede forhold til krigen og mellemkrigstidens forskellige bearbejdningsformer af krigen i film, litteratur og erindringspolitik.

1. På vej mod en europæisk borgerkrig. 'Augustoplevelsen'

og dens politisk-kulturelle forudsætninger

2. Fra Langemarck til Verdun. Krigsrepræsentationer og kulturkrig i Tyskland, England og Frankrig
3. Danmark og Den Store Krig
4. Krigen og den europæiske avantgardes fødsel
5. Verdens undergang og genopstandelse. Krigen i 1920'ernes kulturliv og erindringspolitik

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Historien om teknologi i krig og fred, vold og venlighed

Hold 1032: 4 torsdage kl. 14.15-16 (4/9-2/10) (ikke 18/9)

Ved cand.scient. Laila Zwisler museumsinspektør, cand.mag. Benjamin Asmussen, cand.phil. Jørgen Burchardt og seniorforsker, ph.d. Henrik Knudsen.

Tilrettelægger:

cand.scient. Laila Zwisler

Hvad har bombemaskiner og privatbiler til fælles? Hvorfor fik vi ikke atomkraft i Danmark? Få svaret på disse spørgsmål i en forelæsningsrække, hvor historikere og museumsinspektører fortæller om teknologiske scenarier med både krig, fred, vold og venlighed. Mange teknologier er nemlig opstået, udviklet og/eller brugt i en blandet kontekst af godt og ondt. Men hvad har det betydet for teknologien?

1. Introduktion og nedslag i historien (LZ) DTU
2. Søfartsteknologi som ødelægger og kontaktskaber (BA) M/S Museet for Søfart

3. Fredelige atomer (HK)
4. Ballondækkets historie (JB)

Sted: DTU, 2800 Kgs. Lyngby, M/S Museet for Søfart, Ny Kronborgvej 1, 3000 Helsingør og City Campus
Pris: 477 kr.

Revolutionen i Ukraine

Hold 1033: 8 tirsdage kl. 18.15-20 (30/9-25/11)

Ved cand.scient.pol. Thomas Køllner og generalmajor, senioranalytiker Karsten Jakob Møller, DIIS

Bliv klogere på de bagvedliggende årsager, der førte til Maydan-revolutionen og den efterfølgende krise samt den russiske annektering af Krim, der af de fleste fagfolk betegnes som den største sikkerhedspolitiske krise, verden har set siden Den Kolde Krig.

Vi analyserer tiden fra Ukraines uafhængighed i 1991 frem til den orange revolution i 2004, til Yanokovychs sejr i 2010 og forløbet i efteråret 2013, der førte til, at Yanokovychs opgiver at underskrive associeringsaftalen med EU.

1. En historisk forståelsesramme for Ukraines moderne politik (TK)
2. Ukraine 1991-2010: Uafhængighed, nationbuilding og den orange revolution (KJM)
3. Ukraine 2010-2014: Yanokovych, oligarkkapitalisme, krise og optakt til revolution (TK)
4. Maydan-revolutionen til Yanokovychs flugt (TK)
5. Fra revolution til verdenskrise: Ruslands snigende invasion af Krim (TK)

6. Krims politiske system og etniske sammensætning. Forløbet mod indlemmelsen i Rusland (TK)
7. Kan konflikten inddæmmes og løses fredeligt? Ruslands strategiske motiver og Putins ideologiske vision for genskabelsen af Ruslands storhed (TK/KLM)
8. Hvor står Ukraine og Krim i dag og hvad er konsekvenserne for det internationale rets- og sikkerhedssystem? (TK/KJM)

Sted: Søndre Campus
Pris: 800 kr. (rabatpris 750 kr.)

NÆRORIENTEN

Studieleder: Lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen

GRUNDKURSER

Fra Pyramiderne til Kleopatra

Hold 4005: 10 onsdage kl. 15.15-17 (3/9-12/11)

Ved ph.d., mag.art. Lise Manniche, Dansk ægyptologisk Selskab, ph.d. Tine Bagh, Ny Carlsberg Glyptotek og cand.phil. Mette Gregersen, Ny Carlsberg Glyptotek

Ægypten er kendt for sine mange velbevarede templer og grave, hvor monumental arkitektur, relieffer og malerier giver et levende indtryk af en kultur, der fra ca. 3000 f.Kr. til 30 f.Kr. i høj grad fik lov til at leve sit eget liv i Nildalen. Kurset giver deltagerne et overblik over det gamle Ægyptens historie og præsenterer vigtige dele af det kæmpemæssige materiale, som arkæologien har bragt for dagen: pyramiderne, gravene i Kongernes Dal, de store templer og meget mere. Samtidig udgør det en introduktion til ægyptologien med en orientering i hieroglyfskriften, i ægyptisk mytologi, religion, litteratur og kunst. Amarnatiden med kong Akhnatons religiøse, sociale og kunstneriske reformer gennemgås mere indgående.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Bag Borgen i Assyrien

Hold 5029: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (20/9-21/9)

Ved cand.mag. Bjarne Lodahl, Københavns Universitet

Under det nyassyriske imperium (ca. 900-612 f.Kr.) var assyriske konger herrer over store dele af Nærorienten. Kurset er ikke blot en politisk gennemgang af den meget spændende og blodige historie, som ikke lader det kejserlige Rom noget efter i dramatik. Kurset er desuden en direkte adgang til den tids spindoktorer ved det nyassyriske hof, hvor specielt astrologen, levervarselspræsten og eksorcisten spillede en fremtrædende rolle via deres indflydelse på kongen. Vi skal høre om Sargons krigerfærd, Sankeribs ødelæggelse af Babylon, og Assurbanipals visdom, prototypen på den bibelske Kong Salomon, alt sammen krydret med dæmonologi, dystre måneformørkelser og symbolske heksebrændinger. Vi skal bl.a. også erfare, at Babylons hængende haver i virkeligheden stammer fra Assyrien, og at de fleste af vore dages dyrekredstegn fik deres endelige udformning i denne periode.

Sted: City Campus
Pris: 616 kr.

Karnak – Ægyptens største tempelkompleks

Hold 5030: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (9/9-18/11)

Ved ph.d., mag.art. Lise Manniche, Dansk ægyptologisk Selskab, ph.d. Tine Bagh, Ny Carlsberg Glyptotek og cand.phil. Mette Gregersen, Ny Carlsberg Glyptotek

Ved landsbyen Karnak nær det moderne Luxor ligger et vældigt tempelkompleks fuldt af fascinerende arkitektur, hvis historie strækker sig over 2000 år. I kurset vil vi gennemgå en del af dette byggeri: de første spor fra Mellemste Rige, bygning og ombygning af Amon-templet i begyndelsen af det 18. dynasti og de store anlægsarbejder udført af Amenhotep III, fulgt af Akhenatens renovering og hans efterfølgeres restaurering, rejsningen af den vældige søjlehal m.m. Relieffer og indskrifter oplyser om byggehistorie og kongepropaganda, og de tusinder af statuer fundet under tempelgulvet illustrerer, hvilke herskere og embedsmænd, der har haft deres gang her.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Den ægyptiske gudeverden

Hold 5031: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (27/9-28/9)

Ved cand.mag. Louise Alkjær og cand.phil. Mette Gregersen, Ny Carlsberg Glyptotek

Det første møde med de ægyptiske guder har altid vakt undren og forbløffelse. De gamle grækere syntes, at guder med hundehoveder og andre mærkværdigheder var noget uciviliseret pjat, samtidig med at man også i smug beundrede denne ældgamle civilisation. Hundehoveder på menneskekroppe, krokodillestatuetter og tilbedelse af katte gav dog god mening for de gamle ægyptere. De forestillede sig nemlig, at guderne manifesterede sig i deres særlige dyr.

Nogle af de vigtigste guder var solguden Re, rigsguden Amon og guden over dødsriget, Osiris; men der var faktisk mere end 1000 forskellige guder, og på kurset skal vi også lære mindre kendte guder at kende. Myter, ritualer, offergaver og templer – givers hus – giver indblik i den ægyptiske gudeverden.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 616 kr.

Yacoubians hus – før og efter revolutionen

Hold 5032: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (8/11-9/11)

Ved cand.mag. Ulla Prien, Københavns Universitet

Romanen *Yacoubians hus* (2008) af den ægyptiske forfatter Ala al-Aswani giver et fængslende indblik i kultur, tradition, livsstil og sociale forhold i nutidens Ægypten. En række af bogens temaer som homoseksualitet, korruption, magtmisbrug, sexchikane, bolignød og religionens plads i samfundet er også temaer, der præger den samfundsdebat, der har været i Ægypten efter revolutionen i 2011. På kurset vil vi med *Yacoubians hus* som kulturhistorisk baggrund forsøge at danne os et billede af debatten og udviklingen efter revolutionen i januar 2011. Har revolutionen ændret noget i forhold til bogens temaer,

eller har den låst debatten fast i uforsonlige standpunkter?

Sted: City Campus
Pris: 616 kr.

FORELÆSNINGER

Ægyptens pyramider

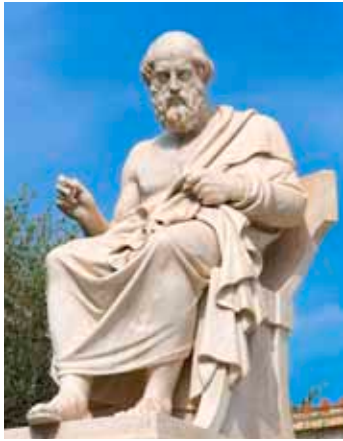
Hold 1034: 5 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-8/10)

Ved ph.d., mag.art. Lise Manniche, Dansk ægyptologisk Selskab, ph.d. Tine Bagh, Ny Carlsberg Glyptotek og cand.phil. Mette Gregersen, Ny Carlsberg Glyptotek

Af oldtidens syv underværker er de ægyptiske pyramider ved Giza nær Cairo ubestridt de største. De vældige kongegrave fascinerer endnu i dag, ikke blot ved deres enorme masse, men også ved deres særegne arkitektoniske, mod himlen stræbende form og deres indre gange og gallerier. Egentlig tog pyramidearkitekturen sin begyndelse med den noget mindre trinpyramide i Sakkara, og efter de store pyramider, som havde kostet så enorme ressourcer, fortsatte pyramidebyggeriet i mere beskedent format, men til gengæld med særlige religiøse tekster – verdens ældste religiøse litteratur – skrevet med hieroglyfer på væggene i de indre kamre og gange. I fem forelæsninger belyser tre ægyptologer pyramidernes arkæologi, arkitektur og kulturhistoriske kontekst og deres betydning som religiøse bygningsværker.

1. Trinpyramiden i Sakkara og livet i dens skygge (LM)
2. Pyramiderne: arkæologi og arkitektur I (TB)
3. Pyramiderne: arkæologi og arkitektur II (TB)
4. Pyramidernes religiøse betydning (MG)
5. Pyramider i Øvre Ægypten og Nubien (LM)

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

IDEHISTORIE OG FILOSOFI

FILOSOFI

Studieleder: Lektor, mag.art.
Poul Lübcke

GRUNDKURSER

Fra Platon til renessancen

Hold 4006: 10 torsdage 17.15-19.00
(11/9-20/11)

Ved ph.d. David Possen

Mange af ordene, vi i dag bruger i videnskaberne, kan føres tilbage til de antikke filosofers første forsøg på at fatte verden. Det vrimer med formuleringer af klassiske problemer, når Sokrates taler om begrebers essens, Platon taler om uddannelse, Epicur taler om det gode liv og Aristoteles taler om naturen. Der er ofte opstået en ny filosofi, fordi det var nødvendigt at kritisere den gamle. Således kritiserer Aristoteles Platon, og Platon kritiserer/skaber en syntese af naturfilosofferne. Augustin virker i den helt store omvæltningsperiode i europæisk tænkning, hvor man forsøger at forene kristne dogmer med antik tænkning, og filosofiske argumenter hentes ind og bruges til teologiske formål.

Det fører videre til 1200-tallets genopdagelse af Aristoteles og Thomas Aquinas' forsøg på at skabe en syntese af filosofi og kristendom. Det samme finder vi i renessancen, men med en større udfordring, fordi den antikke filosofi spillede en langt større rolle, og studierne af naturen banede vejen for det efterfølgende nye verdensbillede.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Metafysik: Læren om 'de første principper'

Hold 4007: 5 tirsdage 18.15-20
(2/9-30/9)

Ved lektor, mag.art. Poul Lübcke

Filosofferne har lige sidens filosofiens begyndelse diskuteret, hvad der er virkelighedens grundlag. Sagt på en anden måde: Man har spurgt efter 'de første principper', der ligger til grund for naturen og menneskelivet. Kurset vil gennemgå nogle af de vigtigste positioner fra oldtiden til i dag med fokus på, at forskellige opfattelser fører til forskellige syn på naturen og mennesket – og omvendt. Der er således stor forskel på, om naturen betragtes som lige så evig som de principper, der betinger den, eller om naturen formodes at være skabt af en alvis, almægtig og algod skabergud. Der er også forskel på, om naturen tillægges en række formål, eller om naturen er uden formål. Det får store konsekvenser for menneskets opfattelse af sin egen placering i kosmos. Specielt giver det problemer, efter man i de sidste 200-300 år er begyndt at betvivle, om der findes 'første principper' i form af en guddom, for hvad er det så, der gør, at naturen er regelmæssig meningsfuld?

Deltagerne bedes låne eller købe: Jørgen Husted og Poul Lübcke (2012): *Politikens filosofi-håndbog*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Etik og politisk filosofi

Hold 4008: 5 tirsdage 17.15-19.00
(21/10-18/11)

Ved cand.mag. Uffe Hansen

Etik og politisk filosofi er begge dele af den praktiske filosofi, hvor filosofien søger at svare på grundlæggende spørgsmål som "Hvad er det gode?", "Hvad er retfærdighed?", "Hvorledes bør jeg leve og handle?", og "Hvordan bør statens indrettes?". Hos de antikke filosoffer og i perioden frem til midten af 1700-tallet var svarene knyttet sammen med en dydsetik, der fokuserede på spørgsmålet om, hvilket slags menneske jeg bør være. Fra midten af 1700-tallet og til i dag har diskussionen derimod drejet sig om, hvilke handlinger jeg bør udføre. Og svarene er meget forskellige alt efter, om man er konsekvens- eller pligtetik. Kurset vil gennemgå disse forskellige problemer og svar og illustrere dem med eksempler fra dagliglivet og den politiske virkelighed.

Deltagerne bedes låne eller købe: Jørgen Husted og Poul Lübcke (2012): *Politikens filosofi-håndbog*.

Sted: City Campus
Pris: 440 kr.

EMNEKURSER

Eksistentiel filosofi og fænomenologi

Hold 5033: 7 mandage kl. 17.15-19
(15/9-3/11)

Ved cand.mag. Anders Dræby
Sørensen

Den eksistentielle filosofi og fænomenologi har været en af de dominerende filosofiske retninger inden for de sidste 150 år. Dette skyldes bl.a., at det moderne menneske bliver nødt til at forholde sig til det uvisse i tilværelsen. Derfor har en del af filosofien også sat sig for at spørge om menneskets konkrete eksistens og oplevelse af virkeligheden. Hvad er meningen med livet, og hvilken

betydning har uvisheden, døden, valget og friheden? Kurset tager kursisterne med på en rejse gennem den eksistentielle filosofis og fænomenologis landskab: Søren Kierkegaard, Friedrich Nietzsche, Karl Jaspers, Martin Heidegger, Jean-Paul Sartre, Maurice Merleau-Ponty, Martin Buber og Emmanuel Levinas.

Sted: City Campus
Pris: 616 kr.

Filosofiens historie: Det 20. århundredes filosofi: Fra Russell til Foucault

Hold 5034: 10 torsdage 18.15-20 (11/9-20/11)

Ved eksternt lektor, mag.art. Finn Guldmann

De måder, hvorpå filosofferne stiller og søger at besvare filosofiske spørgsmål i det 20. århundrede, er på afgørende vis forskellige fra den tidligere filosofi. To hovedretninger er den analytiske filosofi og fænomenologien, og kurset begynder med det fælles udspring for disse retninger: Freges og Husserls optagethed af spørgsmålet om matematikkens objektivitet. Herfra udvikler retningerne sig vidt forskelligt, gennem tænkere som Russell, Wittgenstein og Carnap på den ene side, og Heidegger, Sartre og Merleau-Ponty på den anden. Den tidlige analytiske filosofi betragter det logiske sprogs struktur som en nøgle til at forstå virkelighedens struktur, mens fænomenologerne ønsker at beskrive menneskets måder at være i verden på gennem analyser af bevidsthed og kropslighed. Ud over de nævnte filosoffer, vil kurset også belyse tanker af Adorno, den sene Wittgenstein, Kuhn og Foucault: nyere tænkere, der problematiserer forestillinger om, at sprog og videnskab er historieløse, uforanderlige eller frigørende redskaber til at begribe og beherske virkeligheden med.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Filosofisk hermeneutik – sprog, forståelse og menneskets endelighed

Hold 5035: 10 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved eksternt lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman

Historisk set er hermeneutik en særlig disciplin inden for jura, filologi og teologi, som undersøger, hvad det vil sige at forstå og fortolke noget. I den filosofiske hermeneutik drejer det sig mere generelt om det forhold, at al viden og erkendelse er en særlig forståelse og udlægning, som er betinget af en bestemt forforståelse. Sproget har en central betydning, ikke som logisk analyse-redskab, men som det sted, hvor enhver forståelse finder sted. Mennesket befinder sig desuden altid allerede i bestemte forståelses-situationer og inden for bestemte forståelses-horisonter, og hermeneutikken betoner derfor menneskets historiske og endelige væsen. Mennesket kan ikke opnå en absolut sand viden, men må nøjes med en betinget og begrænset, men derfor også mangfoldig forståelse af sig selv, andre og verden.

På kurset gennemgår vi centrale skikkelser i den moderne filosofiske hermeneutik ud fra tekster af bl.a. Heidegger, Gadamer, Ricoeur og Marquard. Og vi diskuterer og perspektiverer hermeneutikken i forhold til andre filosofiske strømninger. En tekstsamling sælges.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Kunstens kraft: Træk af de danske æstetikkers historie

Hold 5036: 10 onsdage kl. 15.15-17 (10/9-19/11)

Ved ph.d. Tonny Aagaard Olesen

Æstetikken er den filosofiske disciplin, der beskæftiger sig med det skønne, med kunsten eller med sansningen. De europæiske ideer får fodfæste i Danmark i 1700-tallet og afsætter en særlig dansk tradition for mere eller mindre original æstetisk tænkning. Denne dannelsesstradition, der kulminerede i 1800-tallet og sprængtes i 1900-tallet, får oparbejdet en mangfoldig indsigt i kunstens væsen og væremåde. En indsigt, som skønnes værdifuld i vor tids debat om kunst og kultur. Kurset vil blive en pionerrejse gennem den danske æstetiks historie fra oplysningstidens smagsæstetik over romantikkens absolutte æstetikker og Kierkegaards eksistentielle æstetik til det moderne gennembruds eksperimentelle eller sociologiske æstetikker. Vi vil læse og debattere moderne og helt aktuelle positioner (fx Løgstrup vs. Asger Jorn; Ole Thyssen vs. David Favrholt; Morten Kyndrup vs. Dorthe Jørgensen).

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Det retfærdige samfund: Skylder vi hinanden omfordeling?

Hold 5037: 10 tirsdage kl. 15.15-17 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Uffe Hansen

”Problemet med socialisme er, at man før eller siden løber tør for andre folks penge.” Således sagde den tidligere britiske premierminister Margaret Thatcher, hvis politik har haft afgørende indflydelse på nutidens politiske holdninger og beslutninger.

På kurset undersøger vi, om der kan gives overbevisende argumenter for de opfattelser af retfærdighed, som ligger bag politiske ismer som liberalisme,

socialisme og social-liberalisme. Hvordan skal begrebet ejendomsret forstås? Hvordan skal 'lige frihed for alle' forstås? Er omfordeling en krænkelse af individers ret til selvbestemmelse? Skal omfordeling forstås som hjælp til nødstedte? Eller er omfordeling et spørgsmål om at opretholde fair betingelser for at samarbejde i samfundet? Stopper spørgsmål om omfordeling ved statsgrænser? Disse og lignende spørgsmål vil vi undersøge.

Deltagerne bedes låne eller købe: Holtug, Kappel, Lippert-Rasmussen (red.) (1997): *Det retfærdige samfund – Om lighed som ideal i etik og politik*.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

IDEHISTORIE

Studieleder: Undervisningsadjunkt, mag.art., cand.mag. Peter Busch-Larsen

GRUNDKURSER

Grundkurset omfatter syv moduler, der så vidt muligt bør følges i kronologisk orden. De tilbydes alle nedenfor.

Fra Homer til Aristoteles: Antikkens idehistorie (grundmodul 1)

Hold 4009: 10 mandage kl. 14.15-16 (8/9-17/11)

Ved BA Claus Christoffersen

Hold 4010: 10 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

Det klassiske Grækenland er den europæiske kulturs vugge, og arven fra denne periode er levende til stede i nutiden, hvilket græske ord som politik, filosofi og demokrati vidner om. Antikkens idehistorie er derfor et møde med vor kulturs dybeste rødder og samtidig et spejl for vor egen nutid. Beskæftigelsen med antikken

er uomgængelig for forståelsen af nutidens europæiske kultur. Gennem mødet med antikken bliver vi klogere på os selv.

På kurset følger vi den kulturelle, religiøse, filosofiske og politiske udvikling fra Homer til blomstringstiden i det 5. og 4. århundredes Athen. Vi vil undersøge, hvad udviklingen af bystaten (polis), teknikken, den rationelle tænkning og videnskaben betyder for menneske- og samfundssynet. Derefter vil vi med tragediedigterne, sofisterne og de store filosoffer Platon og Aristoteles som udgangspunkt gå nærmere ind på den debat om politik, etik og forståelsen af menneske og samfund, der udsprang sig i det 5. århundredes Athen. En debat, som med stor fordel kan belyse og kvalificere nutidens kultur- og samfundsdebat. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: (4009): Søndre Campus (4010): City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Mellem Athen og Jerusalem: Europæisk idehistorie fra Aristoteles til Augustin (grundmodul 2)

Hold 4011: 10 mandage kl. 17.15-19 (8/9-17/11)

Ved BA Claus Christoffersen

Hold 4012: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (9/9-18/11)

Ved BA Claus Christoffersen

Hold 4013: 10 torsdage kl. 10.15-12 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

Den europæiske kultur hviler dels på kristendommen, dels på arven fra det klassiske Grækenland. Mødet mellem disse to hovedspor i vor kulturhistorie finder sted i Romerriget i de første århundreder efter Kristi fødsel og er måske den mest afgørende begivenhed i den europæiske idehistorie.

Kurset følger udviklingen fra Alexander den Store erobrer det meste af den da kendte verden og dermed udbreder den græske kul-

tur til hele Middelhavsområdet, bl.a. Romerriget, der bliver det nye kraftcenter. Vi undersøger, hvordan Romerriget forvalter arven fra Athen, og følger den græsk-romerske kulturs sammenstød – og sammensmeltning – med den frembrydende kristendom, der bl.a. i kraft af rødderne i jødedommen repræsenterer ideer, der umiddelbart er fremmede for den græske tanke. Dette sammenstød fører bl.a. til den kristne teologi, der finder sit foreløbige højdepunkt hos kirkefaderen Augustin.

Kristendommen sejrede. Men kristendommens sejr betyder ikke den antikke kulturs undergang. Og mødet mellem Athen og Jerusalem er ikke så meget en overstået begivenhed som en stadig dynamik og fortsat uafsluttet dialog i den europæiske kultur frem til i dag. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: (4011 og 4012): Søndre Campus (4013): City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra Augustin til Luther og Machiavelli: Middelalderens, renæssancens og reformationens idehistorie (grundmodul 3)

Hold 4014: 10 onsdage kl. 12.15-14 (10/9-19/11)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

Hold 4015: 10 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-20/11)

Ved BA Claus Christoffersen

I 410 erobrede goterne Rom. Mange romere anså de kristne for at være skyld i denne katastrofe, og som forsvar mod denne anklage skrev kirkefaderen Augustin storværket *Om Guds stad*. Her fortolker han historien som Guds førelse, og dermed bliver værket symbol på den middelalder, der følger på Romerrigets fald: Kristendommen og kirken bliver det centrale omdrejningspunkt i menneskets virkelighed.

Betegnelsen middelalder er skabt af renæssancen og udtryk-

ker dennes opfattelse af perioden som en mørk og stillestående tid. Den opfattelse må vi gøre op med, for middelalderen er i virkeligheden en dynamisk periode, der afgørende præger den europæiske kultur. Herefter følger vi skiftet fra middelalder til renaissance og ser nærmere på store tænkere som Machiavelli, Erasmus og Thomas More. Men vi konfronterer også renaissance med Luther og den reformation, der fandt sted samtidig med renaissance, men som giver et helt andet menneske- og verdenssyn. Hvor renaissance hyldede menneskets storhed og værdighed, understregede Luther nødvendigheden af, at mennesket indser sin intethed. Den modsætning har den europæiske kultur levet med lige siden. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra Descartes til Kant: Europæisk idehistorie fra reformationen til oplysningstiden (grundmodul 4)

Hold 4016: 10 mandage kl. 12.15-14 (8/9-17/11)

Ved *cand.mag. Ulrik Crone*

Hold 4017: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (9/9-18/11)

Ved *BA Claus Christoffersen*

Hold 4018: 10 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-20/11)

Ved *BA Claus Christoffersen*

Den europæiske idehistorie fra 1600 til 1800 er fornuftens, oplysningens og individualismens tidsalder, og den er blevet skelsættende for europæisk selvforståelse. Den naturvidenskabelige revolution undsiger autoriteterne for at gå til erfaring og fornuft og kulminerer med Newtons fysik. Store samfundsmæssige omvæltninger, ikke mindst Den Franske Revolution, ryster det middelalderlige Europa og den katolske kirkes dominans. Filosofisk bevæger perioden sig mellem giganter som Descartes og Kant.

Rationalitet og videnskab fremstår som det centrale i europæisk kultur og ledsages af optimistisk fremskridtstro.

Naturvidenskaberne tager udgangspunkt i erfaring og rationelle videnskabelige metoder, samfundstænkningen opfatter fra nu af samfundet som en social kontrakt mellem frie og lige individer (Hobbes, Locke, Rousseau). Fundamentet for det hele er Descartes' påberåbelse af det enkelte menneskes selvbevidsthed ("jeg tænker, altså er jeg"), og denne tiltro til brugen af ens egen fornuft som nøgle til viden og erkendelse kulminerer i Kants filosofiske system. Selvom oplysningstidens fornuftstro er blevet anfægtet i vor tid, præger den stadig det centrale europæiske værdisæt. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: (4016): City Campus (4017 og 4018): Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fornuftstroen til debat: Europæisk idehistorie fra romantikken til Nietzsche (grundmodul 5)

Hold 4019: 10 mandage kl. 12.15-14 (1/9-10/11)

Ved *ekstern lektor, mag.art. Casper Løwenstein*

Hold 4020: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (9/9-18/11)

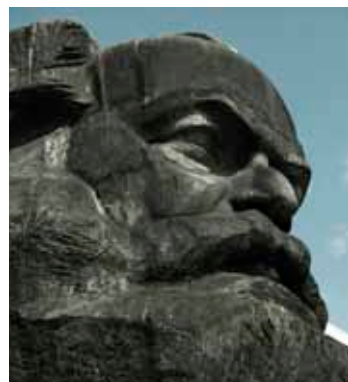
Ved *cand.mag. Mads Vestergaard*

Omkring 1800 blev Kants filosofiske system det fundament, der kunne begrunde den moderne naturvidenskab. Men samtidig så romantikerne i Kants system en mulighed for at sikre, at religionens område ikke kunne anfægtes af den videnskabelige erkendelse. Kunsten, den religiøse intuition og poesiens mytiske univers lukker netop ifølge romantikerne op for de sider af virkeligheden, videnskaben ikke kan nå. Hegel afviste en sådan opdeling af virkeligheden i en teoretisk-videnskabelig og en praktisk-religiøs. Han insisterede på en helhedsforståelse og så historien

som åndens dialektiske udvikling hen imod en forening af fornuft og virkelighed. Også Marx betone de afhængigheden af historien, men han så primært historien som klassekampens historie og tænkningen som en funktion af samfundsmæssige forhold.

Mens Marx formulerede kommunismens grundlag, kritiserede Kierkegaard Hegels systemtænkning for at savne blik for det enkelte menneske, det subjektive. Nietzsche kritiserede hele den europæiske kultur og tænkning som nihilistisk. Troen på fornuften, på oplysning og fremskridt i historien var for alvor draget i tvivl, og det resulterede ved grænsen til det 20. århundrede i en egentlig værdikrise. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra Nietzsche og Freud til Wittgenstein og Heidegger: Europæisk idehistorie 1900-1945 (grundmodul 6)

Hold 4021: 10 mandage kl. 10.15-12 (1/9-10/11)

Ved *ekstern lektor, mag.art. Casper Løwenstein*

Hold 4022: 10 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved *cand.mag. Mads Vestergaard*

Indgangen til det 20. århundrede præges af en generel opbruds- og krisetilstand, der medfører

en stemning af nihilisme og værdiforfall, men også et håb om en ny gylden fremtid. Menneskets fremmedgørelse i en moderne, videnskabelig og rationaliseret verden bliver et tema i både Nietzsches og Freuds kulturkritik og for sociologiens grundlægger Max Weber. Samtidig kritiserer den franske filosof Bergson den herskende naturalisme og positivisme. En kritik der også ses i litteraturens tematisering af splittelse, fremmedgørelse og det absurde (Broch, Kafka, Joyce, Beckett).

Mens den generelle uddannelsesstemning i det ydre kulminerer i skyttegravens rædsler i 1. Verdenskrig, søges der samtidig en ny begrundelse af filosofien som enten fænomenologi (Husserl), videnskabsteori (Wienerkredsen), sprogfilosofi (Wittgenstein), eksistensfilosofi (Heidegger) eller kulturfilosofi (Cassirer). Men til trods for interessen for det enkelte menneskes eksistens og en fornyet filosofisk dybde fører mellemkrigstiden ikke desto mindre til populærfilosofiske dogmer om racerenhed og kulturel overlegenhed i nazismens og fascismens populisme og ender i den totale krig. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra Sartre og Adorno til Foucault og Habermas: Europæisk idehistorie fra 1945 til i dag (grundmodul 7)

Hold 4023: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (9/9-18/11)

Ved ekstern lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman

Efter 2. Verdenskrig og det institutionaliserede masse mord på jøderne søgtes der efter forklaringer på totalitarismens oprindelse, og en gennemgribende (selv) kritik af den vestlige civilisations grundideer blev det nye udgangspunkt for filosofien. Sartre betoner i sin eksistentialisme den enkeltes frihed og ansvar, mens Hannah Arendt analyserer totalitarismens og ondskabens væsen. Adorno og Frankfurterskolen peger på en indre modsigelse i selve oplysningens projekt, mens Heidegger kritiserer den allestedsnærværende tekniske rationalitet. Forsøget på en gennemgribende kritisk analyse af modernitetens fundament ses både hos Derrida, hos Foucault og i hermeneutikken (Gadamer). Som fælles grundpræmis ligger en vending mod sproget som det sted, hvor kritikken må tage sit afsæt. Hos Wittgenstein og i den engelske dagligsprogfilosofi (Ryle, Austin, Strawson) rettes opmærksomheden specielt mod sprogets væsen som grundlag for menneskets erkendelse og bevidsthed. Og endelig danner sprogfilosofien grundlaget for Habermas' diskursetik og kritiske analyser af det senmoderne samfund. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Preussen: Myte og virkelighed

Hold 5038: 10 mandage kl. 12.15-14 (8/9-17/11)

Ved BA Claus Christoffersen

Preussen var i århundreder Danmarks nabo mod syd. Og efter

1864 blev Preussen det modbillede, vi forstod os selv ud fra: Preussen var kadaverdisciplin, militarisme og reaktion – og vi var alt det modsatte.

I 1947 opløste de allierede besættelsesmagter endegyldigt Preussen, og derefter var Preussen i mange år ikke blot glemt, men direkte tabu. De seneste årtier er interessen for denne vigtige stat i Europas historie imidlertid blomstret op igen. Og med den nye interesse har billedet af Preussen ændret sig: Preussen er måske nok disciplin, militarisme, streng arbejdsmoral og reaktion, men Preussen er også nordeuropæisk oplysning, tolerance, industrialisering og modernitet. Og Preussen er vel at mærke begge dele på én gang: Både disciplin og oplysning – såvel reaktion som modernitet. Preussen er sammenfat og modsætningsfyldt – og derfor en nærmere undersøgelse værd. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Politisk spin og demokratiets forfald: Platons *Gorgias*

Hold 5039: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

I dag er politik og spin to sider af samme sag – politik skal kommunikeres, og der skal sendes signaler. Den vigtigste politiske rådgiver er spindoktoren, der guider politikeren gennem mediernes politiske teater. Der synes at være en grundlæggende mistillid til, at sagen selv, den faktiske politik, kan tåle at vises åbent frem, og sammen med det øgede fokus på kommunikation ser vi en indskrænkning af offentlighedens mulighed for at kigge vore politiske repræsentanter i kortene.

At demokratiet er sårbart over for politisk retorik, vidste allerede Platon. I dialogen *Gorgias* lader han Sokrates tage det store opgør med datidens spindokto-

rer – retorikerne. Det bliver til en af hans mest politiske dialoger, og i opgøret med den retoriske kynisme afslører Platon, hvordan demokratiet kan forfalde til tyranni. I kampen mellem filosofien og retorikken blottes problemets kerne: Hvad er de bagvedliggende mekanismer i den politiske retorik, og hvad sker der med vores fællesskab, når talekunsten bliver almægtig? Litteratur: Platon: *Gorgias* (Platons samlede værker i ny oversættelse, Bind III).

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Portræt af det moderne menneske som morder: Hjalmar Söderbergs *Doktor Glas* og Kerstin Ekmans *Mordets praksis*

Hold 5040: 10 tirsdage kl. 15.15-17 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Birgitte Nygaard

Med romanen *Doktor Glas* (1905) skabte Hjalmar Söderberg (1869-1941) en af svensk litteraturs mest moderne karakterer. Den stockholmske læge doktor Glas er ensom, kærlighedsløs og handlingslammet, men længes netop efter at handle – og handlingen bliver mordet på en patient – en gammel, usympatisk præst – som Glas udfører af medlidenhed med præstens unge og smukke kone, som præsten er ved at plage livet af. Men er det forsvarligt at befri verden for en sådan plageånd? Bogen vakte i sin tid forargelse, fordi den blot beskriver, men ikke udtrykkeligt fordømmer Glas' handling – som om det var digterens opgave at prædike moral for sine læsere. Kerstin Ekmans *Mordets praksis* (2009) er på en måde en roman om Söderbergs roman. Her har en stockholmsk læge, doktor Revinge, udført det perfekte mord og er overbevist om, at Söderberg har plagieret hans handling i sin fortælling om doktor Glas! Sagen er dog omvendt, at han identificerer sig med Söderbergs fiktive romanfigur og ender med at være ude af

stand til at skelne mellem fiktion og virkelighed. Vi sammenholder de to romaner, der begge rejser spørgsmålet om det potentielt morderiske i det moderne individ.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Skepticismens idehistorie

Hold 5041: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (9/9-18/11)

Ved ekstern lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman

Skepticismen peger på foranderligheden og relativiteten ved verden, mennesket og menneskets erkendelse. Men skepticisme er mere end en tvivlende og kritisk indstilling. Den er også en filosofisk lære, der sigter på menneskets lykke. Som lære opstod skepticismen i det antikke Grækenland. Mest fremtrædende var den pyrrhoniske skepticisme, som hævder, at mennesket aldrig vil kunne erkende, hvad tingene i virkeligheden er, og at vi, for at opnå sjælefred, helt bør afholde os fra at fælde dom. I det 16. århundrede blev skepticismen genopdaget og udgangspunkt for en opblomstring af skeptiske positioner, bl.a. Montaignes beskrivelser af menneskets sædvaner som eneste holdepunkt i livet, Descartes' tviv-

lende erkendelsesteori og Humes påstand om, at vor erkendelse af årsagsammenhænge kun er en vanemæssig tilbøjelighed. Men også de religiøse tænkere fra Pascal til Kierkegaard tog skepticismen til sig som en måde at argumentere for menneskets mangelfulde erkendevner på og som en vej til gudstroen. Vi følger skepticismens mange ansigter fra antikken til i dag. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Kend dig selv! Menneskets idehistorie

Hold 5042: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Mads Vestergaard

Hvad er du? Et bundt kemiske forbindelser eller gener? Guds (syndige) skabning? Et fornuftigt dyr? Det, samfundet har gjort dig til? Det, *du* gør dig til? En konstruktion?

Idehistorien er rig på opfattelser af, hvad mennesket egentlig er. Over oraklet i Delfi stod den berømte opfordring til selverkendelse: "Kend dig selv!" For grækerne ville det sige *at kende sin plads* i kosmos og kunne ikke adskilles fra, hvordan mennesket bør leve sit liv.

Også i dag spiller vores opfattelse af mennesket – ofte implicit – ind i politiske og etiske overvejelser over, hvordan vi bør indrette samfundet og leve vores liv. Kurset gennemgår en række af idehistoriens filosofiske antropologier og undersøger, hvordan opfattelsen af menneskets natur – eller mangel på samme – influerer på etiske og politiske debatter i samtiden og i dag. Vi læser tekster af bl.a. Aristoteles, Luther, Rousseau, Schopenhauer, Marx, Spencer, Sartre, Arendt og Foucault. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

På flugt fra nazismen: Tysk litteratur, kunst og filosofi i eksil 1933-1945

Hold 5043: 10 onsdage kl. 10.15-12 (3/9-12/11)

Ved mag.art. Per Clausen

Med Weimar-republikkens undergang og Hitlers magtovertagelse i 1933 blev også grundlaget for Tysklands åndsliv ændret radikalt. Tusinder måtte flygte fra land til land, før de endelig fandt et fristed, andre døde under flugten eller i eksilet, og atter andre blev i Tyskland, men gik i såkaldt indre emigration. Kurset undersøger det tyske åndsliv i emigration (både den ydre og den indre) 1933-1945 – der på mange måder blev en blomstringstid for tysk kultur – på baggrund af den demokratiske og antidemokratiske kultur og tænkning i Weimar-republikken, i Det Tredje Rige og i efterkrigstidens zone-opdelte Tyskland. Vi ser på landflygtighedens eksil-centre (især i Frankrig, USA og Sovjetunionen) og en række flygtningeskæbner. I litteraturen: familien Mann, Brecht, Döblin, Tucholsky m.fl.. I kunsten: Bauhaus; modsætningen mellem den af nazisterne som 'entartet' stemplede moderne kunst – og nazikunsten. I musikken: Richard Strauss og Schönberg. I filosofien: Wienerkredsen, Frankfurterskolen og Heidegger. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Hvad er sprog? Sprogets idehistorie fra Platon til Derrida

Hold 5044: 10 onsdage kl. 12.15-14 (3/9-12/11)

Ved ekstern lektor, mag.art. Casper Løwenstein

Sproget er med i alt, hvad vi gør. Vi bruger det hele tiden. Vi taler og skriver, vi kommunikerer med hinanden. Alligevel er det ikke let at sige, hvad sprog er. Sproget foregår jo heller ikke kun udadtil og formfuldendt. Når vi vil gen-

nemtænke noget, har nedskrivning eller samtale en helt særlig virkning. Hvilken sammenhæng er der mellem sprog og tænkning? Hvad er det, der sker, når vi formulerer vores tanker, eller når vi forstår? Hvordan kan sprog være handling? Hvordan kan sprog være erfaring?

Kurset præsenterer og undersøger i kronologisk orden en række væsentlige bud på, hvad sproget er og gør. Vi begynder med Platons dialog *Kratylos*, og undervejs skal vi beskæftige os med bl.a. kirkefaderen Augustin, dannelses-tænkneren Humboldt, sprogvidenskabsmanden Saussure og sprogfilosoffen Wittgenstein. Vi slutter af med en oversigt over sprogopfattelsen i den moderne hermeneutik (Gadamer) og i den såkaldte dekonstruktion (Derrida). En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Hvad er erfaring? Erfaringens idehistorie fra Aristoteles til Agamben

Hold 5045: 10 onsdage kl. 14.15-16 (3/9-12/11)

Ved ekstern lektor, mag.art. Casper Løwenstein

Erfaringsbegrebet hører til blandt de vanskeligste. Det er almindeligt at opfatte erfaring som noget, man indsamler, enten som nogle egenskaber, der giver livsduelighed, eller, i videnskaberne, som nogle ting, der skal bruges til at underbygge en teori eller danne en ny ('empiri'). For at komme ud over disse opfattelser af erfaring som noget, man har eller ikke har, må vi spørge, hvad erfaringen er, når den foregår. Hvad vil det sige at erfare? Hvilket forhold er der mellem sansning og erfaring, og mellem erfaring og tænkning? Hvordan hører erfaring og erindring sammen?

Disse spørgsmål vil gå igen i kursets præsentation og undersøgelse af forskellige erfaringsbegreber gennem historien: fra den klassiske metafysik (Aristoteles)

over den såkaldte empirisme (Hume), fænomenologien (Husserl) og frem til Batailles 'indre erfaring', Heideggers 'erfaring med sproget' og Agambens tale om dyret og barnet som de grænsefænomener, hvormed erfaringen kommer til syne. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Dannelse og misdannelse: Rousseaus filosofi om opdragelsen

Hold 5046: 10 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-19/11)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

Tidens ofte heftige debat om dannelse og mangel på samme afspejler et grundlæggende problem i vores samfund. Den økonomiske rationalitets sejrsgang synes at have fjernet grundlaget for enhver forestilling om dannelse, der ikke bidrager til økonomisk vækst. Men denne moderne forståelse af mennesket og det menneskelige fællesskab viser sig som meget begrænset, når den konfronteres med det, den skødesløst forkaster. Den store franske filosof Rousseau satte allerede i 1750 fingeren på den moderne tankegangs ømmeste punkt: det moderne økonomisk-rationelle menneske er et misfoster; en slave af sin egen skabning – det moderne samfund. I sit hovedværk, romanen *Emile*, gennemtænker Rousseau menneskelivets grund-

læggende problemer formet som en historie om opdragelsen af en dreng. Det er i dybere forstand både menneskehedens og det enkelte menneskes historie, der fortælles. På kurset skal vi læse *Emile* og sammenholde den med Rousseaus øvrige forfatterskab, især det store erindringsværk *Bekendelser*. Litteratur: Rousseau: *Emile* (Borgen, 1962) og *Bekendelser* (Stig Vendelkærs Forlag, 1948 og senere).

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

At tænke staten: Den moderne stats idehistorie fra Hobbes til i dag

Hold 5047: 10 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved *cand.mag.* Niels Mandøe Glæsner

Den territoriale stat, herunder nationalstaten, er den mest succesfulde politiske organisation i den moderne verdenshistorie. I den er det lykkedes at knytte legitim magt, politisk administration og demokratisk deltagelse til en enkelt politisk enhed. Det kan derfor heller ikke undre, at staten er det aller mest centrale tema i de sidste århundreders politiske tænkning i Vesten. I kursets første del undersøger vi, hvordan man i den vestlige tradition har forstået og begrundet statens lovgivning og magtudøvelse over for borgerne. I anden del ser vi på, hvordan man har opfattet statens forhold til andre stater. Hovedvægten vil blive lagt på traditionens svar på spørgsmål som: Hvad er suveræniteten? Hvornår er en stat legitim? Hvad er en forfatning? Og hvordan ordnes forholdet mellem stater? Men vi vil også se på den aktuelle debat om globaliseringens betydning for de moderne stater. Vi læser tekster af bl.a. Bodin, Hobbes, Marx, Schmitt, Waltz, Giddens, Held og Arendt. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Nørre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Det tragiske menneske: Om de græske tragedier

Hold 5048: 10 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-20/11)

Ved *BA Claus Christoffersen*

I Platons dialog *Lovene* diskuterer tre ældre mænd, hvilken plads digterne skal have i den stat, de er ved at anlægge, og kommer frem til, at der slet ikke er behov for tragediedigtere, da menneskets tilværelse er den største tragedie. Platon rammer her noget centralt, for tragedierne handler om mennesket og menneskelivet – og ikke bare om udvalgte mennesker som *Ødipus* og *Antigone*. På kurset læser vi udvalgte tekster af Aischylos, Sofokles og Euripides og undersøger, hvordan de har forstået det tragiske. Vi tager udgangspunkt i det centrale begreb *hybris* og dets modsætning *mædehold* (*sofrosyne*) og ser, hvordan dette begreb opfattes forskelligt hos de tre digtere, hvad også er udtryk for en forskellig forståelse af mennesket. I centrum for det tragiske menneskesyn står menneskets forhold til det guddommelige, det dyriske og det samfundsmæssige. En læsning af de græske tragedier er således en relevant kommentar til den aktuelle debat om mennesket: er det kultur eller natur, hvad er dets forhold til det guddommelige, og hvad betyder det, at det er et samfundsvæsen? En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Vær dig selv! Autenticitetens filosofi

Hold 5049: 10 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-27/11) (ikke 25/9)

Ved *cand.mag.* Mads Vestergaard

Længslen efter det *ægte*, det *oprindelige* og det *naturlige*, som kommer til udtryk i alt fra tv-programmer og reklamer til rejsekataloger, selvudviklingskurser og madkultur, vidner om samme tendens: jagten på autenticitet.

Nutidens populære, og til tider misbrugte, begreb om det autentiske har imidlertid rødder i filosofien, hvor autenticitetsidealet er blevet debatteret siden midten af 1700-tallet og har spillet en central rolle, ikke mindst i den moderne eksistensfilosofi.

At være autentisk vil overordnet sige at være sig selv. Men hvad betyder det egentlig, at noget eller nogen er *sig selv*? Er det overhovedet muligt? Eller er der noget paradoksalt i autenticitetsidealet som sådant? På kurset vil vi sætte os ind i og debattere den filosofiske baggrund for autenticitetsidealet samt kritikken heraf, og vi vil læse tekster af Rousseau, Kierkegaard, Benjamin, Heidegger, Marcuse, Adorno, Sloterdijk og Taylor og inddrage eksempler fra dansk populærkultur og litteratur. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

VINTERKURSER

Den naive læser: Inger Christensens forfatterskab

Hold 5050: man-fre (12/01-16/01)

Ved *cand.mag.* Birgitte Nygaard

Den naive læser er en indfødt, der aldrig kan se sin verden udefra, skriver Inger Christensen. Og fordi vi altid taler ud fra en bestemt sammenhæng – som digter, teolog, filosof, læge, jurist, arkitekt eller videnskabsmand – er vi alle naive. Vel at mærke naive på en enestående måde, fordi vi har et sprog til at beskrive det begræn-

sede synsfelt med. Og et sprog til forsøgsvis at beskrive det, der ligger uden for synsfeltet. Til dette sprog hører ordet 'Gud'.

Kurset vil give en indføring i forfatterskabet og dets ide om en ubrydelig forbindelse mellem tænkning, sprog og natur. Vi vil reflektere over religiøse motiver og værdiforestillinger, som værkerne skriver sig op imod. Vi skal lytte til optagelser af Inger Christensens egen oplæsning og Bo Holtens og Niels Rosing-Schows musikalske fortolkning af digtsamlingen *Sommerfugledalen*.

Deltagerne bedes købe eller låne: Inger Christensen: *Samlede digte* (Gyldendal, 1998). Desuden sælges en tekstsamling på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

Eksistentialisme: Frihed, ansvar og meningen med livet
Hold 5051: man-fre (12/1-16/1)

Ved cand.mag. Mads Vestergaard

Eksistensfilosofien reflekterer over den menneskelige tilværelses grundvilkår: Hvad vil det sige at leve som menneske i en moderne verden, hvor Gud er erklæret død, og vi derfor selv står med både friheden til og ansvaret for at finde et formål i tilværelsen og en mening med vores liv? Eksistentialismen har i dag gennemsyret hele vores kultur. Eksistentialistiske slagord, begreber og tanker er blevet integreret i alt fra Hollywood-film og reklamer til ord-

sprog og selvudviklingskurser. Selv et dagligdags råd som 'Vær dig selv' har rødder i eksistensfilosofien. På kurset undersøger vi den filosofiske baggrund for nutidens 'hverdageksistentialisme', og vi vil behandle temaer som menneskets frihed og ansvar, autenticitet, det absurde, nihilisme og det berygtede spørgsmål om 'meningen med livet'. I samspil med populærkulturelle eksempler vil der blive læst uddrag af bl.a. Pascal, Kierkegaard, Dostojevskij, Nietzsche, Kafka, Heidegger, Sartre og Camus. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

Liberalisme, konservatisme, socialisme: De store ideologiers fødsel fra Adam Smith til Marx og Mill

Hold 5052: man-fre (19/01-23/01)

Ved BA Claus Christoffersen

I 1776 udsendte Adam Smith sin bog om nationernes velstand, og de følgende 100 år opstod de store ideologier, der siden har domineret den politiske tænkning – og den politiske verden. Vi vil følge udviklingen fra etableringen af den økonomiske og politiske liberalisme, over den konservatisme, der opstod i opposition hertil, og videre til Marx og John Stuart Mill, der danner baggrund for hhv. socialisme og socialliberalisme. Men 1776 er også året for Den Amerikanske Uafhængighedserklæring, der var den første erklæring om menneskerettigheder og demokrati, og som blev videreført af Den Franske Nationalforsamlings Erklæring efter udbruddet af Den Franske Revolution i 1789. Vi vil se på den demokratiske tanke – og på den nationalisme, der opstod, da oplysningstidens kosmopolitiske ideer blev erstattet af romantikkens fremhævelse af folk, sprog og nation. Præcis 200 år efter Den Franske Revolution faldt muren mellem Øst og Vest, og det bidrog til at sætte de store ideologier under pres. Vi vil

derfor også spørge om de store ideologiers aktualitet og holdbarhed i dag. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: City Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

Kerstin Ekmans trilogi *Ulveskindet* Hold 5053: man-fre (26/01-30/01)

Ved cand.mag. Birgitte Nygaard

Ulveskindet udspiller sig i et lille norrandsk samfund. Den unge, idealistiske jordemoder Hillevi ankommer til Svartvattnet i 1916. Hun har et stærkt ønske om at forbedre befolkningens sundhed og dermed gøre Svartvattnet til et bedre sted at leve. Men hun må på dramatisk vis sande, at det ikke er alle, der ønsker forandring.

Trilogiens hovedtema slås an i *Rørte vande*, hvor der spørges: Hvad er et rigtigt menneske? Romanens jeg-person svarer prompte: Det er et søgende menneske, som ikke er bundet af en bestemt ideologi. Spørgsmålet om 'det rigtige liv' er kernen i de etiske og moralske overvejelser, som personerne i *Ulveskindet* gør sig, og det vil være udgangspunktet for vores læsning af trilogien. Med reference til det 20. århundredes filosofiske og kunstneriske strømninger vil vi belyse hver persons bidrag til at karakterisere det moderne liv. Litteratur: *Guds barmhjertighed* (Gyldendal, 2000), *Rørte vande* (Gyldendal, 2002) og *Skabeloadder* (Gyldendal, 2004).

Sted: City Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

FORELÆSNINGSRÆKKER

WIEN OMKRING ÅR 1900: TRADITION OG MODERNITET

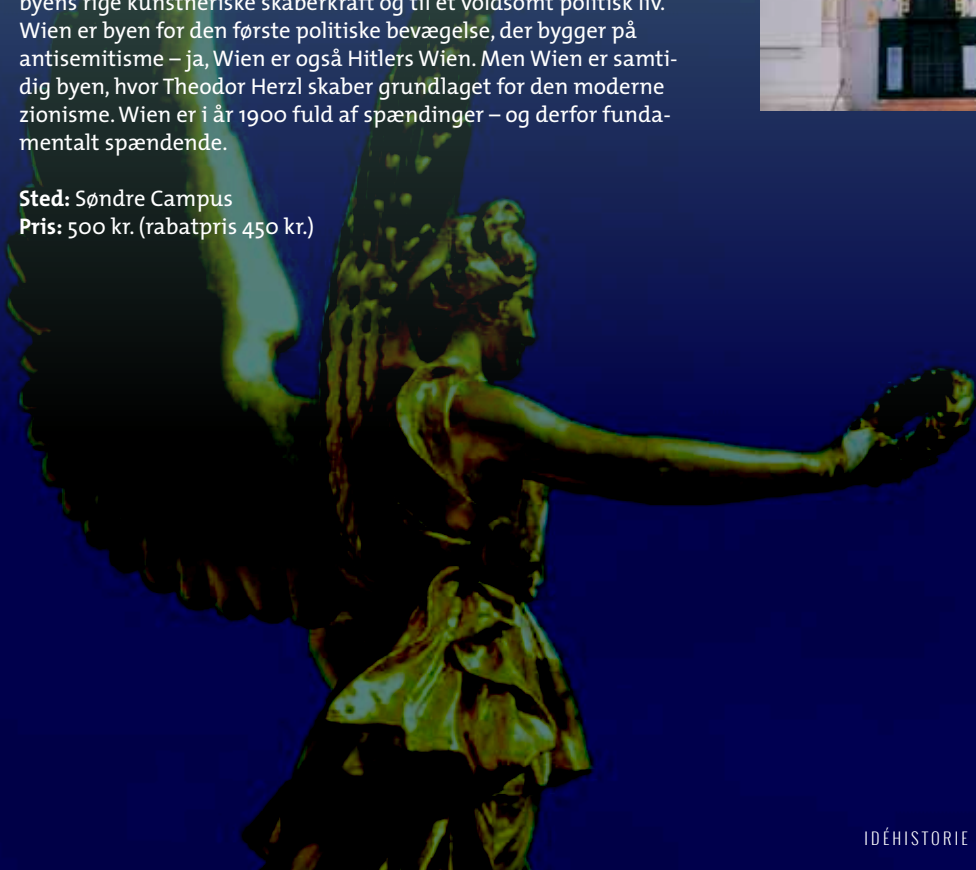
Hold 1035: 5 tirsdage 17.15-19 (9/9-7/10)

Ved BA Claus Christoffersen

Wien er modsætningernes by – ikke mindst omkring år 1900. Først og fremmest er Wien mødestedet mellem øst og vest: Wien er en tysk by, men samtidig porten til Østeuropa og Balkan. Men omkring 1900 er Wien også stedet, hvor det traditionelle og konservative mødes med moderniteten: Wien er centrum for kejserens habsburgske hofkultur – og samtidig centrum for moderniteten inden for kunst, videnskab, musik og filosofi: Klimt, Freud, Schönberg og Wittgenstein. Men Wien er også stedet for modernitetens første nederlag. Det er i Wien, at modernitetens fremskridtsoptimisme første gang skuffes, og moderniteten og oplysningen må erkende deres egen svaghed og skyggesider. Dette sammenbrud fører til byens rige kunstneriske skaberkraft og til et voldsomt politisk liv. Wien er byen for den første politiske bevægelse, der bygger på antisemitisme – ja, Wien er også Hitlers Wien. Men Wien er samtidig byen, hvor Theodor Herzl skaber grundlaget for den moderne zionisme. Wien er i år 1900 fuld af spændinger – og derfor fundamentalt spændende.

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Kants moralfilosofi

Hold 1036: 5 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-9/10).

Ved eksternt lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman

”Den stjernebesatte himmel over mig, og moralloven i mig” – således opsummerer den tyske filosof Immanuel Kant (1724-1804) det, som til stadighed opfylder mennesket med beundring og ærefrygt. I sin moralfilosofi afviser Kant, at moralen kan begrundes i menneskets ønsker og behov. For Kant må en almengyldig moralfilosofi tværtimod se bort fra det enkelte menneskes tilbøjeligheder og i stedet være fornuftsbestemt. En handlings moralske værdi skal derfor ikke vurderes ud fra dens faktiske konsekvenser, men alene ud fra dens hensigt forstået som en pligt til at handle efter fornuftens iboende morallov. Moralloven, eller det kategoriske imperativ, kræver, at vi kun handler efter maksimer (principper), om hvilke vi samtidig kan ville, at de skal gælde som almene love. I forelæsningerne ser vi også på Kants opfattelse af moralens forhold til religion og politik. Moralens er hverken begrundet i religion eller i politik – men alene i den rene praktiske fornuft. Men moralen fører til religion, og til politik.

Sted: City Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

KUNSTHISTORIE

Studieleder: Ved mag.art. Mette Wivel, Københavns Universitet

Se også hold 5000 Det hammershøiske islæt – omkring to brødre og deres betydning side 23

GRUNDKURSER

Fra antikken til renessancen (600 f.Kr.-1400) (modul 1)

Hold 4024: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (2/9-11/11)

Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen

Hold 4025: 10 fredage kl. 12.15-14 (5/9-14/11)

Ved mag.art. Lisbet Agnete Lund

Kurset indledes med en gennemgang af antikken, dvs. græsk og romersk kunst, hvis skulptur med mennesket og menneskefiguren i fokus blev til stor inspiration for senere perioder. Med indførelsen af kristendommen begynder en ny kulturrepoke, der kommer til at vare over 1000 år. Den vil blive belyst med eksempler på oldkristen kunst, byzantinsk kunst, herunder mosaikkerne i Ravenna, og illuminerede manuskripter fra bl.a. kejser Karl den Stores tid.

I det 11. århundrede begynder monumentalskulpturen at optræde i forbindelse med klosterkirker og katedraler i Frankrig og Tyskland fra romansk og gotisk tid. Fra 1300-tallet gennemgås italiensk malerkunst med bl.a. Duccio og Giotto, som foruden at være freskomalere også spillede en vigtig rolle i udviklingen af tavlemaleriet i form af andagtsbilleder og altertavler. Sidste del af kurset fokuserer på det helt anderledes univers, som den sengotiske nederlandske malerkunst skaber med navne som Jan van Eyck, Hugo van der Goes og Hieronimus Bosch.

Litteratur: E.H. Gombrich (2007): *Kunstens Historie* og Hugh Honour & John Fleming (2004): *Kunstens verdenshistorie*.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra den italienske renaissance til nyklassicismen (modul 2)

Hold 4026: 10 mandage kl. 12.15-14 (1/9-10/11)

Ved ph.d. Erik Brodersen

Hold 4027: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (9/9-18/11)

Ved mag.art. Birgitte Zacho

Hold 4028: 10 torsdage kl. 12.15-14 (4/9-13/11)

Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen

I 1400-tallet opstår med Firenze som centrum et nyt tankesæt og dermed et helt nyt verdensbillede, som får stor betydning for malerkunst og arkitektur. Med opfindelsen af centralperspektivet, genopdagelsen af antikkens kunst og filosofi og udviklingen inden for naturforskningen kommer den europæiske skulptur og malerkunst til at ændre sig grundlæggende. Florentinsk, venetiansk og romersk ung- og højrenæssance gennemgås med navne som Donatello, Masaccio, Piero della Francesca, Botticelli og Giovanni Bellini samt Leonardo da Vinci, Michelangelo, Rafael og Tizian. I den sammenhæng vil tysk kunst omkring reformationen, hvor maleren og grafikerne Albrecht Dürer bringer linearperspektivet og renessancen til Nordeuropa, også blive inddraget. Efter renessancen følger den urolige og komplicerede manierisme, der slutter med El Greco.

Nogenlunde samtidig med den sene El Greco indledes barokken af bl.a. Caravaggio med udgangspunkt i modreformationen. Gennem 1600-tallet afspejler de nye genrer, landskabsmaleri, gruppeportræt, stilleben og folkelivsskildringer de store brydninger mellem religion og den voksende sekularisering, fx hos Rubens og Rembrandt, Velazquez og Poussin.

1700-tallets kunst indledes med den forfinede rokokko, men omkring 1750 opstår nyklassicismen med baggrund i udgravningerne af Pompeji. Nyklassicismen kommer til at vare århundredet ud og afspejler bl.a. de ændringer i tidsånden, der fører til Den Franske Revolution.

Litteratur: E.H. Gombrich (2007): *Kunstens Historie* og Hugh Honour & John Fleming (2004): *Kunstens verdenshistorie*.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra romantik til modernisme (1800-1920) (modul 3)

Hold 4029: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (2/9-25/11) (ikke 23/9 og 4/11)

Ved *ph.d., mag.art. Niels Marup*

Hold 4030: 10 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-19/11)

Ved *mag.art. Anne-Sophie Fischer-Hansen*

Hold 4031: 10 torsdage kl. 14.15-16 (4/9-13/11)

Ved *mag.art. Birgitte Zacho*

Det tidlige 1800-tal domineres af romantikken med fokus på menneskets følelser og indre verden. Blandt de store romantiske malere kan nævnes Goya, Friedrich og Turner. Begrebet orientalisme vil i den forbindelse blive omtalt. I midten af århundredet afløses romantikken af den franske realisme, hvis væsentligste skikkelser er Courbet og Manet. Realisterne vender sig væk fra romantikkens subjektive virkelighedsfortolkninger og stiller i stedet krav om sandfærdighed og objektivitet. I den forbindelse opstår friluftsmaleriet, som kommer til at danne grundlag for impressionismen, hvis væsentlige fortolkere er Monet, Renoir og Degas. Kravet om objektivitet i kunsten skal bl.a. ses på baggrund af den omsiggribende industrialisering, opfindelsen af fotografiet og Darwins evolutionslære.

Men tiderne ændrer sig, og

i 1880'erne vender Cézanne, van Gogh og Gauguin sig bort fra impressionismens krav om naturefterligning og indleder en frigørelse af farvens og formens egenverdi. Dermed baner de vej for gennembruddet af den moderne malerkunst i begyndelsen af det 20. århundrede. Kurset afsluttes med en gennemgang af det moderne maleris første ismer: Matisse og fauvismen, Picasso og kubismen, den tyske ekspressionisme samt de italienske futurister.

Litteratur: E.H. Gombrich (2007): *Kunstens Historie* og Hugh Honour & John Flemming (2004): *Kunstens verdenshistorie*.

Sted: (4029): Skovhuset ved Søndersø, Ballerupvej 60, 3500 Værløse. Der er mulighed for at se Skovhusets udstillinger i pauserne på kursusdagene. (4030 og 4031): Søndre Campus
Pris: (4029): 980 kr. (rabatpris 880 kr.) (4030 og 4031): 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra modernismen til samtidskunsten (1920-2010) (modul 4)

Hold 4032: 10 onsdage kl. 10.15-12 (3/9-12/11)

Ved *ph.d., mag.art. Niels Marup*

Hold 4033: 10 torsdage kl. 10.15-12 (11/9-20/11)

Ved *cand.phil. Pia Høj*

Hold 4034: 10 fredage kl. 10.15-12 (5/9-14/11)

Ved *mag.art. Birgitte Zacho*

Efter 1. Verdenskrig afløser dadaismen og surrealismen de tidlige modernistiske stilretninger. Med sine 'ready-mades' udfordrer Marcel Duchamp grænsen mellem kunst og virkelighed, mens surrealistene, med udgangspunkt i Freuds psykoanalyse, skaber en helt ny måde at bruge billedsproget på. En fremherskende retning i mellemkrigsårene er desuden konstruktivismen og den rene abstraktion.

Efter 2. Verdenskrig undergår kunsten store forandringer. 1950'erne og 1960'erne præges henholdsvis af den abstrakte ekspressionisme med malere så forskellige som Jackson Pollock og Asger Jorn og af den amerikanske popkunst, hvis væsentligste skikkelser er Robert Rauschenberg og Andy Warhol. Parallelt med dette opstår en række nye kunstneriske retninger, hvoraf de mest markante er minimalisme, land art og konceptkunst. I denne periode bliver det traditionelle maleri delvist fortrængt, men det genopstår i 1980'erne med det nyekspressionistiske eller såkaldt 'vilde' maleri. Fra 1990'erne er det dog installationskunsten, der dominerer den moderne kunstscene. Kurset afsluttes med et blik på den aktuelle samtidskunst, der frembyder en mangfoldighed af udtryksformer og praksisser så som dekonstruktivisme og nykonceptualisme.

Litteratur: E.H. Gombrich (2007): *Kunstens Historie* og Hugh Honour & John Fleming (2004): *Kunstens verdenshistorie*.

Sted: (4032): Øregaard Museum, Ørehøj Allé 2, 2900 Hellerup (4033): Søndre Campus (4034): Arken Museum for Moderne Kunst, Skovvej 100, 2635 Ishøj
Pris: (4032): 1.195 kr. (rabatpris 1.095 kr.) (4033): 880 kr. (rabatpris 780 kr.) (4034): 1.010 kr. (rabatpris 910 kr.)

Hvad er kunsthistorie? (modul 5)

Hold 4035: 10 onsdage kl. 14.15-16 (10/9-19/11)

Ved *mag.art. Majken Meinhardt*

Hvordan skaber man lys og rum i et kunstværk? Med hvilke teknikker skabes et billede eller en skulptur? Hvilke metoder har man før anvendt, og hvilke anvender man i dag for at aflæse og analysere et billede? Er kunsthistorien et gammelt eller et nyt fag, og er æstetik, kunstkritik og kunstteori en del af faget? Hvad ved vi helt præcist om fx Tizian og van Gogh, hvilke kilder

kommer vores viden fra, og hvad bygger på kvalificerede skøn (fx tilskrivninger) og tolkninger?

I kurset vil vi forsøge at besvare ovennævnte spørgsmål gennem en redegørelse for fagets elementer og dets historie. Vi vil gennem udvalgte billedeksempler fra kunstens lange historie belyse vigtige æstetiske og metodiske standpunkter og diskussioner. I den forbindelse vil der blive søgt redegjort for, hvordan kunsthistorien er et produkt af den tid, den virker i. Fx har vigtige kunsthistoriske epoker som klassicisme og romantik samt i vore dage modernismens udvidede kunstbegreb, påvirket fagets udvikling. Desuden omfatter kurset stilanalyse, ikonografi, psykologisk og historisk-sociologisk metode.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Møblet som kunstgenstand: Europæisk møbelkultur fra antikken til 1900

Hold 5054: 10 torsdage kl. 12.15.-14 (11/9-20/11)

Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-Hansen

Et møbel er først en brugsgenstand, og kan dernæst ses som design, en kunstgenstand eller en skulptur.

Nogle møbler, fx den græske klismosstol, hævder sig grundet den æstetiske værdi. Andre møbler markerer sig med en symbolværdi – Faraos trone eller Solkongens seng.

Et møbel står ikke alene; gennem skiftende tider harmonerer møblet med arkitekturen, vægdekorationen, klædedragten, endda maleriet. I 1600-tallet, da Rubens malede sine frodige koner svulmede møbelformerne, men i 1700-tallet skrumpede møblerne i overensstemmelse med de spinkle figurer i Watteaus malerier.

På Versailles udarbejdede

maleren Le Brun udkast til møbler. Hermed smeltede kunst og håndværk sammen og dannede tradition for 1700-tallets franske møbelproduktion af høj kunstnerisk kvalitet. I England var det møbelsnedkerne Chippendale og Hepplewhite, der møblerede herregårdene og byens palæer med mahognimøbler.

I 1800-tallet præger historicismen møblernes udformning, både i den borgerlige og i den kunstneriske udformning.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Eget atelier: Kvindekunstnere fra renaissanceen til det 20. århundrede

Hold 5055: 10 mandage kl. 14.15-16 (8/9-17/11)

Ved mag.art. Annette Stabell

Selvom kvinder var forment adgang til akademierne indtil slutningen af 1800-tallet, lykkedes det et fåtal at skabe en karriere som udøvende kunstner og opnå anerkendelse.

En af de tidligst kendte er den italienske senrenæssance-portrætmaler Sofonisba Anguissola, der understøttet af faren, fik privatundervisning af tidens kunstnere. Genren befordrede ligeledes den venetianske Rosalba Carriera som succes som rokokoen foretrukne portrætmaler såvel som Marie Vigée-Lebrun, der henrev europæiske hoffer med sine forførende kvindeportrætter. Berthe Morisot nød almindelig respekt i gruppen af impressionister og gjorde ligesom Anna Ancher det nære liv og de nære omgivelser til sit maleriske domæne. Social nød blev drivkraften i grafikerken Käthe Kollwitz ekspressive skildringer, mens finnen Helene Schjerfbeck viste sin styrke i psykologiske portrætter. Kurset præsenterer desuden mindre kendte kunstnere og slutter med malere som naivisten Frida Kahlo og Giorgia O'Keeffe.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Guldalderens ansigt

Hold 5056: 10 onsdage kl. 12.15.-14 (3/9-19/11) (ikke 24/9)

Ved mag.art. Birgitte Zacho

Den danske guldalder er en periode, hvor portrætkunsten oplever en markant vækst. Et større købestærkt og selvbevidst publikum ønsker deres ansigts-træk foreviget. Efter Den Franske Revolution er det borgerskabet, der bliver de toneangivende i samfundet og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. I deres selvportrætter og portrætter af hinanden kommer disse refleksioner særligt til udtryk.

Kurset vil gennem en række tilbunds gående analyser af kendte og mindre kendte portrætter fra perioden undersøge, hvordan portrætkunsten indgår i en borgerliggørelse af samfundet, og hvordan netop denne genre kommer til at spille en afgørende rolle i visualiseringen af en række konstruktions- og kernefamiliegenskabte, kernefamiliegenskabte etc.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra renaissanceen til romantikken i spansk kunst omkring El Greco, Velázquez, Zurbaran og Goya

Hold 5058: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (2/9-11/11)

Ved ph.d. Erik Brodersen

Med El Greco, Velázquez og Goya i centrum handler dette kursus om spansk kunst 1530-1830. Vi

begynder med de medrivende religiøse malerier, som El Greco maler i Toledo fra 1577 og frem, og betragter billedverdenen omkring Karl Vs søn, 'munkekongen' Phillip II, på slottet Escorial.

I 1600-tallet er Sevilla det førende kunstcentrum, og ud over Velázquez møder vi Murillo og Zurbaran. Med sine asketisk-religiøse værker tilhører Zurbaran lokalmiljøet, mens Velázquez bliver Phillip IVs berømte hofmaler i Madrid med sine tankevækkende portrætter, mytemalerier og historie- og narrebilleder. Desuden dyrkes stillebenet, og forbindelserne til lydrområderne i Italien og Nederlandene fornyes, fx gennem malernes kunstrejser, Titian og malerdiplomaten Rubens, ligesom Ribera bor og virker i Rom og Napoli, hvor han inspireres af Caravaggio. Til slut studerer vi Goyas vilde vej væk fra hofkunsten hen imod det revolutionære og romantiske maleri, som ligesom Velázquez og Hieronimus Boschs værker senere får stor betydning for Manets hispanisme og impressionisme og Dalís surrealisme.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Mødested Paris i billedkunsten 1830-1930

Hold 5059: 10 onsdage kl. 12.15-14 (3/9-12/11)

Ved ph.d. Erik Brodersen

Ingen by er mere central som kunstnerisk mødested end Paris i perioden 1830-1930. Efter en sammenligning mellem salonkunsten omkring Napoleon III og realismen af Millet og Courbet går vi over til naturalismen, der får sit stikord af forfatterne Zola og Baudelaire. Hver især søger Manet, Degas, Renoir, Monet og Toulouse-Lautrec naturalismens sandhed og impressionismens sensualisme, til dels inspireret af japansk og spansk kunst, men i løbet af 1870'erne anfægtes deres skildring af 'la vie moderne'

af andre kunstneres flugt ind i troens og selvets verden i værker af Seurat og Cézanne og af symbolisterne Chavannes, Moreau, Redon, van Gogh, Gauguin og Serusier. Omkring år 1900 finder filosofen Bergson en ny dynamik i tiden, som får betydning for kubister som Picasso og Braque og futurister som Léger, Balla og Severini, mens surrealistiske som Dalí, Masson, Magritte og de Chiricó hellere skildrer en freudiansk drømmeverden. Kurset slutter med omvisninger på Ny Carlsberg Glyptotek og Statens Museum for Kunst.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Farvernes betydning - fra Goethe til Gernes

Hold 5060: 10 torsdage kl. 18.30-20.15 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Jesse-Lee Costa Dollerup

På kurset tager vi et tværfagligt blik på opfattelsen og anvendelsen af farver gennem kunsthistorien. Vi ser på, hvordan kunstnere gennem tiden har brugt farve og lys som et praktisk kompositorisk redskab, et betydningsbærende symbolsprog og et helbredende middel.

Undervisningen tager udgangspunkt i tematiske nedslag i kunsthistorien og vil inddrage en række teorier om farvernes fysiologiske og psykologiske virkning på beskueren, herunder Goethes farvelære, Kandinskys farveteori og Poul Gernes' ideer om funktionsbaseret og etisk farvebrug. Derudover vil vi også undersøge og sammenligne forskellige kunstneres brug af farve og lys; lige fra barokkens brug af 'clair-obscur', impressionisternes interesse for videnskabens farveteorier, performancekunstneren Yves Kleins brug af den monokrome blå til kendte samtidskunstnere som Olafur Eliassons tekniske lys og farveinstallationer m.m.

Sted: Sorø Kunstmuseum, Storgade 9, 4180 Sorø
Pris: 1.007 kr. (rabatpris 907 kr.)

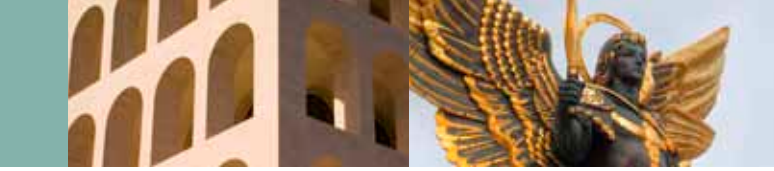

Olafur Eliassons lyskunst

Hold 5061: 5 onsdage kl. 14.15-16 (22/10-19/11)

Ved civilingeniør Jørn Ankjær Pedersen

I Olafur Eliassons installationsværker indgår lys som en væsentlig del, hvidt såvel som farvet, ofte monokromatisk. Lys fra punktkilder, lysende flader, spredtlys, fx i tåge, interferenslys. Lyset manipuleres rundt i værket med et utal af virkemidler. Også øjet inddrages med tilstræbte efterbilledvirkninger og komplementærfarvekontraster. I adskillige værker indgår spejlinger, som skaber virtuelle rum, hvori betragteren ofte selv er til stede. Helt særlige rum skabes i kaleidoskopstillinger. Ofte opnås mangedimensionale rum, hvor forsvindingspunkter ikke nødvendigvis er i rummet udenfor, men måske inde i betragteren, som Eliasson gerne kalder 'deltager'. Ligeledes kaldes værket for 'fænomenmaskine' eller 'konstruktion'. Eliasson siger, at målet er at få deltageren til at se sig selv sans.

Der vil blive lagt særlig vægt på udvalgte værker, heriblandt *The Weather Project*, *Your Rainbow Panorama* og *Den Trekantede Himmel* samt udstillingen på Louisiana dette efterår.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Kalkmalerier i Danmark

Hold 5062: 3 lørdage kl. 10.15-14
(27/9, 11/10, 25/10)

Ved mag.art. Kirsten Dannesboe

Den sene middelalder er en på alle måder urolig tid, der kulminerer med reformationen 1536.

Kirkehvelv udsmykkes med billedcyklusser, der litterært er hentet såvel i Bibelen som i det rige legende-materiale. Målgruppen har i første række været den ikke-læsende del af befolkningen, der således fik visualiseret præstens ord. Mange motiver afspejler desuden det verdslige samfunds dagligdag og levemåde tilsat moralske belæringer og apokalyptiske forestillinger om verdens undergang. Flere motiver fremviser en frivolitet, der kan overraske selv en nutidig besøger. Man maler overvejende i en naiv-ekspressiv stil præget af senmiddelalderens værkstedstraditioner. Kurset vil behandle motivvalg, maletradition, bevarelse og restaurering samt indsætte billedprogrammerne i en historisk og kulturhistorisk sammenhæng.

Sted: Søndre Campus
Pris: 528 kr.

Kunstværket i kontekst – fem danske billedkunstnere

Hold 5063: 6 fredage kl. 10.15-12
(5/9, 19/9, 3/10, 24/10, 31/10, 14/11)

Ved mag.art. Kirsten Dannesboe

Centrale værker af de enkelte kunstnere vil være i fokus. Fremhæves skal de karakteristika, der har givet hver især en særlig status. Således skal vi koncentrere os om følgende kunstnere: Asger Jorn og hans bemærkelsesvær-

dige 20 m lange keramiske relief til Statsgymnasiet i Aarhus. Erik A. Frandsen og hans definition af 'det dobbelte rum'. Peter Brandes og hans 'fornylse' af en 2000 år gammel ikonografisk tradition. Arne Haugen Sørensen og hans originale symbiose af form, farve og motiv. Maja Lisa Engelhardt og hendes forankring i den danske landskabstradition anbragt i et kristent regi.

Byvandring 3/10 til nyere kunstværker i det offentlige rum. Hvis der er interesse, kan der arrangeres en ekskursion til Aarhus.

Sted: Søndre Campus
Pris: 528 kr.

Fra sen guldalder til industriens mænd – dansk malerkunst 1850-1900

Hold 5064: 10 torsdage kl. 14.15-16
(11/9-20/11)

Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen

Kurset tager udgangspunkt i guldalderens sene kunstnere som Wilhelm Marstrand, Martinus Rørbye og romantikerne P.C. Skovgaard og J.T.H. Lundby, der rundede æraen af omkring 1850. De efterfulgtes af en ny kunstnergeneration med Frederik Vermehren, Christen Dalsgaard og Julius Exner, der skabte idylliske genremalerier af almuebefolkningens liv til hverdag og fest. Med den fremvoksende industrialisering kom også naturalistiske malere som L.A. Ring, H.A. Brendekilde og Hans Smidth, der registrerede livets stille gang på landet, mens verden forandrede

sig i byerne. De yngre malere som brødrene Frants og Erik Henningsen, Otto Haslund og Paul Fischer fokuserede på storbyens hektiske udvikling og de sociale kontraster. Tiden efter 1864 affødte også voksende patriotisme, der befordredes af nationalhistoriske malerier udført til det genopbyggede Frederiksborg Slot af malere som Otto Bache, Carl Bloch og August Jerndorff.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fra modernisme til Fluxus – hovedstrømninger i dansk billedkunst 1932-1960

Hold 5065: 10 fredage kl. 12.15-14
(12/9-21/11)

Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen

Kurset tager udgangspunkt i modernismens sene repræsentanter Olaf Rude, Jais Nielsen, William Scharff og Francisca Clausen. 1930'erne prægedes derefter af stofflige skildringer af karakterløse forstadsmiljøer og efterårstunge landskaber af kunstnere som Lergaard, Søndergaard, Hartz, Hoppe, Raadal og Engelund. Mere lyriske og eskapistiske var landskabsmalerne Oluf Høst og Harald Leth. Samtidig kredsedede Liniens surrealisme om det utæmmede, underbevidste og erotiske i provokerende malerier af Richard Mortensen, Eiler Bille, Vilhelm Bjerke Petersen og Wilhelm Freddie. Efterkrigstiden gav grobund til den internationale bevægelse Cobra, der inspireret af den nye abstrakte ekspressionisme byggede videre på surrealismens grundlag med abstrakt fabulerende værker af Asger Jorn, Richard Mortensen, Ejgil Jacobsen, Else Alfelt, Carl-Henning Pedersen og Sonja Ferlov Macoba. 1950'erne prægedes også af konkret kunst, der med gruppen Linien 2 hentede næring i Paris. Richard Mortensen og Robert Jacobsen banede vejen med fladebetonet, geometriserende og formalistisk

kunst, der snart blev suppleret af Preben Hornung, Gunnar Aagaard Andersen og Poul Gadegaard. Nye avantgardebevægelser sprang frem med 1960'ernes højkonjunktur. Eksperimenterende kunstarter som Fluxus-bevægelsens hopenings åbnede op for 1960'ernes nye kunstsyn.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Fem besøg i Nationalmuseets Renæssancesamling

Hold 5066: 5 onsdage kl. 14.15-16 (10/9-8/10)

Ved mag.art. Lisbet Agnete Lund

Kurset bliver afholdt i Nationalmuseets permanente Renæssanceudstilling. Her er det muligt at få et godt indtryk af livet i Danmark i denne periode, hvor verdslige videnskaber vandt frem. Vi får et fint indblik i hverdag og fest, især hos kongelige og adelige, men også hos jævne mennesker, gennem studier af de mange genstande i samlingen. Her findes en mængde kostbarheder, men også praktiske brugsgenstande. Blandt pragtværkerne, som skal studeres nærmere, er bl.a. Frederik IIs Kronborgtapeter med danske kongeportrætter og flere genstande fra Det Kongelige Kunstkammer samt en del kostbart kirkeinventar. Undervejs vil vi diskutere grænserne mellem kunst og kunsthåndværk og betydningen af inspiration fra udenlandske kunstnere. Der kan lånes små transportable stole.

Mødested: Forhallen

Pris: 440 kr.

Billedmagt, billedangst og flere fortællinger om det visuelle

Hold 5067: 10 torsdage kl. 18.15-20 (2/10-11/12)

Ved lektor, dr.phil. Lotte Thrane, Københavns Universitet

Vi er omgivet af billeder, men vi aner stort set ikke, hvad de gør ved os, hvordan de virker, hvad

det er, der virker – og hvorfor billeder er noget helt andet end ord. På kurset bliver der introduceret til den nyeste postmoderne forståelse af det visuelle og 'det intermediale' – men vi skal også på en kultur- og kunsthistorisk rejse til billeder, der græder, til middelalderens hagioskoper og renæssancens tavolucce – og til en 'case' om Hans Egede og hans brug af billeder i kristningen af Grønland. Myterne inddrager vi også, som den om Pygmalion og den om Medusa. Og så slutter vi med at læse et drama af Henrik Ibsen og en novelle af Karen Blixen, hvor billedmagt og/eller billedangst er vigtige temaer.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Billedanalyse

Hold 5068: 10 torsdage kl. 12.15-14 (4/9-13/11)

Ved mag.art. Majken Meinhardt

At opleve et kunstværk handler om at kunne bruge sine øjne. De fleste af de kunstværker, vi ser på museer og gallerier, repræsenterer et subtilt samspil mellem form og farve, lys og mørke, rumvirkning, motiviske elementer og ikke mindst materialer. Men oplevelsen af dem vil som regel være ganske overfladisk, hvis man ikke ved noget om billedanalyse, eller har en smule fortrolighed med kunstopplevelsens psykologi. Kender man derimod de grundlæggende elementer i alt visuelt formsprog, bliver resultatet en langt mere udbytterig oplevelse. På kurset gennemgås billedets formsprog systematisk, og undervejs indgår abstrakt og figurativ kunst samt malerier og skulpturer fra mange forskellige epoker. Formålet er at træne den enkelte deltager i at analysere kunstværkernes form samt i at bruge sin iagttagelsesevne og sine anlæg for kunstoplevelse.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Billedkunsten som symbolsk sprog

Hold 5069: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (2/9-11/11)

Ved mag.art. Majken Meinhardt

Den bildende kunst vrirler med symbolske udtryk som allegorier, personificeringer og andre former for billedsproglige omskrivninger, som mennesket til alle tider har brugt til at udtrykke sine tanker og forestillinger med. Ved at udtrykke sig i symbolsk form kan man billedliggøre det, som vanskeligt lader sig udtrykke på andre måder, og det er menneskets evne til at bruge symboler, der sætter det i stand til at fortælle om tilværelsen på et dybere plan. En forudsætning for at opleve billedkunst er derfor, at man kender dens mange symbolske udtryk og forstår at opleve dem rigtigt. I kurset indgår symbolske udtryksmåder fra forskellige tidsperioder, og vi skal bl.a. se på det tidstypiske, der kendetegner mange former for symboler. Men vi skal også beskæftige os med symboler af en mere arketypisk og universel karakter. Formålet er at skabe bevidsthed om det særlige område af billedkunsten, som dens mange symbolformer udgør.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

The Body in Medieval Art

Hold 5070: 5 mandage kl. 10.15-12 (8/9-6/10)

Ved ph.d. Marina Vidas, Københavns Universitet

In the Middle Ages, like today, the body was an important symbol. It could be understood as the locus of power, regeneration, beauty, and health, but also of sin, death, corruption, and disease. In the course, we will discuss how religious, medical, and legal views of the body (and of sexuality) influenced the representation of the body in art. The depictions we will examine include images of royalty, peasants, prostitutes,

heretics, homosexuals, hybrid monsters, Jews, Africans, Muslims, etc. The theme of the body-and-soul relationship in medieval art and texts will also be explored.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Women and Painting in the Middle Ages and Renaissance

Hold 5071: 10 fredage kl. 10.15-12 (12/9-21/11)

Ved ph.d. Marina Vidas, Københavns Universitet

Women and painting in the Middle Ages and Renaissance will examine the ways in which women were involved with and depicted in Western European art from 1300-1600. We will discuss women patrons, artists, illuminators, and representations of the female body, especially portraits and nudes. Among the works of art we will analyze are Botticelli's Primavera, Leonardo's Mona Lisa, Giorgione's Laura as well as others that show women as mothers, wives, queens, poets, patrons, goddesses, temptresses, mystics, witches, etc. We will explore the conflicts between femininity and authority, femininity and sanctity, as well as the construction of female sexuality and how works of art reinforced social behavior and codes.

Literature: P. Tinagli (1992): *Women in Italian Renaissance Art.*

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Tæt på Thorvaldsen

Hold 5072: 7 onsdage kl. 15.00-16.45 (3/9-29/10) (ikke 10/9)

Ved cand.mag. Mathilde Teglggaard Nielsen

Da den danske billedhugger Bertel Thorvaldsen (1770-1844) ankommer til Rom i 1797, har han næppe turdet håbe på, at han allerede seks år senere skulle få sit internationale gennembrud og først vende hjem til Danmark

i 1838. I dette kursus kommer vi helt tæt på Danmarks verdensberømte kunstner i den danske guldalder (ca. 1800-1850). Vi hører om Thorvaldsens kunstneriske karriere og undersøger, hvad der har inspireret billedhuggeren til at skabe det enkelte værk. Thorvaldsen var nyklassicist, og således ville han videreføre en tradition, der har sine rødder helt tilbage i antikken. Vi vil dog se en række eksempler på kunstnerens opgør med traditionen. Kurset rummer et besøg på Thorvaldsens Museum (deltagerne betaler selv entré). Vi vil også gæste Ny Carlsberg Glyptotek (gratis entré) for at undersøge Thorvaldsens betydning for den efterfølgende billedhuggergeneration bestående af Freund, H.W. Bissen og Jerichau samt for den 'stilforvirrede' billedhuggerkunst i perioden 1870-1900.

Sted: Søndre Campus (10/9-8/10) og Thorvaldsens Museum (22/10-29/10)
Pris: 616 kr.

Renæssancens rum

Hold 5073: 7 onsdage kl. 12.00-13.45 (3/9-22/10)

Ved cand.mag. Mathilde Teglggaard Nielsen

Med afsæt i konkrete værker stiller kurset skarpt på den tidlige italienske renæssances rumopfattelse. Tidens nye rumgengivelse i kunsten hænger sammen med, at den synlige verden, dens ting og mennesker får en højere status i perioden. Nye ideer om skønheden, kunsten og kunstneren får ligeledes betydning for den nye vision om rum. Opfattelsen af mennesket som et væsen med et uendeligt åndeligt udviklingspotentiale og kunstneren som en skaber af skønne synlige ting præger tidens kunstteorier, fx Leon Battista Albertis (1404-1472) maleritraktat, *De Pictura* fra 1435-36, der rummer den første nedskrevne teori om centralperspektivet; en teknik,

som kan skabe rumillusion og få figurerne til at fremstå tredimensionelle på fladen. Opfindelsen af centralperspektivet var med til at give kunsten en identitet som virkelighedsillusion, der skulle blive dominerende i århundreder. I højrenæssancen, manierismen og barokken og særligt fra og med postimpressionismen ses dog brud med centralperspektivet.

Sted: Nivaagaard Malerisamling, Gammel Strandvej 2, 2990 Nivå
Pris: 743 kr.

Brygger Jacobsens mæcenat og kunstsamling

Hold 5074: 5 mandage kl. 10.00-11.45 (1/9-29/9)

Ved cand.mag. Mathilde Teglggaard Nielsen

"En rig mand har pligter over for sit fædreland. Han skal have øjet åbent for, hvad det mangler, og ved sine penge hjælpe derpå. Jeg så, hvad Danmark manglede ved kunst, og tog opgaven op".

I dette kursus hører vi om og ser nogle af de imponerende resultater af et af danmarkshistoriens største mæcenater. Brygger Carl Jacobsen (1842-1914) ville "skabe en skulptursamling så skøn, så rig og så lærerig som mulig". Han ville opføre en kirke, som i skønhed overgik alle Københavns

øvrige kirker. Han tog initiativ til den første store udstilling af fremmed kunst i Danmark i 1888, og han var medstifter af Kunstin-
dustrimuseet og Den Kongelige
Afstøbningssamling. Endelig ville
han opstille kunst, ”der, hvor vi
færdes” – han bidrog med ca. 60
skulpturer ”til forskønnelse af
hovedstadens pladser og haver”.

Sted: 1/9 og 8/9: Søndre Campus.
15/9 går vi i bryggerens fodspor
i København K. 22/9 besøger vi
Jesuskirken i Valby. 2/10 kl. 11
gæster vi Ny Carlsberg Glyptotek.
Pris: 440 kr.

Skulpturen i fem perioder på fem museumsbesøg

Hold 5075: 5 torsdage kl. 12.15.-14
(11/9-9/10)

Ved cand.mag. Merete Mørup

Hvordan ser man forskel på en
græsk hellenistisk og en romersk
antiskulptur? Hvorfor blev
Degas' skulpturer ikke støbt,
og hvordan skal man tolke den
moderne skulptur? Det er nogle
af de spørgsmål, kurset forholder
sig til i løbet af de fem museums-
besøg. Vi begynder på Glyptoteket
med de arkaiske, klassiske og
hellenistiske skulpturer. Anden
gang gælder det romerne og de
politiske skulpturer. Det drejer sig
om selviscenesættelse, kejserfa-
milier og portrætter. Tredje gang
ser vi hvid neoklassicisme på
Thorvaldsens Museum. Værkerne
fortæller om frihedsidealer og
revolutionstanker kamufleret
som de fineste relieffer og mest
veldrejede skulpturer. Fjerde gang
foregår igen på Glyptoteket for
at se på realisme, Rodin og to
fortolkninger af krigsmindes-
mærker. Vi slutter femte gang
med samtidskunstens skulpturer
på Statens Museum for Kunst –
de mest moderne, vi kan finde.
Kursisterne skal betale entré på
Thorvaldsens Museum.

Mødested første gang:

I underetagen på Glyptoteket.
Pris: 440 kr.

Nederlandsk barok – alt andet end modreformation

Hold 5076: 5 tirsdage kl. 10.15-12
(21/10-18/11)

Ved cand.mag. Merete Mørup

Nederlandsk barok er kunst for
øjet. Nederlandene blev rige på
handel og kolonier. Antwerpen var
det nordiske kunstcentrum, som
kunne levere malere, markeds-
pladser og de eftertragtede ma-
terialer. Den håndværksmæssige
kunnen var ud over det sædvan-
lige, og i Nederlandene brugte de
nyrige borgere penge på billeder.
De foretrak motiver fra deres eget
miljø. Deres portrætter blev malet
hos hollandske Rembrandt, mens
flamske Rubens fik bestillinger
fra den katolske kirke. Hverdagen
i hjemmet og folkelivet generelt
fik en plads i kunsthistorien med
forskellige grader af realisme. De
elskede deres land, og landska-
bet blev malet, så det lignede en
verdensdel med fejende skyer og
flakkende lys. Tidens populære
blomsterbilleder afspejler et nyt
syn på videnskab og verdens-
orden, mens madfrås maner til
moralsk eftertanke. Sidste under-
visningsgang foregår på Statens
Museum for Kunst.

Sted: Søndre Campus og Statens
Museum for Kunst

Pris: 440 kr.

Ét motiv – mange kunstnere

Hold 5077: 7 mandage kl. 14.15-16
(8/9-27/10)

*Ved mag.art. Mette Vesterbæk
Mortensen*

Nogle motiver og temaer går igen
gennem historien og er skildret af
forskellige kunstnere og i mange
versioner. Kurset ser på en række
populære motiver og på, hvordan
de er blevet afbildet. Hver gang
tager vi afsæt i et nyt motiv og
ser på, hvor kunstnerne henter
deres inspiration, hvilken vinkel de
lægger på motivet, og hvordan den
enkelte kunstners personlige stil
kommer til udtryk. Vi undersøger,

hvordan kunstnerne forholder sig
til motivernes mytologiske eller
religiøse forlæg. Motiv et indsætter
vi derefter i en større kontekst og
undersøger, hvorvidt historiske og
samfundsmæssige forhold også
spiller en rolle i skildringen af
motiv et. Vi skal se på *Frokost i det
grønne*, som eksempelvis er blevet
malet af Édouard Manet (1832-
1883), Paul Cézanne (1839-1906),
Vilhelm Lundstrøm (1893-1950) og
Pablo Picasso (1881-1973). Derud-
over tager vi på kurset bl.a. fat i
Susanna og de ældere, også kendt
som *Susanna i badet*, *The lady of
Shalott*, *Jomfru Maria og Venus*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 616 kr.

Køn, krop og klasse – kvinden som motiv fra Jens Juel til Katrine Ærtebjerg

Hold 5078: 5 fredage kl. 10.15-12
(12/9-10/10)

*Ved mag.art. Mette Vesterbæk
Mortensen*

Kvinder har altid spillet en helt
central rolle i billedkunsten – som
modeller, museer, idealbilleder. Det
kvindelige har virket stærkt til-
trækkende, og kvinden i forskellige
udformninger er faktisk et af de
motiver, der har præget billedkun-
sten mest. Vi ser på værker i den
danske kunsthistorie, fra Jens Juel
(1745-1802) til Katrine Ærtebjerg (f.
1969), med kvinden som hoved-
motiv. Vi ser på, hvordan mænd
har skildret kvinden, og hvordan
kvindelige kunstnere skildrer deres
eget køn. Vi møder adelskvinder,
mødre, arbejdende kvinder, frie
kvinder og kvinder, der bruger
deres krop og kunst som politisk
redskab. Set i lyset af de historiske
og samfundsmæssige omvælt-
ninger, der har haft indvirkning på
kvindens rolle og kvindesyntet ge-
nerelt, taler vi om kvindens status
og plads i samfundet – og så skal
vi se en masse billeder af kvinder i
alle afskyninger.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Københavns 'hemmelige' samling - tre besøg i Den Kgl. Afstøbningssamling

Hold 5079: 3 tirsdage kl. 12.15.-14 (21/10-4/11)

Ved mag.art. *Mette Vesterbæk Mortensen*

Vestindisk Pakhus rummer en sjældnen skat – Den Kgl. Afstøbningssamling. Tænk sig, 4000 års skulpturhistorie under samme tag. Samlingens godt 2000 værker i gips er kopier af det, man gennem tiden har regnet for skulpturhistoriens bedste værker. Afstøbningssamlingen blev grundlagt i 1895 som en del af Statens Museum for Kunst. Ideen var, at man på en encyklopædisk vis ville vise, hvordan fremstillingen af menneskekroppen i vestlig kunst havde udviklet sig parallelt med den europæiske åndshistorie, frem mod stadig større grader af frihed, demokrati, erkendelse og skønhedssans. Selve samlingens historie er interessant som et stykke dannelseshistorie fra 1800-tallet skabt af Julius Lange og videreført af Carl Jacobsen. Kurset kombinerer fortællingen om samlingen med nedslag i skulpturhistorien. I den Kgl. Afstøbningssamling udforsker vi figurer, som løfter sløret for historier om alt fra hedenske guder til kristne fortællinger og renæssancens fremstilling af kroppen.

Mødested: Garderoben ved Den Kgl. Afstøbningssamling, Vestindisk Pakhus, Tolbodgade 40, 1253 København K
Pris: 264 kr.

Rembrandt! Hvem var han egentlig?

Hold 5080: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (9/9-2/12 (ikke 4/11 og 11/11))

Ved mag.art. *Mette Wivel, Københavns Universitet*

Rembrandt Harmensz van Rijn (1606-1669) er en af den europæiske civilisations største kunstnere – men hvorfor er han det? Vi skal gennemgå hans billedkunstneriske forudsætninger, med særligt fokus på Tizian og Caravaggio, og hans eget værk, dvs. hans malerier, hans tegninger og hans grafik, og slutteligt påvise den betydning, Rembrandt har haft for billedkunst og film helt op til i dag, med særligt henblik på Goya og Chaplin.

Rembrandts samtid og miljø vil i øvrigt blive inddraget i tre væsentlige motivkredse, som uddyber forståelsen af hans egenart. Han var et meget moderne menneske, og der vil blive fokuseret på den rolle, naturvidenskaben spillede i hans kunst. Calvinismen, som blev Hollands statsreligion, forbød religiøse billeder, men alligevel er Rembrandts produktion af billeder med religiøst indhold omfattende. Hvordan kan det forklares? Temaet 'far og søn' spiller en væsentlig rolle i Rembrandts værk. I hvor høj grad har han brugt sit eget liv som grundlag og inspiration for behandlingen af disse tre motivkredse?

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Picasso-Picasso: Studier i Picassos mangfoldighed

Hold 5081: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (9/9-2/12 (ikke 4/11 og 11/11))

Ved mag.art. *Mette Wivel, Københavns Universitet*

Picasso er en af de væsentligste kunstnere i 1900-tallet, og hensigten med kurset er at uddybe forståelsen af hans indsats både inden for maleri og skulptur, via en kronologisk gennemgang af udvalgte værker. Følgende fire

forhold vil indgå som bærende elementer i analysen: Picasso var spansk, og den spanske inspiration i hans værker er stærk. Picasso færdedes i det intellektuelle miljø i Paris, og forfattere og komponister som Appolinaire, Gertrude Stein og Stravinskji betød meget for hans kunstneriske udvikling. Picasso var en stilformyler, hans visuelle nysgerrighed var legendarisk, ligesom de stadige brud med det vedtagne, som kendetegner hans værk. Han lod sig lige så gerne inspirere af forgængere som Cézanne og Ingres som af samtidige kolleger. Picasso var rundet af den klassiske mediterrane tradition, men hentede lige så stor inspiration i den såkaldte 'primitive' afrikanske kunst og i skrotbunkerne lige udenfor hans værksted. Intet var ham helligt, men kurset vil demonstrere, hvordan alt alligevel blev formet af hans vilje.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Farvens opstandelse: Emil Nolde og den tyske ekspressionisme

Hold 5082: 10 onsdage kl. 12.30-14.15 (3/9-12/11)

Hold 5083: 10 tirsdage kl. 12.30-14.15 (2/9-25/11) (ikke 23/9 og 4/11)

Ved ph.d., mag.art. *Niels Marup*

På tærsklen til det moderne begynder de heftige kulører at vende tilbage til maleriet. I den centrale og nordiske del af Europa udvikledes en ekspressiv tradition med intense farver og gestiske strøg, der placerede betragteren i en ny fri position. Inspireret af skredet i fransk maleri og kunstnere fra den tyske renæssance skabte Nolde og Brüggge en ny malerisk form. Nolde levede i en nationalistisk opbrudstid, der var præget af konfrontationerne mellem Danmark og Tyskland i både 1864 og de to verdenskrige. Samtidig søgte han, som Edvard Munch, inspirationen i syd, hvor de kulturelle strømning-

ger var stærkest, og bidrog derved til udviklingen af det moderne maleris koloristiske udtrykskraft og folkelige fortællinger. Nolde er, med sit komplekse og mangefacetterede maleri, knyttet til disse traditioner; men er også en del af dansk maleris historie. Louisiana har i efteråret en stor retrospektiv udstilling om Noldes værker, som giver mulighed for en nytolkning af hans betydning.

Sted: (5082): Øregaard Museum, Ørehøj Allé 2, 2900 Hellerup (5083): Skovhuset ved Sønderød, Ballerupvej 60, 3500 Værløse
Der er mulighed for at se Skovhusets udstillinger i pauserne på kursusdagene.

Pris: (5082): 1.195 kr. (rabatpris 1.095 kr.)
(5083): 980 kr. (rabatpris 880 kr.)

Forvandlingsbilleder - 1950'erne, en ny guldalder

Hold 5084: 10 mandage kl. 10.15-12 (1/9-10/11)

Ved ph.d., mag.art Niels Marup

Besættelsestiden er en isolationsperiode, hvor udvekslingen mellem Danmark og Europa holder pause. Kunstnerne må fokusere på de nordiske erfaringer. Disse erkendelser får afgørende betydning i 1950'ernes periode for internationalisering og urbanisering. Asger Jorn skaber en sprudlende billedkunst, der placerer Danmark som en del af avantgarden. Hans Wegner og Børge Mogensen udvikler diskrete møbler med markante skulpturelle kendetegn. Møbler, der kan masseproduceres og er begyndelsen på Danish Design. Historie, socialt ansvar, kvalitet, og ikonisk enkelthed er grundlaget for udviklingen. De tre er født i 1914, og deres 100 års fødselsdage fejres med udstillinger, som giver mulighed for at vurdere deres originalitet og betydning. De lever alle op til de nye krav til kunstnere og designere. De skaber værker, der ikke længere kopierer forbilleder, men lader sig inspirere og bliver gennemarbejdede og

unikke. Kurset revurderer denne overgangsperiode, der baner vejen for forbrugersamfundet.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Lysets by: Paris omkring 1900

Hold 5085: 10 fredage kl. 10.15-12 (5/9-14/11)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Tiden mellem 1880 og 1. Verdenskrig kaldes la belle époque. Den skønne tidsalder eller livsglædens tid er en periode, hvor der dannes succesrige industriforetagender, og der opstår et stort nyrigt borgerskab. Paris bliver en moderne metropol og et kulturcenter for udviklingen af den nye kunst, mode og design. Byen med Orientekspressen, arkader, cancan, champagne, flaneurer og absint-drunkere. Verdensudstillingen 1900 blev besøgt af 53 mio. Uddannelse blev et krav til det moderne menneske. Alle former for luksus og forlystelser var en del af den dynamiske by, hvor nye mennesketyper og omgangsformer udviklede sig. En art nouveau-stad med lys og skyggesider blev fremstillet af Toulouse-Lautrec og Degas. Samtidig er det en periode, hvor kvinder som Berthe Morisot er med til at forny billedsproget. Kurset, der er inspireret af nyere forskning inden for kunsten og storbyen, er en beskrivelse af den fornyelse, der opstår i den tætbefolkede turbulens.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Dialogen med det fremmede: Japan i kunsten

Hold 5086: 10 fredage kl. 12.15-14 (5/9-14/11)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Det moderne maleri skabes i slutningen af 1900-tallet som en fusion af en række forskellige inspirationskilder. Kunstnerne åbner for fremmede kulturer for at finde ideer til en dynamisk

udvikling i den vestlige civilisation. Den japanske kulturs kolosale potentialer bliver en ny og uforudset kilde. Både billedkunst og design bliver påvirket, og en maler som van Gogh giver sig til at kopiere japanske træsnit for at opsuge både form og indhold, og skaber derved et nyt indblik i den vestlige kultur. Den avancerede japanske farvegrafik skildrer hverdagslivets mangfoldighed. Kurset undersøger den japansk-europæiske forbindelse og analyserer, hvorledes den japanske kulturarvs udtryksformer er med til at inspirere den moderne kunsts søgning mod nye udtryksformer og værdier. Det er et møde mellem det klassiske japanske træsnit af Utamaro, Hokusai og Hiroshige, og den impressionistiske og postimpressionistiske kunst af Whistler, Monet, Degas, Gauguin og Toulouse-Lautrec.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Mellem ånd og stil: Den tidlige manierisme i Italien 1520-1560

Hold 5087: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (22-23/11)

Ved mag.art. Nils Ohrt

I de første årtier af 1500-tallet kommer renæssancekunsten i splid med sig selv. Som aldrig før bliver kunsten selvrefererende og dyrker skønheden på selvsmagende vis. Skønheden er dog kun overflade, og igennem den pibler angst og uro som udtryk for, at renæssancen og dens tro på mennesket begynder at krakelere.

Denne tvetydige kunst har senere fået navnet manierismen, men dens manér er forbundet med nerve.

Dobbeltkarakteren af uro og stilfuldhed er tydeligst hos manierismens tidligste udøvere, florentinerne Pontormo og Rosso Fiorentino og deres norditalienske kollega, Parmigianino. Til den eksistentielle fase hører også periodens største kunstner,

Michelangelo, mens manierismen antager en mere kølig form hos Bronzino i takt med dens status som hofkunst. Pontormos *Grav-læggelsen*, Rossos *Korsnedtagelse*, Parmigianinos *Madonna med den lange hals*, Michelangelos *Medici-gravmæler*, Bronzinos *Eleonora af Toledo* hører til de værker, vi ser nærmere på.

Sted: Søndre Campus
Pris: 616 kr.

Ungdomsoprøret i kunsten

Hold 5088: 10 torsdage kl. 16.15-18.11/9-20/11

Ved cand.phil. Pia Høy

1960'erne og 1970'erne er ungdomsoprørets periode, og også inden for kunsten vendes der op og ned på traditionen. Tiden er præget af et opgør med modernismens favorisering af form og farve, men den ideologiske fane holdes fortsat hævet. Den abstrakte ekspressionisme og Cobra erstattes af nye bevægelser eller stilretninger som Fluxus, happening, minimalisme, land art, popkunst og konceptkunst. Det er ikke længere primært maleriet, der definerer kunsten, men snarere skulpturen og nyere medier som foto og video. Mange af stilarterne opstår i New York, som efter 2. Verdenskrig er kunstens centrum. På kurset vil vi beskæftige os med både danske, europæiske og amerikanske kunstnere, bl.a. Carl Andre, Hein Heinsen, Nancy Holt, Joseph Kosuth, Sol LeWitt, Richard Long, Walter De Maria, Yoko Ono og Andy Warhol. Filmklip indgår.

Sted: Sorø Kunstmuseum, Storgade 9, 4180 Sorø
Pris: 1.007 kr. (rabatpris 907 kr.)

Fransk kunst – fra Gauguin til Sophie Calle

Hold 5089: 10 onsdage kl. 10-11.45 (10/9-19/11)

Ved cand.phil. Pia Høy

Fra slutningen af det 19. århundrede og frem til 2. Verdenskrig er

de værker, der skabes i Frankrig – og især i Paris – af afgørende betydning for etableringen af vore dages kunst. Vi begynder med at nærlæse Gauguins malerier. Han er pioner inden for primitivismen og tilknyttet symbolismen og Nabi-gruppen. Efterfølgende vil vi se på værker af bl.a. Derain og Matisse, der knytter an til fauvismen, mens Braque, Delaunay, Léger og Picasso forbindes til kubismen. Dadaismen og surrealismen står også stærkt i Frankrig og tæller kunstnere som Duchamp, Masson og Picabia. Senere i århundredet vil vi studere kunstnerne i fx Nouveaux Réalistes-gruppen, der inkluderer kunstnere som Arman, Klein og Tinguely. Yves Klein vakte skandale i Paris i 1958, da han udstillede et helt tomt galleri malet hvidt. Kurset afsluttes med et blik på kunstnere som Christian Boltanski, Sophie Calle og Orlan. Filmklip indgår.

Sted: Nivaagaard Malerisamling, Gammel Strandvej 2, 2990 Nivå
Pris: 1.007 kr. (rabatpris 907 kr.)

Dansk kunst 1950-2010

Hold 5090: 10 tirsdage kl.14-15.45 (9/9-18/11)

Ved cand.phil. Pia Høy

Dansk kunst i sidste halvdel af det 20. århundrede er vor egen tids kunst. I 1950'erne videreudvikler kunstnere som Gunnar Aagaard Andersen, Preben Hornung og Ole Schwalbe det abstrakte formsprog. Maleriet udfordres fra 1960'erne af minimalisme, konceptkunst og Fluxus, hvor kunstnere som Sven Dalsgaard, Poul Gernes, Hein Heinsen og Bjørn Nørgård kommer på banen. I 1980'erne er maleriet vendt tilbage, og nye kunstnere debuterer, fx Claus Carstensen, Michael Kvium og Nina Sten-Knudsen. Tiden forbindes også med begrebet postmodernisme, der lanceres i samme årti. Næsten samtidig udvider billedhuggere som Henrik B. Andersen, Elisabeth Toubro og Willy Ørskov det traditionelle

skulpturbegreb. I 1990'erne er maleriet atter trængt, mens installationskunsten regnes for kunstens tilstand. Kurset afsluttes med et blik på aktuelle danske samtidskunstnere. Filmklip indgår.

Sted: Nivaagaard Malerisamling, Gammel Strandvej 2, 2990 Nivå
Pris: 1.007 kr. (rabatpris 907 kr.)

Store malere og deres teorier – fra renæssancen til Asger Jorn

Hold 5091: 10 tirsdage kl. 10.15-12 (9/9-18/11)

Ved cand.phil. Pia Høy

Maleriet blev længe opfattet som det primære billedkunstneriske medie. Det er blevet relateret til synssansen, 'der ser alt', mens skulpturen blot imiterer kroppen. På kurset vil vi nærlæse en række store maleres værker og deres teorier. Vi begynder i renæssancen, hvor vi bl.a. vil studere Leonardo da Vincis noter om maleriet, der forbindes til striden mellem maleriet og andre kunstarter som litteratur, skulptur og musik. Derfra bevæger vi os frem mod malere som Poussin, Hogarth, David, Friedrich og Courbet, der alle har udtrykt sig i skrift om maleriets væsen.

Endelig vil vi fokusere på den radikale omfortolkning af maleriet, der foregår i modernismen. Her vil vi se på værker og tekster af malere som Pissarro, Signac, Gauguin, Matisse, Léger, Kandinsky, Klee, Malevich og Mondrian. Vi afslutter kurset med at se på værker og tekster af Asger Jorn.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

VINTERKURSER

Farven i kunsten og det 20. århundredes danske maleri

Hold 5092: man-fre kl. 10.15-14.45 (5/1-9/1)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Omkring år 1900 udvikler der sig en række nye formsprog inden

for billedkunsten. Kunsten har en eksperimenterende indfaldsvinkel, hvor formen og farvens elementer bliver centrale. De stærke kulørers udtrykskraft giver billederne en ny visuel dominans, som også stiller nye krav til publikum. Johannes Itten skrev, med baggrund i sine pionerår på Bauhaus, en meget indflydelsesrig bog: *Farvekunsten*, hvor han foreslår syv forskellige synsvinkler på farven. Hensigten er at foretage en grundig gennemgang af denne farves historie og æstetik, og samtidig anvende Ittens teorier til at analysere en række danske kunstværker fra omkring 1900 og til nutiden. Der er sket en kolossal udvikling og differentiering af farvebruken i dansk kunst inden for denne periode fra Rude og Weie, der indførte de 'franske papegøjefarver' over mørkemalerne, Cobra, Richard Mortensens abstraktioner, fra Per Kirkebys stemningsvariationer til nutidens farveforsøg af Olafur Eliassons og John Kørners spraglede maleri.

Sted: Søndre Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

Se på verdenskunst i København

Hold 5093: man-fre kl. 10.15-14.45 (12/1-16/1)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Verdenskunsten er mangfoldigt repræsenteret på danske museer med en række enestående malerier fra forskellige epoker. I kurset undersøges et udvalg af disse billeder, og deres unikke billedsprog afdækkes. Udgangspunktet er en kunsthistorisk perspektivering af museernes billeder: portrætter, blomsterbilleder, landskaber, opstillinger samt historiemalerier, der illustrerer religiøse og antikke fortællinger. Der gives en indgående billedanalytisk redegørelse for billederne, og der bliver lejlighed til at opleve de originale værkers særlige aura. Der veksles mellem auditoriet og museumsbesøg. Mandag og tirsdag: italiensk renæssance og

nederlandsk barokmaleri (Statens Museum for Kunst). Onsdag og torsdag: fransk impressionisme og symbolisme hos Gauguin, van Gogh og Cézanne (Ny Carlsberg Glyptotek og Ordrupgaard). Fredag: Ekspressionismen hos Matisse, Nolde og Munch (Statens Museum for Kunst). Transport- og entréudgifterne afholdes af deltagerne.

Sted: Søndre Campus
Pris: 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

FORELÆSNINGER

Mindesmærker i dag

Hold 1037: 5 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-8/10)

Ved ph.d., museumsinspektør, Lene Bøgh Rønberg, KØS Museum for kunst i det offentlige rum, cand.mag. Mette Haakonsen, museumsinspektør, ph.d. Inge Adriansen, Museum Sønderjylland, cand.mag. Nina Højmann Elm-Larsen, KØS Museum for kunst i det offentlige rum.

Tilrettelægger: ph.d., museumsinspektør, Lene Bøgh Rønberg

Hvordan forholder vi os til mindesmærker i dag? Hvor, hvem og hvad giver det mening at mindes med monumenter i dag?

Traditionelt set er mindesmærket det permanent opstillede monument, der fejrer en central person eller en historisk begivenhed. En ny tendens er, at mindesmærker hylder et bredere udsnit af befolkningen end før. En anden strømning inden for mindesmærker i dag er, at vi oftere mindes ofre og sorg end sejre og sejrherer. Et kendt eksempel er det store mindesmærke, der ses på Ground Zero i New York. Samtidig skaber folk deres egne mindesmærker og -steder. Fx når nygifte forsegler deres kærlighed ved at sætte en hængelås fast på broen og smider nøglerne i vandet, eller når forældre og børn siger farvel til en sut i suttetræet. Forelæsningsrækken

tager udgangspunkt i udstillingen på KØS og sætter mindesmærket til debat.

1. Introduktion til udstillingen *Mindesmærker* på KØS (LBR)
2. At mærke tiden. Introduktion til mindesmærker i kunsthistorisk perspektiv (MH)
3. I fraværet – om nye ritualer og mindesmærker i det offentlige rum efter traumatiske hændelser (MH)
4. Fra konflikt til konsensus: Istedløven – Danmarks mest omstridte monument (IA)
5. De nye udvalgte (NHLE)

Sted: KØS Museum for kunst i det offentlige rum, Nørregade 29, 4600 Køge
Pris: 690 kr. (rabatpris 640 kr.)

Børn, kunst og legepladser – omkring *Modellen* af Palle Nielsen

Hold 1038: 4 onsdage kl. 16.15-18 (10/9, 24/9, 1/10, 8/10)

Ved museumsinspektør, mag.art. Dorthe Juul Rugaard, ARKEN, professor mso Ning de Coninck-Smith, DPU, museumsinspektør, ph.d. Camilla Jalving, ARKEN og professor Nils Norman, Det Kgl. Danske Kunstakademi

I 1968 opførte den danske kunstner Palle Nielsen (f. 1942) sin

© Palle Meisen

legendariske og banebrydende udstilling *Modellen* – en model for et kvalitativt samfund på Moderna Museet i Stockholm. Det var en kolossal installation, som børn kunne lege i og bygge videre på.

Udstillingen var en radikal begivenhed, der tiltrak 20.000 børn på tre uger. Den fik stor betydning for den samtidige politiske debat om børn og deres rettigheder. Den var på én gang et socialt eksperiment, en undersøgelse af kunstmuseet som institution og en utopisk model.

I 2014 har Nielsen nyfortolket *Modellen* på ARKEN. Den er et slaraffenland af fri leg og kreativ energi, men også et symbolsk rum, der inviterer de voksne til at reflektere over værdier, normer og samværsformer. Meget har forandret sig siden 1968 – børnes plads og betydning i samfundet, teknologiens indflydelse på hverdagen, de værdier, vi forbinder med en god barndom og den plads, vi giver børnene at udfolde sig på.

Bemærk, at forelæsning nr. 4 er på engelsk.

1. En introduktion til Palle Nielsen og *Modellen* 1968/2014 (DJR)
2. Fra klatrestativer til vippehøns og legerum. Legepladsens historie igennem 200 år (NC)

3. Kunst som deltagelse: Leg, handling og interaktion i samtidskunsten (CJ)
4. The Adventure Playground: past and present (NN)

Sted: ARKEN (første gang) og City Campus

Pris: 530 kr.

Michael Ancher & P.S. Krøyer – venner og rivaler

Hold 1039: 4 onsdage kl. 16.15-18.00 (5/11-26/11)

Ved museumsinspektør, mag.art. Andrea Rygg Karberg, ARKEN, seniorforsker, mag.art. Elisabeth Fabritius, direktør Marianne Saabye, Den Hirschsprungske Samling og mag.art. Charlotte Linvald

Michael Ancher og P.S. Krøyer var to af de mest markante kunstnere i det moderne gennembrud i dansk kunst. Deres navne er uløseligt forbundne med Skagen og den kunstnerkoloni, de der var en del af. Samtidig var de præget af flere internationale strømninger i deres tid.

De to første forelæsninger finder sted på ARKEN Museum for Moderne Kunst, hvor den store udstilling *Michael Ancher & P.S. Krøyer – Venner og rivaler* kan

opleves før eller efter de første forelæsninger. Fire specialister udfolder deres kendskab til de to kunstnere og deres værker, der i dag elskes som nationalklenodier og indgår i vores fælles identitet. Vi hører om et centralt venskab i dansk kunst præget af frugtbar rivalisering og gensidig inspiration. I 2014 udgives alle breve til og fra Michael og Anna Ancher, herunder brevene mellem Michael Ancher og Krøyer, der øger forståelsen af disse to kunstnere og perioden.

1. Introduktion til udstillingen om Michael Ancher og P.S. Krøyer (ARK)
2. Arbejdet med den store brevdgivelse og i særdeleshed om brevene mellem Michael Ancher og P.S. Krøyer (EF)
3. Krøyer i et internationalt lys med tråde til Michael Ancher (MS)
4. Anna Ancher, Marie Krøyer og om tidens kvindelige kunstnere (CL)

Sted: ARKEN (2 første gange) og City Campus
Pris: 530 kr.

SONDERINGER I NORDISK FOTOGRAFI

Hold 1040: 5 mandage kl. 18.15-20 (20/10-17/11)

Ved mag.art. Kristine Kern, Fotografisk Center, mag.art. Birgitte Thorsen Vilslev, Statens Museum for Kunst, cand.mag. Kirstine Schiss Højmoose, Fotografisk Center og cand. mag. Line Madsbøll Drejer

I disse år tales der meget om det særlige ved nordisk fotografi, og nye institutioner som Fotografiska i Stockholm dukker op. Men kan et fotografi være nordisk? Og hvad er i så fald det helt særlige ved netop nordisk fotografi? I løbet af fem forelæsninger dykker Fotografisk Centers kunsthistorikere ned i det nordiske samtidsfotografi og ser nærmere på genrer som landskab og portræt – og på så forskellige fotografer som Jouko Lehtola, Tonje Bøe Birkeland, Ingvar Högni Ragnarsson, Sophia Kalkau, Miska Knapek, Ebbe Stub Wittrup, Julie Boserup, Erik Östensson, Joachim Koester, Mads Gamdrup og Per Bak Jensen. Vi kigger også på fotografiet i dialog med andre medier og på det arktiske som motiv hos nordiske fotokunstnere.

1. Kan et fotografi være nordisk? (KK)
2. Indre og ydre landskaber – nordiske fotokunstnere fortolker og forvrider landskabsmotivet (KSH)
3. Arktis som motiv i nordisk fotografi (KK)
4. Hybrid – fotografiet mellem billede og objekt (LMD)
5. Teenage-portrætter i nordisk fotografi med særligt fokus på Jouko Lehtolas (BV)

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Ditte Knus Tønnesen deltager på Fotografisk Centers udstilling 'Indre og ydre landskaber', som vises i Museumsbygningen i perioden 16. august - 21. september 2014.

LITTERATUR OG SPROG

LITTERATURVIDENSKAB

Studieleder: Dramaturg, cand.phil. Birgitte Hesselaa

Se også hold 5024 Rundt om Dostojevskij: Dansk-russiske kulturrelationer i 1800-tallet side 37, hold 5025 Det moderne Kina og nobelpristageren Mo Yan side 37, hold 5032 *Yacoubians hus* – før og efter revolutionen side 43, hold 5067 Billedmagt, billedangst og flere fortællinger om det visuelle side 59

GRUNDKURSER

Litterær analyse

Hold 4036: 10 mandage kl. 18.15-20 (1/9-10/11)

Ved cand.phil. Jan Aage Rasmussen, Københavns Universitet

Litteratur og fiktion er noget, vi alle bruger, og noget vi alle har et forhold til. Litteraturen påvirker os gennem de universer, de oplevelser, de personer og de historier, den skildrer, og den påvirker os i kraft af sproget, forskellige udtryksformer og sprog billeder.

Vi vil studere og diskutere litteraturens virkningskraft ved at nærlæse litterære tekster af mange slags: prosa, poesi, drama – kortere og længere tekster, ældre og nyere. Vi vil også diskutere og se, at tekstens genre ikke blot er en ydre klassifikation, men en afgørende faktor for vores læsning, og at megen litteratur ofte leger med genren, netop for at bryde en forventelig læsning.

Kurset er altså en indføring i litterære teksters temaer og virkemidler og en indføring i analysemetoder og læsemåder. Vi skal derfor også undersøge og diskutere de forskellige analysemetoder og læsemetoder, som er udviklet inden for litteraturviden-

skaben og i den sammenhæng undersøge, hvordan og hvorfor tekstanalytikere og tekstfortolkere kan forstå den samme tekst lidt forskelligt.

Et compendium sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Europæisk litteratur: Middelalder og renaissance

Hold 4037: 10 mandage kl. 15.15-17 (8/9-17/11)

Ved cand.mag., ekstern lektor Anders Biel, Københavns Universitet

Europa udviklede gennem middelalderen og renaissanceen mange af de træk, som vi forbinde med den moderne verden. Trykpressen blev opfundet, de sidste rester af den orale kultur blev afviklet, og spørgsmålet om individets stilling i samfundet og universet blev undersøgt i litteraturen. Med Dantes *Den guddommelige komedie* får vi middelalderens hovedværk, og fra renaissanceen arbejder vi bl.a. med Cervantes store roman *Don Quixote* og Shakespeares uomgængelige *Hamlet*. Der vil i kurset fokuseres på menneskets plads i de skiftende verdensbilleder, og med tilbageblik på antikkens videnskabsopfattelse ser vi på de skiftende modeller i middelalderen og renaissanceen. Der bliver især lagt vægt på kulminationen i renaissanceen, hvor skildringerne af individets plads og rolle begynder at minde om vores moderne opfattelse, og vi vil i den forbindelse se på skriftens, bogens og ordets kulturhistorie.

Deltagerne bedes låne eller købe: Dante: *Den guddommelige komedie*, Cervantes: *Don Quixote* og Shakespeare: *Hamlet*.

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Dansk litteratur 3: 1870-1900

Hold 4038: 10 onsdage kl. 10-15-12 (3/9-12/11)

Ved cand.mag. Johan Rosdahl

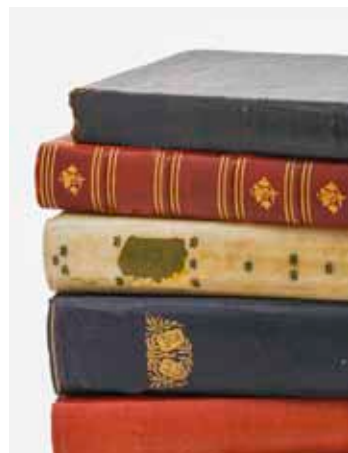
Georg Brandes er ophavsmand til betegnelsen 'Det moderne gennembrud' om perioden fra 1870 og de nærmeste 10 år frem. Han blev bannerfører for et opgør med romantik og metafysik og for en moderne, samfundsvendt litteratur, der ville 'sætte problemer under debat'. Æstetisk var der tale om et gennembrud for nye kunstneriske udtryksformer fra J.P. Jacobsens impressionisme over Ibsens naturalistiske samtidsdramatik til engagerede samtidsromaner af Henrik Pontoppidan og Amalie Skram. Uden for Brandes kredsen arbejdede Herman Bang på samme tid med udviklingen af moderne journalistik og med en højt dreven udgave af impressionismen, bl.a. i skildringen af 'stille eksistenser'.

Omkring 1890 havde bølgen toppet. Symbolismen og et nyt, 'sjæleligt' gennembrud i opposition til Brandes markerede sig med navne som Stuckenberg, Sophus Claussen og Johannes Jørgensen.

Kurset omfatter centrale tekster fra hele perioden. En tekstsamling sælges på holdet.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

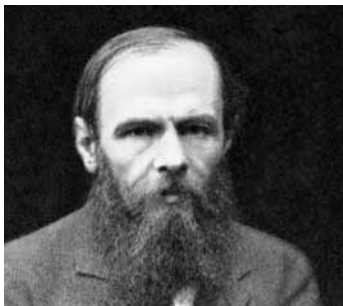
Litterær periode 5 (1940-80): Fra H.C. Branner til Kirsten Thorup

Hold 4039: 10 torsdage kl. 10.15-12 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Lars Tonnesen

Perioden omspænder fire tiår med radikale skift i tidsånd, samfundsmæssige problemstillinger og litterære positioner. Fra besættelse og nationalisme over et genopbygget Europa præget af kold krig til et stigende internationalt politisk og økonomisk samarbejde. Krigsoplevelserne satte sig lange spor. Både i en engagementslitteratur og en eksistentielistisk digtning med strejf af religiøsitet og kunsttro. Siden voksede tiltroen igen til humanisme, demokrati og velfærd, men også bekymringen over materialismens ensidighed, våbenkapløbet og afkoloniseringskrigene i den tredje verden. En ny modernisme slog igennem med kritik af tidens popkultur. Men det blev storbyen, de nye medier og begivenhedskulturen, som satte dagsordenen. Kunstscenen blev bredere og favnede et ungdomsoprør, en kvindebevægelse, en nymarxisme og dermed en bred vifte af nye realismeformer med fokus på både skrift, dokumentation og fantastik. Kurset bliver et gensyn og en genlæsning af vores alles nære fortid via en tekst- og billedsamling og udvalgte værker af H.C. Branner, Klaus Rifbjerg, Inger Christensen, Dea Trier Mørch og Kirsten Thorup.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Fjodor Dostojevskij: Russisk verdenslitteratur

Hold 5094: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (2/9-18/11 (ikke 7/10))

Ved cand.phil. Birgitte Hesselaa

Fjodor Dostojevskij (1821-1881) er ophavsmand til et af verdenslitteraturens største forfatterskaber. Med visionær kraft og stor psykologisk indsigt skabte han en række romaner, som fortsat bevarer deres tiltrækningskraft.

Vi læser hovedværket *Forbrydelse og straf* (1865), men stifter også bekendtskab med andre dele af det tidlige forfatterskab: debutbogen *Arme mennesker* (1846), en bevægende lille brevroman, som gav ham et øjeblikkeligt gennembrud, uddrag af *Det døde hus* (1860), baseret på hans årelange ophold i en sibirisk fangelejr og berømt for sin indsigt i forbrydelsens psykologi. Og endelig læser vi *Spilleren* (1866), en lille roman med en forbløffende og dybdybende skildring af spillelidenskabens væsen. Andre værker fra det tidlige forfatterskab omtales i forelæsningsform.

Deltagerne bedes købe eller låne: *Forbrydelse og straf* (Jan Hansens oversættelse anbefales), *Arme mennesker* og *Spilleren*.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Camus og den eksistentielle udfordring

Hold 5095: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (2/9-11/11)

Ved cand.mag. Connie Bork

Albert Camus kom fra et fattigt, analfabetisk indvandremiljø i Algeriet og blev en af Frankrigs markante intellektuelle. Med sine romaner og sit essay *Sisyfosmyten* – der er fyldt med overraskende paradokser – argumenterede han for et eksistentielt livssyn. Eksistentiaismen har haft afgørende indflydelse i det 20. århundrede.

Tilværelsen er grundlæggende meningsløs, så mennesket må gøre oprør mod de absurde vilkår. Sisyfos kaldes gudernes proletar og en afmægtig oprører, men alligevel er han "stærkere end stenen". En absurd helt. I kurset vil vi se, hvor skarp og smidig Camus er som eksistentiel tænker, men vil især se, hvilke formater han behersker som forfatter. Hans stil rækker fra det varme til det elegante, stramme. Camus skrev inden for flere genrer, bl.a. romanbiografi, roman og novelle.

Kursisterne bedes købe eller låne: *Det første menneske*, *Den fremmede*, *Sisyfosmyten* og udvalgte noveller fra *Eksil og kongedømme*. Desuden inddrages Michel Houellebecqs *Kortet* og *landskabet* som nutidigt perspektiv.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Gustav Wied – den muntre misantrop

Hold 5096: 10 onsdage kl. 12.15-14 (3/9-12/11)

Ved cand.mag. Johan Rosdahl

Gustav Wied er kendt og elsket for fornøjelige skildringer af lillebyens karakterer som Knagsted og Thummelumsen fra *Livsens Ondskab* og for det muntre satyrspil *Skærmysler*. Men bag den lystige facade er alvorligere ting på spil, og romaner som *Slægten* og *Fædrene æde Druer* rummer både skarp satire og barsk civilisationskritik. Wied er blevet kaldt kvindehader, men er det ikke netop hos hans kvinder, man finder et håb for fremtiden?

Wied levede i en voldsom brydningstid. Men mange af datidens problemer skulle gentage sig i nye skikkelser i de kommende år: Godernes ulige fordeling, kønnenes ulige vilkår og arbejdslivets krævende forandringer er temaer, som i nye forklædninger også findes i dagens Danmark. Kurset vil give et bredt, nuanceret billede af Wied og vise ham som et anfægtet, talentfuldt – og ulykkeligt menneske.

Romanen *Slægten*, en række mindre tekster og klip fra filmatiseringer og tv vil indgå. Gustav Wied er årets klassiker på Klassikerdagen. Se www.klassikerdagen.dk.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Pagten mellem Blixen og Bjørnvg

Hold 5097: 1 lørdag 10.15-15 (4/10)

Ved cand.mag. Jørgen Stormgaard

I årene 1950-1954 var Karen Blixen (1885-1962) og den unge digter Thorkild Bjørnvg (1918-2004) forbundet via en pagt, som skulle hjælpe Bjørnvg til at komme til udfoldelse som digter og som menneske. I en periode var deres samvær præget af gensidig inspiration og samklang; men efter nogen tid gik det galt, og sammenstød og bitterhed fik overtaget.

Pagten fik dog varig betydning for begge parter og førte til litterære værker: Bjørnvigs *Pagten* (1974) og fire Blixen-fortællinger, som er inspireret af båndene mellem dem.

De to digteres særlige venskab kaster fortsat glans og skygger over det kulturelle landskab i Danmark, og denne kursusdag har til hensigt at belyse pagtens forudsætninger, udvikling og betydning. Der vil ligeledes blive fortalt om, hvordan det gik de implicerede parter – Blixen, Bjørnvg, hans kone Grete samt Benedicte Jensen, som Bjørnvg forelskede

sig i, mens hun var gift med hans ven Knud W. Jensen. Jørgen Stormgaard har skrevet bogen *Blixen og Bjørnvg. Pagten der blev brudt* (2005).

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 220 kr.

I dybet under *Vølvens Spådom*: Norner og skæbne i nordisk mytologi

Hold 5098: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (20-21/9)

Ved ph.d., ekstern lektor Karen Bek-Pedersen, Syddansk Universitet

Kurset handler om skæbnen i norrøn litteratur, mytologi og livssyn. Hvad vil det sige at tro på skæbnen? Hvordan er forholdet mellem skæbnen, fortiden og fremtiden? Og hvem fastlægger, hvordan ens skæbne bliver? Med udgangspunkt i den berømte *Vølvens Spådom* tilbyder dette kursus et indblik i den tankegang og det livssyn, der præger den islandske sagalitteratur og eddaens fællesnordiske heltetraditioner. Vi skal stifte bekendtskab med de mystiske norner, som repræsenterer det norrøne skæbnebegreb, og vi skal forstå, hvad det er for en slags skæbne, der gemmer sig bag disse uhåndgribelige kvindefigurer. Alt er nemlig ikke, som vi går og tror, og måske er alt heller ikke givet på forhånd – eller er det?

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 616 kr.

Den kollektive roman i dansk litteratur

Hold 5099: 10 tirsdage kl. 14.15-16 (9/9-18/11)

Ved mag.art. Kim Byvald

I forhold til den klassiske udviklingsroman, der sætter fokus på at undersøge, hvordan det enkelte individ får et tilfredsstillende stofskifte med sin egen natur, er hovedpersonen i kollektivromanen udskiftet med en gruppe af mennesker, som indgår i et socialt fællesskab. Således interesserer kollektivromanen sig for men-

nesket som socialt væsen, idet den sætter fokus på at undersøge, hvordan de enkelte medlemmer af fællesskabet interagerer med hinanden og andre personer, som ikke er medlemmer af gruppen. Vi skal i dette kursus forfølge kollektivromanens udvikling i dansk litteratur fra forløberne i det moderne gennembrud over storhedstiden mellem de to store krige og frem til nutiden, hvor romantypen bliver fornyet. Vi skal læse følgende romaner: *De dødes Rige* (1912-16) af Henrik Pontoppidan, *Daglejerne* (1936) og *De ny tider* (1939) af Hans Kirk, *Stormen i 99* (2008) af Kristian Bang Foss og *Den svære toer* (2011) af Lone Aburas. Til første gang bedes deltagerne læse *Stuk* (1887) af Herman Bang.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Punkt nedslag i den episke fortælling i dansk litteratur

Hold 5100: 10 tirsdage kl. 12.15-14 (9/9-18/11)

Ved mag.art. Kim Byvald

Den episke fortælling er karakteristisk derved, at det fortalte bliver formidlet til læseren af en fortæller, som befinder sig på tidsmæssig afstand af den fremstillede historie. Fortælleren kan derfor iscenesætte sig selv og beretningen på utallige måder for at fremme sin hensigt. Og det gør det eksempelvis interessant at undersøge, om fortælleren er en troværdig eller upålidelig formidler af det fortalte. Vi skal i dette kursus sætte fokus på den episke fremstillingsmåde i en række udvalgte tekster fra fortællemandens gennembrud i dansk prosa omkring 1825 og frem til nutiden. Vi indleder med at læse klassiske noveller af St. St. Blicher, hvorefter vi læser udvalgte tekster af Henrik Pontoppidan. Herefter foretager vi et punkt nedslag i Karen Blixens forfatterskab. Endvidere skal vi foretage læsninger i Sven Åge Madsens forfatterskab og afslutte

med at læse *Byen og verden* (1992) af Peer Hultberg. Til første gang bedes deltagerne læse *Sildig Opvaagnen* (1828) af St. St. Blicher.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Thomas Mann: Sene fortællinger og romanen *Den udvalgte*

Hold 5101: 10 tirsdage kl. 15.15-17 (9/9-18/11)

Ved videnskabelig assistent, cand. mag. Morten Dyssel Mortensen, Københavns Universitet

Det er særligt som romanforfatter, at Thomas Mann er blevet kanoniseret som moderne klassiker i det 20. århundredes europæiske litteraturhistorie. Hans episke mesterskab manifesterer sig dog også i de fleste af de talrige fortællinger, han skrev over en 60 år lang periode. Vi vil koncentrere os om Thomas Manns sene fortællinger, deriblandt *Mario og trolldmanden* (1930), *De forbyttede hoveder* (1940) og *Loven* (1943), med særligt henblik på tekstnære læsninger, som ser nærmere på sammenhængen mellem form- og indholdssiden og tillige perspektiverer til den relevante historiske kontekst. Også paveromanen *Den udvalgte* (1951), som bygger på den gamle Gregorius-legende, vil blive gennemgået på kurset.

Deltagernes bedes låne eller købe: Thomas Mann (2013): *Sene fortællinger 1919-1953*, på dansk ved Judyta Preis og Jørgen Herman Monrad.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Krig og kærlighed, vemod og forsoning: Genrerne i Shakespeares forfatterskab

Hold 5102: 10 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-19/11)

Ved ekstern lektor, cand. mag. Søs Haugaard

Der læses fire skuespil: Tragedien *Othello*, komedien *Stor Ståhej for*

Ingenting, historiespillet *Henrik V* og romancen eller eventyrspillet *Vintereventyr*. De danner tilsammen et overblik over Shakespeares genrer, og man efterlades med et nuanceret indtryk af temperamenterne i forfatterens samlede værk. *Othello* er en hjerteskrærende tragedie både i litterær og i dagligdags betydning. Den ædle titelfigur overvinder både ydre fjender og venetianernes skepsis for sin elskedes skyld; men kan han vinde over jalousien i sit eget sind? Som interessant modstykke til *Othello* og Desdemonas tragedie står *Vintereventyr*, hvor Kong Leontes også rammes af jalousi og må gennemleve 16 års ensomhed, før han forstår sin brøde. Langt mere muntert går det til i *Stor Ståhej for Ingenting*, hvor den verbale fægtekamp mellem Beatrice og Benedick nemt stjæler billedet fra en dramatisk kærlighedshistorie, der ellers også er lige ved at gå galt. Endelig skal vi se, hvordan krigshelten Henrik V bruger sine talegaver i kampen mod franskmændene. Både *Othello* og Kong Henrik er nemlig splittet mellem krigens og kærlighedens sprog.

Stykkerne læses i dansk oversættelse, fx i Henning Krabbe (mfl.) (2001): *Samlede Shakespeare – dramatiske værker*. Der indgår filmklip og lydoptagelser i undervisningen.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

VINTERKURSER

Litterært værksted

Hold 5103: man-fre kl. 10.15-14.45 (19-23/1)

Ved cand.phil. Birgitte Hesselaa

Kurset henvender sig til alle, der har lyst til at blive klogere på, hvordan litterære tekster er bygget op, og hvorfor de kan påvirke os så stærkt.

Igennem en uge vil hver dag have en ny fortælleteknisk overskrift som komposition, frem-

stillingsformer eller synsvinkel. Kursets tekster er alle kortere prosatekster som noveller eller uddrag fra romaner, og hver dag vil én tekst stå i centrum, mens en eller flere undertekster bruges til at belyse den. Kursets teoretiske tekster formidles gennem forelæsninger og kompendietekster. Den litterære analyse foregår i en veksel mellem forelæsning, dialog, gruppediskussion og, som det der særligt kendetegner dette kursus, gennem deltagerne egne eksperimenter med teksterne, fx gennem ændring af fortællertype, komposition eller synsvinkel.

En tekstsamling sælges på holdet, og en uge før kursusstart i sekretariatet.

Sted: City Campus
Pris: 1.056 kr.

TEKSTLÆSNING PÅ FREMMEDSPROG

Fransk tekstlæsning: *Poil de Carotte et L'enfant*

Hold 5104: 10 onsdage kl. 18.15-20 (3/9-19/11) (ikke 24/9)

Ved cand. mag. Jeannet Ulrikkeholm

Poil de Carotte est le roman autobiographique de Jules Renard. Il est le cadet de trois enfants et le souffre-douleur de toute la famille. Sa mère le déteste et le bat sans cesse. Après des années de misère, le roux trouve l'équilibre dans les livres dans lesquels les hommes sont souvent cruels. Dans le roman, le lecteur rencontre un petit garçon sensible

qui souffre et qui rêve d'être aimé.

L'Enfant de Jules Vallès est l'autoportrait de l'écrivain. Il est le fils d'un professeur de collège et d'une paysanne sans aucune éducation. Les parents le battent tous les jours sous prétexte qu'il ne faut pas trop gâter les enfants. Le roman est réaliste et représente des aspects intéressants de la vie en province.

Le cours est en français et les étudiants parlent français selon leur désir et leur capacité.

Un recueil de poèmes sera vendu la première fois.

Les étudiants doivent acheter Poil de Carotte (1894) de Jules Renard (1864-1910) et l'Enfant (1878) de Jules Vallès (1832-1885).

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Engelsk tekstlæsning: three postmodernist novels?

Hold 5105: 10 onsdage kl. 17.15-19 (10/9-19/11)

Ved lektor, mag.art. Dorrit Einersen, Københavns Universitet

Discussions of postmodernist features in the three texts as well as of the mixture of genres in them.

In *The French Lieutenant's Woman* the narrator vividly evokes Victorian England with its norms and values and balances involvement and detachment. He creates convincing characters who incidentally take on a life of their own and make independent choices. The two alternative endings suggest the difficulty of achieving closure in contemporary fiction.

Moon Palace mixes realism, magic realism, absurdity, quest stories and adventure stories. Main themes in the novel are coincidences, fate and unexpected luck. Spanning three generations it renders a complex picture of America in the 20. century.

Sexing the Cherry mixes fantasy and historical fiction in a lyrical narrative style. With two alternating narrators, the grotesque

Dog-Woman and her founding, Jordan, and with fairytale elements the text shows the fluid connection between realism and surrealism.

The three chosen texts are challenging reading and may form the basis of fruitful discussions.

Literature: John Fowles: *The French Lieutenant's Woman* (1969), Paul Auster: *Moon Palace* (1989), Jeanette Winterson: *Sexing the Cherry* (1989).

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Italiensk tekstlæsning:

Italo Calvino *Il barone rampante*

Hold 5106: 10 torsdage kl. 10.15-12 (11/9-20/11)

Ved ph.d. Giulia Longo

“Per essere pochi metri più su, credete che non sarò raggiunto dai buoni insegnamenti?” Dall’alto di un albero dai rami spogli, Cosimo pone una domanda. Ragazzino ambizioso e determinato, avversario di ogni schema e imposizione, si ribella al padre troppo severo dando luogo ad una fuga non comune, senza pari né precedenti. Una vita sugli alberi, fatta di tetti in bilico, di pioggia e di sole, rifulgente gli umori del cielo. È proprio Cosimo il protagonista di questo romanzo: il “barone rampante” che arriverà ad essere anche un solo metro più in alto degli altri continuando a comunicare con loro ed interagire con le loro vite, ma senza tornare più a terra, coerentemente a quanto deciso in quel preciso istante della sua vita.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Tysk tekstlæsning:

Hermann Broch: *Die Schlafwandler*

Hold 5107: 10 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Bitten Vecht

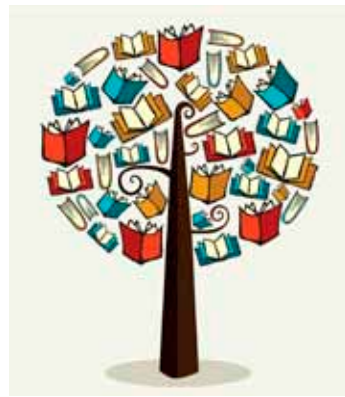
Hermann Broch stammte wie viele andere große deutschsprachige Erzähler dieser Zeit aus der

Habsburgermonarchie. Er wurde als Sohn eines aus Mähren zugewanderten jüdischen Textilhändlers 1886 in Wien geboren und starb 1951 in den USA. In seiner Romantrilogie *Die Schlafwandler* (1931/32) schildert Broch mit Ausgangspunkt in drei Personen und drei Jahreszahlen (1888, 1903, 1918) die Welt der *Schlafwandler*, die nichtsahnend und taumelnd den Weg ins Chaos und schließlich in den 1. Weltkrieg gingen. Der erste Roman *1888: Pasenow oder die Romantik*, mit dem der Kurs sich beschäftigen wird, spielt in der Wilhelminischen Epoche und schildert die Welt des jungen Offiziers Joachim v. Pasenow und die Degeneration des preußischen Adels. Sein Mit- oder Gegenspieler ist der frühere Offizier v. Bertrand, der die militärische Laufbahn verlassen hat und nun ‘Zivilist’ ist, was Joachim sowohl verachtet als ihn beunruhigt. Durch großartige Personenschilderungen und in hervorragender Sprache gelingt es Broch ein fesselndes Zeitbild mit vielen Gegensätzen zu schaffen.

Die Teilnehmer/Innen werden gebeten, für die erste Stunde Seite 11-34: *Als wenige Tage .. vorzubereiten.*

Literatur: Herman Broch: *Die Schlafwandler*, Suhrkamp taschenbuch 2363 (8. oplag 2012 eller senere)

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Oversættelsens kunst

Hold 1041: 4 torsdage kl. 12.15-14 (11/9-2/10)

Ved forfatter, oversætter Pia Tafdrup, forfatter, oversætter Niels Brunse, oversætter, ph.d. Ellen Wulff og oversætter, cand.mag. Kim Lembek. Tilrettelægger: cand. phil. Birgitte Hesselaa

I disse år får vi nogle af verdenslitteraturens største værker oversat for første gang eller nyoversat til dansk med en kæmpe indsats fra stærkt roste oversættere. Og i denne forelæsningsrække er det for en gangs skyld oversætterne og oversættelsens særlige kunst, som står i centrum.

Forfatteren Pia Tafdrup, som selv har interessante og morsomme oplevelser af at blive oversat til mange sprog, fortæller dels om den 'oversattes' erfaringer, dels om selv at oversætte bl.a. den svenske lyriker Katarina Frostenson. Niels Brunse er midt i sit hidtil største projekt: en komplet oversættelse af alle Shakespeares skuespil og sonetter. Han fortæller om sit meget roste, årelange arbejde med at gengidte Shakespeare. Ellen Wulff, som nylig blev prisbelønnet for sin kæmpeindsats med nyoversættelsen af *Tusind og en nat*,

fortæller om at oversætte dette store værk fra arabisk. Endelig fortæller Kim Lembek om arbejdet med at nyoversætte de islandske sagaer, et årelangt arbejde, udført af et team af fagfolk, som nu er afsluttet.

1. At blive oversat til mange sprog – og at oversætte selv (PT)
2. At oversætte Shakespeare (NB)
3. At oversætte *Tusind og en nat* (EW)
4. At oversætte de islandske sagaer (KL)

Sted: City Campus

Pris: 400 kr.

New Yorker-romanens grundtone og spændvidde

Hold 1042: 5 torsdage kl. 18.15-20 (23/10-20/11)

Ved cand.mag. Connie Bork

Paul Auster indleder sin roman *Brooklyn dårskab* sådan: "Jeg ledte efter et stilfærdigt sted at dø. En eller anden anbefalede Brooklyn". Gennem mere end 25 år har Paul Auster givet sit autoritative bud på New Yorker-romanen, og som amerikansk forfatter er han meget læst i Danmark. Men andre forfattere byder ind på genren: Jonathan Safran Foer, Bret Easton Ellis og Siri Hustvedt. I kurset vil vi beskæftige os med New Yorker-romanens melankolske grundtone, men også dens spændvidde. På den ene side vil vi fordybe os i markante enkeltstående værker, på den anden side vil vi se nærmere på et forfatterskab som Paul Austers. Ved indgangen til 1990'erne sætter New Yorker-romanen en provokerende dagsorden med Bret Easton Ellis' *American Psycho*. Det er amerikanske forfattere, der giver nogle af de mest debatterede bud på individets kamp for eksistens i en storby.

1. Paul Auster: *By af glas*, første bind i *New York Trilogien*
2. Paul Auster: *Brooklyn dårskab*
3. Bret Easton Ellis: *American Psycho* (læs til s. 134)

4. Jonathan Safran Foer: *Ekstremt højt & utrolig tæt på*

5. Siri Hustvedt: *Det jeg elskede*

Sted: Søndre Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Angsten for kærligheden – fortællinger om følelsernes flugtveje

Hold 1043: 5 mandage kl. 14.15-16 (8/9-6/10)

Ved mag.art. Frantz Leander Hansen

I store kærlighedsskildringer er der sjældent lykkelige slutninger, tværtimod. Vokser kunst bedst frem af lidenskabernes ruinhob?

I Shakespeares *Othello* (1604) udstilles alle undvigemanøvrerne. Jago, der ødelægger Othellos ægteskab, kan ses som en indre kraft i Othello, der fortryder forholdet og nedbryder det. I Knut Hamsuns *Pan* (1894) bryder Glahn af, hver gang han har mulighed for den store kærlighed, og *Pan* er inspirationskilde både til Hjalmar Söderbergs *Doktor Glas* (1905) og Martin A. Hansens *Løgneren* (1950).

Doktor Glas skildrer en læge, der er så indtaget i en præstefru, at han rydder hendes ægtemand af vejen, for derefter at lukke af for den kærlighed, han nu har chancen for at realisere, og i *Løgneren* er Johannes Vigs liv brolagt med undskyldninger for ikke at tage de kvinder, der byder sig til.

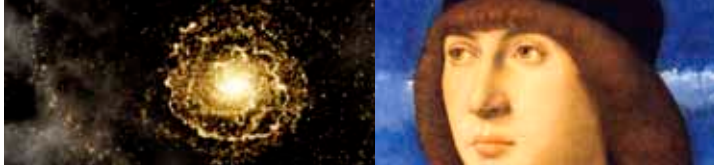
Til sidst behandles Tove Ditlevsens *Vilhelms værelse* (1975), hvor to mennesker, der har alle muligheder for den store lykke, i stedet slider hinanden i stumper og stykker.

1. Shakespeare: *Othello* (1604)
2. Hamsun: *Pan* (1894)
3. Hjalmar Söderberg: *Doktor Glas* (1905)
4. Martin A. Hansen: *Løgneren* (1950)
5. Tove Ditlevsen: *Vilhelms værelse* (1975)

Sted: Frederiksberg campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

RETORIK

Studieleder: Ph.d.-stipendiat, cand.mag. Mette Bengtsson

GRUNKURSER

Skriftlig retorik

Hold 4040: 10 mandage kl. 18.15-20 (8/9-17/11)

Ved cand.mag. Agnete Christiansen, Københavns Universitet

Hvad er en god tekst, og hvordan skaber man den? Hvilke kvaliteter skal den have? Og hvordan fanger man sin læser? Skrivning er et håndværk med metoder og redskaber, alle kan lære. På kurset arbejder vi ud fra den retoriske teori og undersøger forskellige teknikker til at skrive gode tekster. Vi vil beskæftige os med, hvordan afsender, modtager, genre og stil påvirker teksten. Hvordan man kan skrive med forskellige 'stemmer' og stemninger. Og hvordan man skriver klart, overbevisende og levende. I løbet af kurset kigger vi på eksempler fra nogle af de bedste skribenter gennem tiden. Vi skal aflure, hvordan mestrene skriver, og hvordan vi kan bruge disse erfaringer i vores egne tekster. Vi skal også arbejde med, hvordan respons kan hjælpe til at forbedre en tekst – og hvad man skal gøre, hvis man pludselig går i stå med sin skriveproces.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Ti store taler

Hold 5108: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (2/9-11/11)

Ved cand.mag. Kenneth Stormoen

Den, der har ordet i sin magt, styrer verden. Gang på gang har store taler ændret slagets gang, vundet genklang og givet gåsehud i deres samtid. Men

hvorfor har netop disse taler fået så stor gennemslagskraft? Det vil være omdrejningspunktet for ti undervisningsgange, hvor vi hver gang tager afsæt i en stor tale. Ud over at se eller læse talen, vil vi se på talens overbevisende elementer, såsom argumentation, stil og opbygning, men også i konteksten for talen, både i forhold til publikum og det aktuelle samfund i øvrigt. Talerens troværdighed vil også være genstand for analyse og diskussion. Enkelte taler går længere tilbage, såsom Sokrates' forsvarstale, men ellers vil talerne primært være fra det 20. og 21. århundrede, heriblandt Kennedys "Ich bin ein Berliner", Barack Obamas indsættelsestale "Yes, we can change" og Jens Stoltenbergs tale efter Utøya. En tekstsamling med talerne udleveres på holdet.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Retorisk argumentation

Hold 5109: 10 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-20/11)

Ved ph.d.-stipendiat Mette Bengtsson, Københavns Universitet

Hvordan lærer man at argumentere godt? Kurset er en tour de force gennem retorisk argumentationsteori, hvor bl.a. Stephen Toulmin og Chaim Perelman er centrale skikkelser. Få en introduktion til de vigtigste modeller og begreber, bl.a. forskellige argu-

mentmodeller, argumentationsfaser og appellformer. Formålet med kurset er, at de teoretiske begreber skal skærpe dit blik for andres argumentation og ikke mindst hjælpe dig selv til at blive bedre til at argumentere. Som del af kurset skal vi også opleve argumentation i praksis, nemlig som publikum i *Debatten* på DR2. Mette Bengtsson har undervist i argumentation på både grunduddannelsen og overbygningen på Retorik på Københavns Universitet.

Deltagerne bedes låne eller købe: Charlotte Jørgensen og Merete Onsberg (2008): *Praktisk argumentation*. Et kompendium med supplerende tekster kan købes den første undervisningsgang.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Undskyld!

Hold 1044: 4 onsdage kl. 15.15-17 (29/10-19/11)

Ved adjunkt Elisabeth Hoff-Clausen, Roskilde Universitet, professor Finn Frandsen, Aarhus Universitet, professor mso Winni Johansen, Aarhus Universitet, lektor Lisa Villadsen, Københavns Universitet og journalist Georg Metz. Tilrettelægger: ph.d.-stipendiat Mette Bengtsson, Københavns Universitet

I 2013 blev 'undskyld' udnævnt til at være årets ord af Sproglaboratoriet på P1 og Dansk Sprognavn – og ikke uden grund, for det er blevet populært at undskylde. Forelæsningsrækken handler om forskellige aspekter af krisekommunikation og undskyldningsretorik. De tre første gange præsenterer førende forskere på feltet en række cases og diskuterer på denne baggrund funktioner og formål med undskyldningsretorik og krisekommunikation i organisationer, virksomheder og politik. Forelæsningsrækken afrundes af

Georg Metz, der kritisk spørger, om offentlige politiske undskyldninger er meget mere end 'et tomt slag i luften'.

1. Kan ord genopbygge tillid? Danske Banks kommunikation i krise (EHC)
2. Kriser set indefra – om kriser i organisationer og virksomheder (FF og WJ)
3. Den beklagende anerkendelse: En værdig afslutning på en uværdig historie? (LV)
4. Den offentlige politiske undskyldnings tomme slag i luften – eller spinteknik (GM)

Sted: City Campus

Pris: 400 kr.

Nye øjne på aktuel retorik

Hold 1045: 5 torsdage kl. 15.15-17 (23/10-20/11)

Ved ph.d.-stipendiat Mette Bengtsson, Københavns Universitet, ph.d.-stipendiat Rasmus Rønlev, Københavns Universitet, ph.d. Christina Matthiesen, Københavns Universitet, ph.d.-stipendiat Esben Bjerggaard Nielsen, Aarhus Universitet og ph.d.-stipendiat Mark Herron, Københavns Universitet

Få indblik i den nyeste retorikforskning, når fem ph.d.-stipendiatere fortæller om deres forskningsprojekter. Første gang handler om politiske kommentatorer og hvorfor mange er trætte af dem. Anden gang handler om, hvorfor netaviserne fungerer så dårligt som kanaler for kommunikation mellem politikere og befolkning. Tredje gang handler om, hvilken rolle narrativ retorik har spillet for Barack Obama og tidligere amerikanske præsidenter i deres kommunikation med vælgerne. Fjerde gang handler om retorisk skrivning og skrivepædagogik, og om hvordan ens læseoplevelser kan tjene som et forbillede og inspirere i egen skrivning. Femte gang handler om apokalyptisk retorik i klimadebat-

ten; hvad er det undergangen kan som en form for argumentation?

1. Den politiske kommentar: Analyse, evaluering og anbefalinger (MB)
2. Bristede kommunikationsstrømme: Danske netaviser som webmedier for retorisk medborgerskab (RR)
3. Politiske fortællinger: Amerikanske præsidenters brug af narrativ retorik (MH)
4. Elevstyret imitatio: En retorisk skrivepædagogik i teori og praksis (CM)
5. Undergang og håb: Apokalyptisk retorik i klimadebatten (EBN)

Sted: City Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

SPROGVIDENSKAB

Studieleder: Lektor Kasper Boye, Københavns Universitet

GRUNDKURSER

Dansk grammatik - syntaks

Hold 4041: 5 mandage kl. 15.15-17 (20/10-17/11)

Ved cand.mag. Christian Becker-Christensen

Hvad er subjekt og objekt i en sætning som 'Hvem så Olga i

går?'. Hvorfor er katten placeret senere i sætningen 'Der sidder en kat i vinduet' end i 'Katten sidder i vinduet'? Og hvordan kan man beskrive strukturen i en sætning som 'Den troede jeg, du havde sagt til ham, at han skulle hente'? Sådanne spørgsmål vil være emner i dette grammatikkursus, hvis formål er at give deltagerne indsigt i principper og regler for opbygningen af ordgrupper og sætninger i dansk samt forståelse af grundlæggende synsvinkler og metoder i sætningsanalysen. Et mål er yderligere at sikre deltagerens kendskab til den terminologi, der hører til denne del af det sproglige begrebsapparat. Vi skal gennemgå elementære sætningsmønstre i dansk med vægt på begreber som bundne og frie led, ledstilling og helsætning, og vi skal se på forskellige sætningskonstruktioner med henblik på dannelse, betydning og funktion, bl.a. sætningsknude, sætningskløvning og der-konstruktioner. Et overordnet perspektiv vil være sætningens indpasning i en tekstlig sammenhæng.

Sted: City Campus

Pris: 440 kr.

EMNEKURSER

Hvad er det særlige ved dansk?

Hold 5110: 5 mandage kl. 10.15-12 (8/9-6/10)

Ved ph.d. Ruben Schachtenhaufen

Man siger, at dansk er et af de sværeste sprog i verden. Det er ikke bare udlændinge, der har svært ved at lære det. Dansk volder problemer for småbørn, der er i færd med at tilegne det som deres modersmål, for unge mennesker, der skal lære at læse og skrive det, for computerprogrammer, der skal prøve at forstå det, og for ældre generationer, som har vanskeligt ved at forstå, hvad der bliver sagt i danske tv-programmer. Sproget udvikler sig i en voldsom fart, men har dansk

virkelig udviklet sig til et mumlesprog, som vi ikke længere kan forstå?

Dansk er på mange måder et særligt sprog, men hvad er det i dansk, der gør det så besværligt, og hvordan er det kommet dertil? På dette kursus undersøger vi fakta og myter om det danske sprog, og hvad det er for nogle udfordringer, man møder, når man skal lære sproget, som modersmål såvel som andetsprog.

Sted: Søndre Campus
Pris: 440 kr.

Ord på tapetet

Hold 5111: 10 onsdage kl. 12.15-14 (10/9-19/11)

Ved cand.mag. Tine B. Jensen

Frække ord, søde ord, mærkelige ord. Nye, gamle og uddøde ord. Bandeord, skældsord, pendulord, fremmedord og slangord. Dansk har dem alle og flere til. Her på kurset ser vi på nogle af de ord, vi har i dansk, og ser dermed på: Hvorfor får vi nye ord og hvordan? Hvornår optrådte ordet vinterdæk første gang i dansk? Hvilke ord bliver gamle? Hvorfor er ordet frille forsvundet? Er idiot det værste skældsord? Bruger unge samme bandeord som ældre? Hvilke ord har deres oprindelse i et personnavn? Og hvad har ordet sommerfugl at gøre med en stewardesse? Findes der mange pendulord? Og har de mon noget at gøre med slangordet bornholmerur? Hvilken historie har ordet plimsoller? Og er fremmedord det samme som fremmede ord? Ved at sætte ordene på tapetet kommer vi ind på emner som ordhistorie, ordforråd, sproglig påvirkning udefra og dansk før og nu. Samtidig får vi et indblik i, hvordan sproget afspejler livet og udviklingen i Danmark, og hvad der har optaget danskerne i forskellige perioder.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

MUSIK, FILM OG TEATER

FILMVIDENSKAB

*Studieleder: Cand.mag.
Susanne Fabricius*

GRUNDKURSUS

Filmteori og -analyse

Hold 4042: 10 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-20/11)

Ved cand.mag. Susanne Fabricius

Filmen sammensmelter en række kunstarter: billedkunst, fotografi, musik, teater, litteratur, samtidig med, at den er en helt original kunstnerisk udtryksform med mange forgreninger. De tidlige filmteoretikere, som havde yderst forskellige baggrunde, tumlede med modsætninger i selve filmens væsen, forholdet mellem tid og rum, mellem fantasi og realisme; temaer, som også giver genlyd i senere filmteori. Mange aktive filmfolk som Eisenstein, Truffaut og Tarkovskij har selv bidraget til filmteoriene.

Kurset giver teoretisk og praktisk basisviden om de væsentligste faglige tilgange til filmstudiet: dramaturgi, genreteori, filmatiseringsteori, auteurteori, filmsociologi og -semiotik, feministisk og psykoanalytisk filmteori. En bred vifte af analysemodeller gennemgås, således at deltagerne selv bliver i stand til at arbejde med filmanalyse i praksis. Vi vil dybdeanalysere én eller flere film i fællesskab.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Hitchcocks kvinder

Hold 5112: 10 torsdage 14.15-16 (18/9-27/11)

Hold 5113: 10 torsdage 17.15-19 (18/9-27/11)

Ved cand.phil. Annette Wernblad

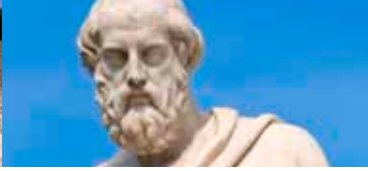
Alfred Hitchcock er ofte blevet anklaget for at være kvindejendsk, men som Hitchcock-eksperten Robin Wood har påvist, er det muligt at anlægge den diametrale modsatte læsning: at han faktisk er skeptisk over for mænds dominerende rolle i et grundlæggende patriarkalsk samfund. Således kan man lave en fascinerende fortolkning af *Rebecca*, hvori det er Rebecca, der er filmens virkelige helt.

På dette kursus vil vi gennemgå en række af Hitchcocks mest centrale film med hovedfokus på de kvindelige karakterer, og hvordan de bliver fremstillet. Vi vil se på forholdet mellem mænd og kvinder i hans film, kvinders rolle i hans overordnede tematik, de kølige blondiner, som han er så kendt for, og hans fremstilling af den ultimative anima-figur: mor.

Vi vil diskutere skuespillere som Ingrid Bergman, Grace Kelly og Tippi Hedren. Blandt de film, vi vil analysere kan nævnes *Rebecca*, *Notorious*, *Rear Window*, *North by Northwest*, *Psycho*, *Fuglene*, *Marnie* – og naturligvis *Vertigo*.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Francis Ford Coppola: En amerikansk drømmer

Hold 5114: 10 tirsdage kl. 17.15-19
(2/9-11/11)

Ved cand.mag. Jan Mouritzen

Francis Coppola (f. 1939) står som instruktør og producent bag nogle af nyere amerikansk films centrale værker og regnes for en slags gudfader for en generation af instruktører. Efter en ydmyg start hos exploitation-producenten Roger Corman, kom Coppola ind i varmen med sit Oscar-belønnede manuskript til *Patton – pansergeneralen* (1970). Hans gennembrudsværk, *Godfather* (1972) forener en blodig mafia-skildring med familiekronikens intimitet og demonstrerer samtidig den melodramatisk svulmende og grandiose visuelle stil, som Coppola siden dyrker i Vietnamfilmen *Dommedag nu* (1979), *Elskede, jeg hader dig!* og *Cotton Club* (1984). Mellem disse storfilm kom mindre, men afgjort karakteristiske værker af høj kunstnerisk kvalitet som *Aflytningen* (1974) om konspirationsparanoia og *Motorcykeldrenge* (1983). Coppola søger med hver af sine film at overtrumfe og skabe det endegyldige. Til hans mest personlige og vellykkede film hører endvidere *Tucker* (1988) og *Bram Stoker's Dracula* (1992).

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Jeanne Moreau: Nybølgens dronning

Hold 5115: 1 lør-søn kl. 10.15-16
(4-5/10)

Ved cand.mag. Jan Mouritzen

86-årige Jeanne Moreau er en af europæisk films største skuespillerlegender. Allerede i 1950'erne var hun en af teaterkompagniet Comédie-Françaises førende aktører, og da hun senere kom til filmen, blev hun synonym med den franske nybølge, ikke mindst pga. sine ikoniske præstationer i Louis Malles *Elevator til skafottet*

og Truffauts *Jules og Jim* (1962), der viste hendes følelsesmæssige register, erotiske farlighed og intellektuelle tiltrækningskraft. Moreau har i sin 60 år lange skuespilkarriere arbejdet sammen med flere geniale og legendariske filmskabere end nogen anden: Antonioni (*Natten*, 1961), Demy (*Englebogten*), Buñuel (*En kammerpigens dagbog*), Renoir, Fassbinder, Losey, Orson Welles (*Processen*, 1963), John Frankenheimer, Carl Foreman, Elia Kazan, Luc Besson (*Nikita*, 1990) og Wim Wenders.

Jeanne Moreau har sideløbende med sin skuespilkarriere instrueret tre film, og hun har haft stor succes som sanger, har udsendt adskillige plader og har optrådt med Frank Sinatra i Carnegie Hall.

Sted: City Campus
Pris: 616 kr.

Dramaturgi og forførelse

Hold 5116: 10 onsdage kl. 17.15-19
(10/9-19/11)

Ved mag.art. Lene Nørgaard Mikkelsen

Hvordan forfører og fastholder man publikum, så det med stigende spænding følger filmens udvikling? Hvordan fremmes identifikationen med filmens karakterer? Hvordan vækkes publikums følelser og tilfredsstilles deres narrative begær? Som svar på de spørgsmål introducerer kurset nogle fortælletraditioner med stærk appel til sanser og følelser og afslører de dramaturgiske strategier bag. De fleste film bygger på en klassisk dramatisk form, der kæder scenerne sammen i et lineært forløb af årsag og virkning. Handlingen centrerer omkring en konflikt, der spænder stadig mere ben for hovedkarakteren. Vi suges ind i de ydre og indre kampe, som udspiller sig frem mod klimaks, hvor konflikten løses, og hovedkarakterens udvikling afspejles.

Der vil blive vist klip fra film, der bygger på den fortælletradition og på en dramatisk motiveret karaktertegnning, men vi skal også se

eksempler fra dem, som udfordrer den klassiske model og medvirker til en dramaturgisk nytænkning og en øget formbevidsthed.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Ingmar Bergman – kammerspillets mester

Hold 5117: 1 lør-søn kl. 10.15-16
(8-9/11)

Ved cand.mag. Peter Skovfoged-Larsen

Få instruktører har som Ingmar Bergman søgt mod et filmisk udtryk, som viste menneskets indre liv. Et udtryk kendetegnet ved et minimalt persongalleri, der lader deres indre komme til syne i et landskab af intense nærbilleder. Gennem en karriere som strakte sig over seks årtier og ledsaget af et blændende skuespillerkorps skabte Bergman sin helt personlige udgave af det filmiske kammerspil.

Kurset vil især fokusere på kammerspillene fra 1960'erne og 1970'erne, hvor mennesket har trukket sig tilbage fra omverdenen og lever i geografisk og rumlig isolation. Vi vil bl.a. diskutere beskrivelsen af religiøs tvivl i *Lys i mørket* og dobbeltgænger motivet i *Persona – sonate for to* samt kvindeskildringen i farvefilmen *Hvisken og råb* og hudfletningen af ægteskabet i tv-serien *Scener fra et ægteskab*. Derudover vil kammerspillene blive sat i forhold til mere bredt favnende hovedværker som roadmovien *Ved vejs ende* og den mesterlige svanesang *Fanny & Alexander*.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 616 kr.

Berlin under og efter Den Kolde Krig - på film

Hold 5118: 10 tirsdage kl. 18.15-20 (16/9-25/11)

Ved *mag.art.* Ulla Hjorth Nielsen

Ingen metropol har gennemgået en mere omskiftelig storpolitisk og dramatisk historie end det 20. århundredes Berlin. Få byer har lagt location til så mange interessante film. Instruktører som Wim Wenders, Tom Tykwer og Florian Henckel von Donnersmarck vil gennem klip fra *Der Himmel über Berlin*, *Lola rennt* og *Das Leben der Anderen* give os mulighed for at nærme os Berlins historie ud fra skildringer af livet i en by, der i 40 år brutalt var opdelt i øst og vest. I 25-året for murens fald vil vi gøre status og tolke byens betydning og selvforståelse i en politisk og kulturhistorisk kontekst. For hvad er mere illustrativt til at belyse Berlins udvikling over tid end netop filmkunsten? Kurset henvender sig både til film-, arkitektur- og historieinteresserede deltagere, og der trækkes både på faglitterære kilder og le Carrés *Spiønen der kom ind fra Kulden*, før vi siger *Goodbye Lenin*.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGSRÆKKER

Den maskuline mystik - store mandlige filmskuespillere

Hold 1046: 5 mandage kl. 17.15-19 (27/10-24/11)

Ved *mag.art.* Ulla Hjorth Nielsen, *can.d.phil.* Annette Wernblad, *can.d.mag.* Susanne Fabricius, *can.d.mag.* Sophie Engberg Sonne, *Politiken* og *can.d.mag.* Katrine Sommer Boysen, *Jyllands Posten*. *Tilrettelægger:* *can.d.mag.* Susanne Fabricius

En films kvindesyn kan prøves på, om kvinder snakker sammen om andet end mænd. Fem lærde kvinder vil her tale hæmningsløst om mænd. Vi har valgt en række skuespillere, som vi sætter højt – som mænd og som skuespillere, og vi vil begrunde vores valg, der spredt sig over 60 års filmhistorie, med klip fra deres glansroller. Michael Caine har formået at gøre cockney til et adelsmærke og har i snart 60 år spillet farlige, intelligente og rare mænd. Jean-Louis Trintignant forener følsomhed med et diskret spil, som han har vist fra begyndelsen af den ny bølge til Hanekes *Amour*. Tony Leung er en af Hong Kongs største og mest fascinerende skuespillere,

hvad han har vist i en række af Wong Kar-wais film (*In the Mood for Love*). I sit samarbejde med Scorsese har Leonardo DiCaprio demonstreret, hvor alsidig en skuespiller han er, senest i *The Wolf of Wall Street*. Den tysk-irske Michael Fassbender er utrolig facetteret, benyttet i komplekse roller af McQueen (*Shame*) og Scott (*Prometheus*).

1. Michael Caine (SF)
2. Jean Louis Trintignant (UHN)
3. Tony Leung (KSB)
4. Leonardo DiCaprio (AW)
5. Michael Fassbender (SES)

Sted: City Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

MUSIKVIDENSKAB

Studieleder: Musikhistoriker Preben Albrechtsen

GRUNDKURSER

Den magiske middelalder

Hold 4043: 10 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-20/11)

Ved *can.d.mag.* Knud Ketting og *can.d.mag.* Eva Maria Jensen

Den europæiske musikhistorie begynder i middelalderen, en epoke der strækker sig mellem 800- og 1300-tallet. Det er tidsalderen for den enstemmige kirkemusik, hvor musiknotationen skabes for kompliceret flerstemmig musik, men også for trubadurenes kærlighedssange, pilgrimmenes vandre-sange og gøglernes instrumentale musik på markedspladsen.

Emnet behandles som nedslag i specifikke geografiske områder som Tyskland, Italien, Frankrig, England, Spanien, Østeuropa og Norden.

Grundkurset videreføres med de følgende epoker i musikhistorien de næste semestre.

Sted: Søndre campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Elementær musikteori

Hold 4044: 10 mandage kl. 17.15-19 (8/9-17/11)

Ved *cand.mag. Lone Bang Hemmeth*

Det er god tone at være med på noderne! Musiklytning og praktisk musikudøvelse kan beriges og gøres mere fokuseret, hvis man har kendskab til elementær musikteori. Kort sagt: Man får et bedre teoretisk fundament for at synge og spille musik, hvis man kender musikkens sprog.

Vi vil gennemgå nodesystemets opbygning, dur- og mol-systemet, kvintcirklen og treklange. Derudover vil der blive arbejdet med rytmik og styrkelse af pulsformemmelsen, som jo er musikkens hjerteslag.

Gennemgangen vil dels tage udgangspunkt i øvelser, dels i kendte sange og musikværker, således at teori og praksis hele tiden følges ad. Vi skal synge, vi skal lytte til kendte klassikere og læse i orkesterpartiturer og således se komponisterne over skuldrene. Alt dette skulle gerne være med til at berige lytteoplevelsen og give større glæde, når man spiller sammen og/eller synger i kor. Der må påregnes lidt hjemmearbejde, og deltagerne bedes låne eller købe: Johannes Grønagers (2003): *Nøgle til musikken*.

Sted: Søndre campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Musik i hjernen og kroppen

Hold 519: 5 onsdage kl. 19.15-21 (10/9-8/10)

Ved *ph.d. Erik Christensen*

Kurset sætter fokus på den hjerneforskning, der undersøger, hvordan musik aktiverer kroppen, hjernen og nervesystemet. Musik virker direkte på kroppen, den vækker opmærksomhed og følelser, og hele hjernen er aktiv, når vi hører musik.

Med billede af hjernen og mange musikseksempler giver kurset indsigt i musikkens nervebaner og musikkens relationer til lystfølelse, bevægelse, sprog og hukommelse. Eksempler fra musikterapi viser, at musik kan mindske stress og fremme rehabilitering efter hjerneskadet.

Vi vil lytte til klassisk og rytmisk musik og musik fra andre kulturer, og vi får lejlighed til at diskutere de individuelle og kulturelle forskelle, der præger musikoplevelsen.

Sted: Søndre campus
Pris: 440 kr.

Komponisten Paul von Klenau: Musikken og 1. Verdenskrig oplevet af en udenlandsdansker

Hold 5120: 3 tirsdage kl. 19.15-21 (9/9-23/9)

Ved *cand.mag. Eva Hvidt*

Forholdene under 1. Verdenskrig var meget forskellige i Central-europa og i Danmark, både politisk og kulturelt. Nede i de tysktalende områder, i Østrig-Ungarn og i Frankrig var der tryk på helt nye kunstneriske udtryksformer, og skelsættende musik som Stravinskis ballet *Le sacre du printemps* eller Schönbergs ekspressionistiske værker, der fik deres førsteopførelser lige før den katastrofale krig. I de samme områder kunne man høre smægtende underholdningsmusik og de første spæde jazzrytmer. Krigsårene 1914-1918 blev et voldsomt vendepunkt,

der også satte sine dybe spor i musiklivet. I Danmark levede man i lykkelig uvidenhed og velstand, da verdenskrigen brød ud. Som neutralt land blev vi ikke direkte ramt af katastrofen, men en vis isolation mærkedes. På dette kursus vil der blive stillet skarpt på disse forskellige kulturelle forhold gennem komponisten Paul von Klenaus skriftlige beretninger fra den tid. De vil blive sat i musikhistorisk perspektiv, og vi vil lytte til relevante musikseksempler.

Sted: Søndre campus
Pris: 264 kr.

10 klassikere du bør kende

Hold 5121: 10 onsdage kl. 17.15-19 (3/9-12/11)

Ved *cand.mus. Kasper Rofelt*

Dette kursus indeholder 10 klassikere, som er mesterværker inden for musiklitteraturen, og som har vist sig særdeles slidstærke og populære blandt publikum. Vi koncentrerer os primært om disse værker for at finde ud af deres placering i forhold til samtiden og blandt de genrer, de repræsenterer, deres betydning for musikhistorien og ikke mindst årsagen til deres popularitet. Biografisk materiale om komponisterne bliver inddraget i relevant omfang. Forslag til videre lytning hører desuden med, så egne studier er mulige efter studiets afslutning.

1. Schumann: *Carnaval*
2. Beethoven: *Klaverkoncert nr. 4*
3. Vivaldi: *Gloria*
4. Mahler: *Symfoni nr. 4*
5. Bach: *Jagt-kantate*
6. Schubert: *Symfoni nr. 9*
7. Tchaikovsky: *Strygekvartet nr. 1 i D-dur*
8. Per Nørgård: *3. symfoni*
9. Mozart: *Haffner-serenade*
10. Franck: *Symfoniske variationer for klaver og orkester*

Sted: Søndre campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Copenhagen Phil-introduktioner

Hold 5122: 10 mandage kl. 19.15-21 (6/10, 20/10, 27/10, 1/12 2014, 19/1, 9/2, 16/2, 23/2, 13/4, 20/4 2015)

Ved cand.mag. Knud Ketting og cand.mag. Eva Maria Jensen

Copenhagen Phil er et dynamisk symfoniorkester med en så spændende programlægning, at det virkelig kan svare sig at møde velforberedt op til orkestrets koncerter i Konservatoriets Koncertsal. Det giver vi dig chancen for med dette kursus, hvor vi gennemgår programmet for den koncert, som du skal opleve i koncertsalen sidst på ugen. Du vil lære værkerne at kende gennem både lydseksempler og video-uddrag, og du er i hænderne på et par undervisere, som har stor erfaring i netop denne undervisningsform. Så benyt muligheden for at uddybe din koncertoplevelse ved at investere i forberedelsen. Husk i den forbindelse, at du selv skal købe dine koncertbilletter, de indgår ikke i kursusbilletter.

Sted: Søndre campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Torsdagskoncerterne i DR Byens koncertsal

Hold 5123: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (16/9-25/11)

Ved cand.mag. Palle Andkjær Olsen og musikhistoriker Preben Albrechtsen

Torsdagskoncerterne i Koncertsalen i DR Byen er fyldt med prægtig musik. Der kommer berømte dirigenter og solister for, sammen med DR SymfoniOrkestret, at opføre musik af et bredt udsnit af musikhistoriens komponister, kendte og mindre kendte, ældre og nyere.

På dette kursus vil vi gennemgå udvalgte værker fra hver uges torsdagskoncert om tirsdagen i samme uge, så man er godt rustet til et besøg i Koncertsalen eller en koncert hjemme i stuen ved radioen. Vi vil fortælle om komponisterne og deres placering i musikhistorien, men værkerne, selve musikken, vil naturligvis være i fokus.

Sted: Søndre campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

400 års opera – i nutidigt perspektiv

Hold 5124: 6 torsdage kl. 17.15-19 (23/10-27/11)

Ved cand.mag. Palle Andkjær Olsen

”Spræng operahusene i luften”. Sådan lød Boulez’ famøse udsagn i et interview fra 1967: ”Opera er museumskultur, og dens publikum lever i en ghetto”. Som bekendt gik hans ufremme ønske ikke i opfyldelse, og allerede forinden havde Boulez selv dirigeret Wagner i Bayreuth. Tidssvarende eller ej – operaen lever!

I dette kursus gives et vue over 400 års opera med inddragelse af eksempler fra de ældste til de yngste, men med fokus på forholdet mellem operahistorien og nutidig praksis. Således vil der blive lagt vægt på, hvordan moderne kunstnere i pagt med eller på tværs af musikforskningen søger at skabe liv og relevans, ja aktualitet, i en genre hvis kerne-repertoire er historisk.

Dvd- og cd-optagelser af værker og forestillinger spiller en central rolle i kurset. Nok ligger operaernes tekst og musik nogenlunde

fast, men det er sangere, musikere og dirigenter, instruktører og scenografer, som kan gøre operaen til mere end et museum.

Sted: Søndre campus
Pris: 528 kr.

Fyraftensopera

Hold 5125: 5 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-9/10)

Ved cand.mag. Susanne Keiding, cand.mag. Eva Maria Jensen og cand.mag. Christian Brendholdt

I dette efterår byder Operaen/ Det Kgl. Teater på både nogle af de store klassikere og spændende, mere sjældent opførte værker, og dette kursus giver en kvalificeret introduktion til en række af disse forestillinger.

Sæsonen åbner med *Rosenkavalieren* i anledning af Richard Strauss' 150 år, og vi kan se frem til en nyopsætning af Sjostakovitsj' store opera *Lady Macbeth fra Mtsensk* ved den kontroversielle tyske instruktør Peter Konwitschny.

Desuden kan vi glæde os til premieren på den norske stjerneinstruktør Stefan Herheims iscenesættelse af Alban Bergs *Lulu*, samt gensyn med de to populære klassikere Puccinis *Tosca* og Mozarts *Tryllefløjten*. Sidstnævnte i en nyopsætning i anledning af Operaens 10 års jubilæum.

Vi sætter fokus på operaernes handling, komponisterne, iscenesættelsen, sangere og

instruktører, og giver med talrige eksempler fra cd og dvd et grundigt overblik over efterårets operaforestillinger.

Sted: Søndre campus
Pris: 440 kr.

TEATERVIDENSKAB

Studieleder: cand.phil. dramaturg Birgitte Hesselaa

EMNEKURSER

Historien om dansk teater: Et møde på stedet med dansk teaters kulturarv

Hold 5126: 10 tirsdage kl. 13.15-15 (2/9-11/11)

Ved cand.mag. Rikke Saaby Johansen

Teaterhistorien er ikke kun noget, man kan opleve gennem læsning, men også gennem mødet med de særlige kulturhistoriske steder, der er knyttet til dansk teaters historie. Det er en spændende historie, som gemmer sig rundt omkring på museer og arkiver: breve, kostumer, plakater, portrætter, tegninger til arkitektur, scenografi og kostumer, manuskripter, scenemesterprotokoller osv. Kurset introducerer til dansk teaterhistorie fra begyndelsen af 1700-tallet til 1950. Vi besøger fem kulturhistoriske steder med central betydning: Christianskirken, Bakkehusmuseet, Teatermuseet i Hofteatret, Det Kongelige Bibliotek og Revymuseet. Her får vi lov til at kigge bag kulisserne og får fremvist originalt kildemateriale. På Teatermuseet ser vi fx nogle af Kjeld Abells, Helge Refns og Svend Johansens kostume- og scenografitegninger, samtidig med at vi også studerer de faste udstillinger. Bemærk, at der skal betales entré til Teatermuseet ved det ene af to besøg. En tekstsamling kan købes på kurset.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

At læse dramatik - mellem tekst og teater

Hold 5127: 10 mandage kl. 10.15-12 (8/9-17/11)

Ved cand.mag. Ulla Kallenbach

Teatret er en tredimensionel kunstform, og dramateksten – i modsætning til romanen – er skrevet til at blive opført og til at blive oplevet af et publikum. I løbet af kurset vil vi undersøge dette særlige ved dramateksten og den dramatiske fortællekunst, samspillet mellem tekst og teater, scene og sal, fantasi og virkelighed. Målet er at udvikle en forståelse for, hvordan teksterne dramaturgi involverer både teatrets rum, dramaets karakterer og publikums medskabende fantasi. Vi vil analysere en række dramatiske værker, både kendte klassikere og ukendte mesterværker, og herigennem undersøge, hvordan et 'tredimensionelt' og historisk forankret dramaturgisk fokus kan åbne op for teksterne sceniske potentiale og for tolkninger, der ellers ville have undgået den rent litterære analyses opmærksomhed. På kurset læses bl.a. Shakespeares *Macbeth*, Ionescos *Morder uden betaling* og Stoppards *Rosencrantz og Gyldestjerne er døde*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

TRE PREMIERER PÅ DET KONGELIGE TEATER

Hold 1047: 6 onsdage kl. 12.15-14 (1/10, 8/10, 19/11, 26/11, 10/12, 17/12)

Ved cand.phil. Birgitte Hesselaa, skuespiller Thure Lindhardt, Det Kongelige Teater, instruktør Elisa Kragerup, Det Kongelige Teater, og skuespiller Henning Jensen, Det Kongelige Teater

Det Kongelige Teater har premiere på to store klassikere og et par nyklassikere, nemlig Holbergs berømte komedie *Erasmus Montanus*, Shakespeares store kærlighedstragedie *Romeo og Julie* og to enaktere af Samuel Beckett: *Alt som falder* og *Krapps sidste bånd*.

Forelæsningsrækken giver både en grundig indføring i de dramatiske tekster og i arbejdet med tre forestillinger. Birgitte Hesselaa forelæser først om selve den dramatiske tekst, mens en af teatrets egne folk den følgende uge fortæller om opsætningen. Thure Lindhardt, som spiller Erasmus Montanus vil fortælle om sit arbejde med denne store karakterrolle. Elisa Kragerup, som instruerer *Romeo og Julie* med Danica Curcic og Thomas Hvan, vil fortælle om sin arbejdsproces og om tankerne bag opsætningen. Og endelig vil Henning Jensen, der optræder i den krævende Beckett-monolog *Krapps sidste bånd*, fortælle om sit arbejde med rollen. Alle seks gange foregår i Skuespilhuset på hhv. Lille Scene, Det Røde Rum og i foyeren.

1. *Erasmus Montanus*. Teksten (BH)
2. *Erasmus Montanus*. Rollen (TL + BH)
3. *Romeo og Julie*. Teksten (BH)
4. *Romeo og Julie*. Opsætningen (EL + BH)
5. *Krapps sidste bånd*. Teksten (BH)
6. *Krapps sidste bånd*. Rollen (HJ + BH)

Sted: 1/10, 8/10, 19/11 og 26/11: Lille scene,
10/12 Det Røde Rum, 17/12: Foyer
Pris: 910 kr. (rabatpris 810 kr.)

NATUR OG UNIVERS

ASTRONOMI

*Studieleder: Professor mso,
lektor Johan U. Fynbo*

GRUNDKURSER

Stjerner og deres udvikling

Hold 4045: 10 onsdage kl. 17.15-19
(17/9-26/11)

Ved BA Arne Damm

Både solen og andre stjerner udvikler sig gennem tiden i lysstyrke såvel som temperatur. Især massen af stjernen ved dannelsen er afgørende for denne udvikling. Vi ser i kurset på vigtige milepæle i forståelsen af stjerners fysik. Forskellige typer af stjerner gennemgås. Udviklingen fra stjerners skabelse til de seneste faser som hvide dværge, neutronstjerner og supernovaer beskrives. Ud fra de seneste satellitobservationer af solen gøres der rede for nyopdagede fænomener som stjerne-svingninger mv. Endelig forsøger vi at få et aktuelt overblik over, hvor stor rolle solen spiller for små, men for os vigtige klimaforandringer på jorden.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Astronomiske grundbegreber

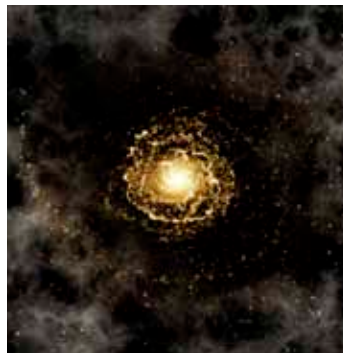
Hold 4046: 10 tirsdage kl. 17.15-19
(2/9-11/11)

*Ved tidl. leder af Tycho Brahe
Planetarium Bjørn Franck
Jørgensen*

Kurset sætter vores astronomiske verdensbillede i perspektiv – både i tid og rum. Astronomi har gennem de sidste 8000 år skabt grundlag for geografisk orientering og udvikling af kalendere. Når vi som 'passagerer' på en roterende klode i kredsløb om solen forsøger at få et indtryk af fx solsystemets indretning, udfordres vores intellekt. Men videnska-

ben har gennem de seneste 2000 år givet os en ide om, hvorledes vores nære rum er indrettet, dets opståen og udvikling. Ud over planeters, asteroiders og kometers bevægelser i rummet ser vi også på de astronomiske objekters opståen og udvikling, og hvordan vi observerer dem. Hvordan og hvornår opstår formørkelser, og kan man risikofrit observere disse spændende fænomener? Hvilke instrumenter bør jeg anvende til observation af de mange forskellige fænomener og objekter? Kurset kræver – ud over interesse og nysgerrighed – ingen forudsætninger.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Galakser og galaksehobe

Hold 5128: 10 torsdage kl. 17.15-19
(18/9-27/11)

Ved BA Arne Damm

Jorden (og resten af solsystemet) befinder sig dybt inde i galaksen Mælkevejen. Alligevel er vi i stand til at studere mange andre galakser. Vi kan danne os et overblik over disse store strukturer med ofte flere hundrede milliarder stjerner. Vi vil se på, hvordan man bestemmer afstande og størrelser for galakser; lige fra Mælkevejens nærmeste naboer til de fjerneste galakser, vi kender. Vi studerer dynamikken både i galakser og samlinger af galakser (galaksehobe).

Herved påvises bl.a. de mærkelige supertunge sorte huller. Det viser sig også, at vi herigenem på flere måder kan få et mål for den mystiske 'mørke masse'. Endelig kan vores viden anvendes til at få et overblik over hele universets dynamik. Kurset kræver ikke særlige forudsætninger.

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Studiet af planetsystemer: en videnskabelig revolution

Hold 1048: 5 mandage kl. 17.15-19
(1/9, 22/9, 20/10, 3/11, 24/11)

Ved seniorrådgiver Ib Lundgaard Rasmussen, DTU, lektor Morten Bo Madsen, Niels Bohr Institutet, professor Hans Kjeldsen, IFA, ph.d.-stipendiat Vincent van Eylen, IFA, ph.d.-stipendiat Henriette Schwarz, Leiden Universitet.

*Tilrettelæggere: Professor mso
Johan Fynbo, Niels Bohr Institutet,
lektor Ole Eggers Bjælde, IFA*

Få gange per århundrede oplever vi videnskabelige revolutioner, hvor vores forståelse af universet tager store spring frem. Lige nu er studiet af planetsystemer, både omkring andre stjerner og vores eget solsystem, midt i en sådan revolution – og danske forskere er med helt fremme i denne forskning.

Bemærk, at forelæsning nr. 2 er på engelsk.

1. Solsystemet: vores kosmiske hjem (ILR)
2. Planetary atmospheres: the way towards finding life elsewhere (VvE)
3. Mars: vores nabo i solsystemet (MBM)
4. Kepler: En revolution i studiet af exoplaneter (HK)
5. Spektroskopiske observationer af varme gaskæmper i høj opløsning (HS)

Sted: Nørre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

FYSIK

Studieleder: Lektor, ph.d. Anders Peter Andersen

FORELÆSNINGER

Lysfænomener i naturen

Hold 1049: 5 onsdage kl. 17.15-19.00 (10/9-8/10)

Ved lektor, ph.d. Jan W. Thomsen, Niels Bohr Institutet

Forelæsningsrækken vil beskæftige sig med lys og brydningsfænomener i naturen. Her vil vi komme ind på farver og deres opbygning, det menneskelige øje og synet, lysets bestanddele og lysets polarisation. Hvordan opstår nordlys og hvordan fremkommer regnbuen? Vi vil også se på himlens og havets farver samt deres forklaring, fx, hvorfor er himlen blå og solnedgangen rød? Derudover vil vi beskæftige os med luftspejlinger, haloer, glorier, det grønne glimt samt overraskende refleksioner. Alle fænomener vil blive understøttet af lyseksperimenter udført under forelæsningerne. Tilsvarende bliver der draget paralleller til fysik og anvendelser af de optiske fænomener.

Sted: H. C. Ørsted Institutet, Københavns Universitet
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

News from the Niels Bohr International Academy

Hold 1050: 5 mandage kl. 17.15-19.00 (10/11-8/12)

Ved ph.d. Jacob Bourjaily, Københavns Universitet, cand. scient. Christine Hartmann, Københavns Universitet, adjunkt, ph.d. Oliver Gressel, Københavns Universitet, ph.d. Assaf Ben-David, Københavns Universitet, professor, ph.d. Subir Sarkar, Københavns Universitet. Koordinator: lektor, ph.d. Martin Pessah, Københavns Universitet

The Niels Bohr International Academy was established in 2007 as a research unit under the Niels Bohr Institute to attract talented young scientists from all over the world to Denmark.

The lectures will be given by five different scientists and present five different topics in modern theoretical physics. The purpose will be to give a glimpse of the questions, ideas, and approaches which are right now at the scientific forefront. The lectures will be given in English.

1. Revolutions in our understanding of the laws of nature (JB)
2. The Higgs particle was found – what is next? (CH)
3. How we think the planets were born (OG)

4. The earliest picture of the Universe (ABD)
5. Discovering dark matter (SS)

Sted: Niels Bohr Institutet, Blegdamsvej 17
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

GEOLOGI

Studieleder: Cand.scient. Klaus Fynbo Hansen

GRUNDKURSER

Processer og materialer: Bjergarter, mineraler – deres dannelse og udbredelse

Hold 4047: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (2/9-18/11 (ikke 21/10))

Ved cand.scient. Jan Thygesen

Kurset er en introduktion til almen geologi for enhver med interesse for de geologiske processer og materialer på jorden. Der indledes med en gennemgang af jordens opbygning. Derefter arbejdes der i praksis med identifikation og beskrivelse af geologiske materialer (bjergarter og mineraler) i håndstykker.

Dette fører frem til en bestemmelse og placering af de tre overordnede bjergartstyper – sedimentære, magmatiske og metamorfe – i den pladetektoniske model og i det geologiske kredsløb. Der lægges vægt på at belyse de processer, der fører frem til dannelsen af de tre overordnede bjergartstyper. Specielt vil vi forsøge at undersøge de sedimentære bjergarter ud fra en række klima-indikatorer, der kan understrege de klimavariationer, jorden har været udsat for gennem tiden. Der vil også blive lagt vægt på ledeblokke transporteret hertil med isen fra Skandinavien og Baltikum.

Deltagernes bedes låne eller købe: Erik Schou Jensen: *Sten i farver* og Per Smed: *Sten i det danske landskab* (seneste udgaver).

Sted: Nørre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Grundfjeldet i Skandinavien

Hold 5129: 10 mandage kl. 19.15-21 (8/9-17/11)

Ved cand.scient. Klaus Fynbo Hansen

Kurset gennemgår den geologiske udvikling i det prækambriske grundfjeldsskjold i Skandinavien. Skjoldet blev dannet ved flere bjergkædefoldninger og udgør nu store dele af de blottede bjergarter i Norge, Sverige, Finland og på Bornholm. Vi kigger på dannelsesprocesserne og forsøger at sætte dem ind i en pladetektonisk sammenhæng. Følgende hoveddiscipliner indgår i kurset: Regional geologi, tektonik med eksempler, dannelse af malme og mineraler, dannelse af specielle granitter og gnejsjer, samt strukturel geologi med eksempler fra felten. Gennemgangen er bygget op som en kombination af forelæsninger og øvelser, herunder bjergarts- og mineralbestemmelser. Der indledes med en kort gennemgang af geologiske grunddiscipliner inden for grundfjeldsgeologi. Herefter arbejdes der med identifikation og beskrivelse af geologiske materialer samt afslutningsvis et samlet overblik over det skandinaviske grundfjeldsskjold. Undervisningen kan ledsages af en ekskursion til sydsvenske lokaliteter efter nærmere aftale med holdet. Transport i private biler. Udgifterne afholdes af deltagerne.

Sted: Nørre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

SAMFUND ANTROPOLOGI

Studieleder: Mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen

GRUNDKURSER

Kulturel mangfoldighed

Hold 4048: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (2/9-11/11)

Ved mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen

Antropologien beskæftiger sig med evigt aktuelle emner: samfund, kultur og kulturvariationer. Faget har i dag langt videre perspektiv end tidligere, idet opfattelsen af fagets virkefelt og anvendelighed er stærkt udvidet til fx i stigende grad at omfatte studier inden for den vestlige kultur. Fagets målsætning er dog fortsat at nå frem til en forståelse af menneskets grundlæggende livsvilkår ved hjælp af nærstudier af kulturudtryk i deres rige mangfoldighed. I kurset præsenteres samspillet mellem det lokale og det globale, og der lægges vægt på at introducere faget som en feltarbejdsvidenskab. Feltarbejdet ses som antropologiens omdrejningspunkt og som den særlige metode, der adskiller antropologien fra nærtbeslægtede fag. Der vil blive givet eksempler på, hvordan antropologen under feltarbejdet lærer at observere, at leve sig ind i andre virkeligheder, at forstå komplekse sammenhænge, og at anvende et helhedssyn, der bidrager til kreativ nytænkning.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Ritualer og ritualiseret adfærd

Hold 5131: 5 torsdage kl. 17.15-19 (11/9-9/10)

Ved mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen

Inden for antropologien er ritualer et af de centrale temaer, der udfolder sig på mange niveauer. Ikke kun inden for antropologiens klassiske arbejdsfelter i lokale småsamfund i fjerne verdensdele har ritualer central betydning. Også i vores vestlige verden reguleres tilværelsen gennem ritualer og ritualiseret adfærd. Ritualer har deres egen virkelighed og eksisterer som en tid uden for tiden, men samtidig giver ritualer som en overordnet forståelsesramme en særlig indgang til et samfunds normer og hele forestillingsverdenen. I kurset præsenteres ritualteorier og eksempler på ritualer verden over, også fra vores verden. Vi skal fx se, hvordan der kan være et fælles grundlag for ritualpraksis i den vestlige og den ikke-vestlige verden og på samfundszændringers betydning for opretholdelsen af ritualtraditioner, og hvorfor ritualer er så vigtige i alle kulturer.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 440 kr.

JURA

Studieleder: Lektor, cand.jur., ph.d. Annette Kronborg

GRUNDKURSUS

Introduktion til jura

Hold 4049: 10 mandage kl. 17.15-19 (8/9-17/11)

Ved cand.jur. Niels Mikkelsen

Kurset er en første indføring i juraen som videnskab og i dagligt brug. Hvordan hænger retssystemet sammen? Hvad er rettens kilder? Vi ser først på, hvor retten

kommer fra (forfatningsret, aftaleret). Vi dækker også noget af dens indhold (familie- og arveret, aftaler mellem borgerne og ejendomsretten). Det får normalt følger, hvis retten overtrædes (straf og erstatning), og disse retsfølger fastlægges i processer ved forvaltningen og af domstolene (forvaltningsret og proces).

Vi kommer ind på rettens historie og andre landes retssystemer, EU-retten og den internationale ret (mellem staterne). Juristerne skal bevæge sig mellem de forskellige retssystemer og kunne vælge de rigtige regler. Dommerne skal især gribe ind, når der er tvivl om rettens indhold. Alle skal respektere menneskerettighederne og grundloven. Så hvad må regering, Folketinget, kommuner og borgere?

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Rejseholdet

Hold 1051: 5 tirsdage kl. 17.15-19 (4/11-2/12)

Ved ph.d., direktør Frederik Strand, Politimuseet og tidl. kriminalassistent Ove Kryger Rasmussen

Rejseholdet er Danmarks mest berømte politiafdeling og dermed et stykke spændende kriminal- og kulturhistorie. I godt 75 år ydede afdelingen assistance i nogle af det 20. århundredes største og mest vanskelige sager. Det drejede sig bl.a. om drabet på digterpræsten Kaj Munk, dobbeltmordet på Peter Bangs Vej, efterforskningen af det tyske terrornetværk *Varulvene*, det gådefulde Højbjerg-drab i Aarhus og den store nordiske rockerkrig.

Forelæsningsrækken vil give et indblik i flere af Rejseholdets forskellige sager, men også den helt særlige efterforskingskultur, der herskede i afdelingen. Hvordan efterforskede Rejseholdet? Hvor-

for blev lige netop denne afdeling udråbt som 'Danmarks FBI' – og hvilken status havde Rejseholdet inden for resten af dansk politi?

Deltagernes bedes købe eller låne: Frederik Strand & Ove Kryger Rasmussen (udkommer 3/9 2014): *Rejseholdets historie*.

1. Rejseholdets opståen (FS)
2. Efterforskning i krigens skygge (FS + OKR)
3. Drabsafdelingen (FS + OKR)
4. Rejseholdets størrelse (OKR)
5. Exit Rejseholdet (FS + OKR)

Sted: Politimuseet, Fælledvej 20, 2200 København N.

Pris: 540 kr. (rabatpris 490 kr.)

Kampen mod forbrydelsen

Hold 1052: 5 onsdage kl. 17.15-19 (29/10-26/11)

Ved ph.d., direktør Frederik Strand, Politimuseet og vicepolitiinspektør, leder af Københavns bandeenhed Lau Thygesen, overlæge, psykiater Henrik Day Poulsen, tidl. kriminalassistent Frank Bøgh og ph.d., leder Bo Thisted Simonsen, Retgenetisk Institut

Politiets efterforskning er omgærdet af stor opmærksomhed fra medier, politikere, krimiforfattere – og befolkningen i almin-

delighed. Alligevel er der ikke mange der ved, hvordan politiets efterforskning konkret foregår, og hvor dramatisk en udvikling efterforskningen har gennemløbet i de sidste årtier.

Forelæsningsrækken giver et indblik i denne historiske udvikling og beskriver, hvordan den moderne efterforskning foregår med implementeringen af dna-teknikken, psykologisk profilering af gerningsmænd og bekæmpelsen af rocker- og bandekriminalitet.

1. Efterforskningens milepæle 1863-2012 (FS)
2. Efterforskningen af bandekriminalitet (LT)
3. Retspsykiatri (HDP)
4. Retsgenetik (BTS)
5. Efterforskning af drabsager (FB)

Sted: Politimuseet, Fælledvej 20, 2200 København N.

Pris: 540 kr. (rabatpris 490 kr.)

Et land uden politi – 19. september 1944

Hold 1053: 5 fredage kl. 17.15-19 (10/9-24/10)

Ved ph.d., direktør Frederik Strand, Politimuseet og vicepolitiinspektør, tidl. kriminalassistent Frank Bøgh

Det er i år 70 år siden, den tyske besættelsesmagt (19. september 1944 kl. 11) iværksatte den såkaldte *Operation Möwe*. Begivenheden er en mærkedag i dansk politihistorie, idet besættelsesmagten med denne operation opløste og internerede dansk politi med katastrofale konsekvenser til følge for mange politifolk og det danske samfund.

Forelæsningsrækken vil beskrive, hvorfor den tyske besættelsesmagt valgte at internere politiet, hvilke konsekvenser det fik for det danske samfund, og hvordan det påvirkede politietaten at være sat ud af funktion igennem flere måneder.

1. Skruen strammes – Augustoprøret 1943 (FS + FB)

2. Katastrofens forspil
– Folkestrejken 1944 (FS + FB)
3. Politiet interneres
– 19. september 1944 (FS + FB)
4. Politiet i kz-lejrene (FS + FB)
5. Et land uden politi – konsekvenser og efterspil (FS + FB)

Sted: Politimuseet, Fælledvej 20, 2200 København N.
Pris: 540 kr. (rabatpris 490 kr.)

Ytringsfrihed – en menneskeret

Hold 1054: 5 tirsdage kl. 17.15-19 (9/9-7/10)

Ved cheffjurist Jacob Mchangama, CEPOS

Retten til at sige sin mening er helt grundlæggende i et moderne demokrati. Det er ikke noget problem at sige det samme som flertallet, men først når man også anerkender mindretallets ret til at ytre sig, kan man tale om et frit samfund. Men er der grænser for ytringsfriheden? I hvor høj grad bør man tage hensyn til andre menneskers følelser og tanker, når man siger sin mening?

1. Ytringsfrihed historisk. Begrebet i grundloven, sammenhængen med de andre frihedsrettigheder. Censur. Under ansvar for domstolene. Ytringsfrihed i andre lande.
2. Ytringsfrihed i EMRK (Den Europæiske Menneskeretskonvention). Hvordan hænger de to regelsæt sammen? Højesteret og EMD (Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol).
3. Tavshedspligt. Frank Grevil-sagen. Offentligt ansattes ytringsfrihed. Whistleblowere

4. Injurier. Bent Jensen og Jørgen Dragsdahl. Pedal-Ove-sagen. Terror og ytringsfrihed. FN og Europarådskonventionerne. ROJ-tv-Dommen
5. Blasfemiparagraffen og racisme-paragraffen. Skal de afskaffes? Hvorfor/hvorfor ikke?

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

SOCIOLOGI

Studieleder: Ph.d.-stipendiat Pelle Korsbæk Sørensen, Roskilde Universitet

GRUNDKURSER

Den klassiske sociologi

Hold 4050: 6 torsdage kl. 17.15-19 (4/9-9/10)

Ved professor emeritus Heine Andersen, Københavns Universitet, ekstern lektor Christian Stenbak Larsen, Københavns Universitet og ekstern lektor Jeff Smidt, Københavns Universitet

Den klassiske sociologi opstod i den periode, hvor forskellige dimensioner af det moderne for alvor begyndte at gøre sig gældende. En gammel orden var ved at gå til grunde, og man kunne tydeligt ane konturerne af noget nyt. Men hvordan skulle dette nye nærmere forstås, og hvordan ville det være muligt at orientere sig i forhold hertil?

Det var nogle af disse spørgsmål, der stod centralt for de klassiske sociologer. Og selvom disse formulerede en række forskellige positioner, blev der formuleret indsigter, der stadig bliver anset for at være afgørende. Det er nogle af disse indsigter, der skal arbejdes med gennem kurset.

1. Marx: kritik af kapitalisme og klasseherredømme (JS)
2. Weber: moderne samfund og rationalitetens jernbur (HA)
3. Simmel: individualitet og socialitet i det moderne (CSL)

4. Durkheim: nye former for arbejdsdeling og solidaritet (JS)
5. Mead og Goffman: om den symbolske orden, samfundet og selvet (JS)
6. Funktionalisterne: fra kulturel integration til konkurrencestat (HA)

Sted: City Campus
Pris: 528 kr.

Den nyere sociologi

Hold 4051: 5 torsdage kl. 17.15-19 (23/10-20/11)

Ved professor emeritus Heine Andersen, Københavns Universitet, ekstern lektor Christian Stenbak Larsen, Københavns Universitet og ekstern lektor Jeff Smidt, Københavns Universitet

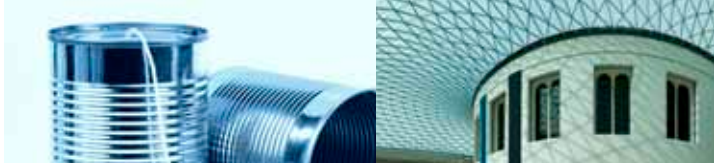
I den nyere sociologi genfinder vi mange af temaerne fra klassikerne, og også her finder vi forskellige positioner, der står over for hinanden. Meget af den nyere sociologi forsøger imidlertid at tænke i synteser. Både i forhold til sociologiens forskelligartede temaer, og i forhold til de mere grundlæggende positioner.

Dele af den nyere sociologi finder imidlertid også, at det moderne samfund befinder sig i processer med meget omfattende brud. Og som hos klassikerne bliver en afgørende bestræbelse at forstå omfanget og karakteren af disse.

Det er disse bestræbelser på at uddybe og forfine nogle af indsigterne fra klassikerne på den ene side, og på den anden side at bevæge sig ind i nyt terræn, der skal arbejdes med i dette kursus.

1. Bourdieu: forskelle og dominans i det sociale (JS)
2. Foucault: hvordan bliver vi ansvarlige for eget liv? (CSL)
3. Habermas: systemer, livsverdenskriser og demokrati (HA)
4. Ulrich Beck: radikal individualisering i risikosamfundet (CSL)
5. Boltanski: om kapitalismens 'nye ånd' (JS)

Sted: City Campus
Pris: 440 kr.

FORELÆSNINGER

Kritik, krise og kreativitet

Hold 1055: 5 mandage
kl. 17.15-19.00 (20/10-17/11)

Ved lektor Rasmus Willig, Roskilde Universitet, lektor Ole Bjerg, CBS, lektor Steen Nepper Larsen, DPU, adjunkt Silas F. Harrebye, Roskilde Universitet, lektor Mikkel Bolt, Københavns Universitet

Kritik, krise og kreativitet er en forelæsningsrække med kritisk potentiale, som berører de mest væsentlige sociologiske emner netop nu. I en krisetid, som den vi gennemgår i disse år, bliver nogle af samfundets brudflader meget tydelige.

Har selvkritikken overtaget samfundskritikken? Hvor kommer pengene fra? Hvad er kognitiv kapitalisme? Eller vil du vide mere om optøjer, æstetik og kreativ aktivisme?

Samtidsanalysen har den evne, at den kan stille spørgsmålstegn ved det, vi forstår som almindeligheder. I forelæsningsrækken bliver nogle af de hverdagsfænomener, vi tager for givet, vendt og drejet på hovedet.

1. Kritikens U-vending (RW)
2. Gode penge (OB)
3. Kognitiv kapitalisme – en kritisk samtidsdiagnostik (SNL)
4. Kreativ aktivisme og forandring (SH)
5. Optøjernes epoke (MB)

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

STATSKUNDSKAB

Studieleder: Lektor, ph.d. Uffe Jakobsen

Se også hold 1004 Socialdemokratisk ideologi – rødderne, storhedstiden og krisen side 31

GRUNDKURSUS

Det politiske system i Danmark: Dansk politik i lokalt og globalt perspektiv

Hold 4052: 10 torsdage Kl. 17.15-19 (4/9-13/11)

Ved ekstern lektor, ph.d. Anders Hansen, CBS og Roskilde Universitet

En central del af politologien – det videnskabelige studium af politik – omhandler 'det politiske system', som både er en generel måde at studere politik på med aktører, processer, institutioner og kontekst som centrale elementer – og en specifik måde at strukturere studiet af danske politiske forhold til sammenligning med andre lande.

Undervisningen veksler mellem teoretiske elementer, fx teorier om magt, politik, stat, demokrati, og konkrete gennemgange af det danske systems vigtigste institutioner (vælgere, politiske partier, Folketinget, regering, forvaltning mv.).

Deltagerne bedes låne eller købe: Asbjørn Sonne Nørgaard & Peter Munk Christiansen (2006): *Demokrati, magt og politik i Danmark*.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Moderne magtforståelser

Hold 5132: 10 mandage kl. 17.15-19 (8/9-17/11)

Ved ekstern lektor, ph.d. Anders Hansen, CBS og Roskilde Universitet

Når vi almindeligvis taler om magt i Danmark, opfatter vi typisk dette som noget negativt, vi tager afstand fra – magt bliver opfattet som noget, der benyttes af de magtfulde til at tage fusen på de mindre magtfulde. Selvom dette givetvis er et af 'de mørke' aspekter ved magtens ansigter, så rummer magt meget andet og mere end det – magt er eksempelvis også evnen til at udgøre en produktiv forskel i sit eget liv. Magt rummer muligheden for forandring, både god og dårlig, rigtig og forkert, og magten kan både være udøvet på basis af enighed, accept og manipulation. Dette kursus vil beskæftige sig med en række forskellige teoretiske og historiske tilgangsvinkler til magtbegrebet, for derigennem at komme tættere på, hvad der egentlig forstås med magt.

Deltagerne bedes låne eller købe: Jens Peter Frølund Thomsen (2005): *Magt – en Introduktion*.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Kampen om verden – USA eller Kina eller...?

Hold 5133: 10 tirsdage Kl. 17.15-19 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Henning Duus

Det er en udbredt opfattelse, at USA er svækket som politisk og økonomisk supermagt, og at magten i verden er begyndt at tippe over til Kina som fremtidens supermagt. Men er det rigtigt – og hvad vil det i givet fald betyde?

Vi skal give nogle svar på disse centrale spørgsmål ved at se på nogle geopolitiske teorier og deres forståelse af kampen om

verden. Nogle lægger hovedvægten på geografi i kombination med politisk og militær magt, andre inddrager også økonomi eller civilisation eller begge dele.

"Det er svært at spå, især om fremtiden!", som Niels Bohr sagde. Derfor tager alle geopolitiske teorier afsæt i fortiden, for dér at finde et fast ståsted, som gør det muligt at sige noget troværdigt om fremtiden. Vi skal derfor beskæftige os med de store linjer i både europæisk historie og verdenshistorie. Herved får deltagerne et overblik og hjælp til bedre at forstå perspektiverne i de aktuelle politiske, økonomiske og kulturelle stridigheder.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Fem aktuelle nedslag i den internationale politik

Hold 1056: 5 tirsdage kl. 17.15-19 (21/10-18/11)

Ved *cand.scient.pol., fhv. ekstern lektor Hans Branner*

De fem forelæsninger har hver sit geografiske hovedfokus og belyser hver gang en problemstilling af stor betydning for udviklingen i verden. Det første nedslag drejer sig om Kinas opstigen til supermagt, og der spørges, om det vil ske fredeligt eller konfliktfyldt. Andet nedslag gælder Mellemøsten med fokus på de perspektiver, der tegner sig efter de senere års store ændringer i regionen. Tredje gang drejer det sig om Europa – oplever vi i disse år et historisk vendepunkt, både hvad angår EU's udvikling og forholdet mellem øst og vest? Fjerde nedslag er på det afrikanske kontinent, hvor forholdene i nogle af de såkaldt skrøbelige stater tages op i lyset af de senere års mange udenlandske interventioner og de trusler, der udgår fra disse stater. I den femte og sidste forelæsning vil de nye internationale udfordrin-

ger, som isens forsvinden i Arktis rejser, blive diskuteret. Repræsentanter Arktis er ny arena for stormagtskonfrontationer, eller vil den nuværende fredelige tilstand vare ved?

Sted: Nørre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Lokalområdernes rolle i bæredygtig omstilling

Hold 1057: 6 onsdage kl. 17.15-19 (3/9-8/10)

Ved *lektor, cand.techn.soc. Jesper Holm, Roskilde Universitet og seniorforsker, ph.d. Lars Kjerulf Petersen, Miljøvidenskab, Aarhus Universitet*

Lokale indsatser i Danmark for klimatilpasning, resiliens, sundhedsfremme og bæredygtig udvikling (Lokal Agenda 21) viser stor kreativitet og nye former for netværksstyring: Vi ser kapacitetsopbygning og eksperimenter i udvikling af nye bæredygtige niche-tiltag i lokalområdets boligområder, infrastruktur, mobilitet, produktion/service og hverdagsliv.

Med afsæt i transitions- og netværksteori, tager vi et dyk ned i social praksis, politik og teknologisk innovation i boligsektoren, fødevarerområdet og de grønne områder.

Deltagerne bedes låne eller købe: Jesper Holm, Lars Kjerulf Petersen m.fl. (2007): *Økologisk modernisering på dansk*.

1. Historisk udvikling i miljø- og bæredygtighedspolitik som baggrund for Lokal Agenda 21 (JH)
2. Lokal bæredygtigheds- og klimapolitik (JH)
3. Transitions- og netværksteori til at forstå lokale handlemuligheder (JH)
4. Lokal bæredygtighedsindsats på bolig- og fødevarerområdet – intervention, oplevelser og politik (JH)
5. Byens hverdagsliv i de blå-grønne naturområder – tiltag, strategier og netværkspraksis (LKP)
6. Strategier og handlemuligheder (JH)

Sted: City Campus
Pris: 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

ØKONOMI

Studieleder: Lektor, cand.polit. Lise Lyck

GRUNDKURSER

Introduktion til samfundsøkonomi

Hold 4053: 10 mandage kl. 17.15-19 (8/9-17/11)

Ved *lektor, cand.polit. Lise Lyck, CBS og cand.polit. Jesper Larsen*

Lær om indholdet og betydningen af de samfundsøkonomiske begreber, som er en betydningsfuld ramme for dagligdagen. Det drejer sig om bruttonationalprodukt, nationalregnskab, indkomstdannelsen i samfundet og om varemarked, pengemarked og arbejdsmarked. Hvad er de grundlæggende teorier for det økonomiske kredsløb, og hvordan kan det påvirkes ved anvendelse af økonomiske politikker som finans og pengepolitik?

Der ses både på teori og praksis, så deltagerne får en indføring i samfundsøkonomien, så det bliver

muligt at tage del i debatten og at forholde sig til de mange budskaber fra medier og politikere ud fra en fundamental forståelse af de samfundsøkonomiske hovedspørgsmål. Kurset er en god basis for deltagelse i de emnekurser, der tilbydes inden for økonomi.

Til kurset anvendes *Statistisk Tiårsoversigt* fra Danmarks Statistik 2013 (eller senere, hvis udkommet) og Jesper Jespersens: *Introduktion til makroøkonomi*.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris: 780 kr.)

EMNEKURSER

Aktuel økonomi

Hold 5134: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (2/9-11/11)

Ved lektor, cand.polit. Lise Lyck, CBS, cand.polit. Jesper Larsen, cand.polit. Frank Dahlgård

På kurset følges og diskuteres den aktuelle økonomiske udvikling i Danmark og i omverdenen både inden for EU og mere globalt. Fokus er på gældskrisens konsekvenser og på indkomstdannelsen, dvs. på bruttonationalproduktet og beskæftigelsen. I den forbindelse ses også på udviklingen på varemarkedet, pengemarkedet og arbejdsmarkedet.

Specielt følges op på produktivitetsudviklingen og på, hvordan den økonomiske og finansielle krise stadig afspejler sig i dansk økonomi, i de øvrige EU-lande, i USA og i Asien.

Målet er, at deltagerne skal været opdaterede og kunne forstå og analysere udviklingen ud fra tidligere erhvervet teoretisk viden. Denne viden kan endvidere suppleres med inddragelse af teoretiske dele af *Makroøkonomi*, Elsebeth Rygner og Henrik Grell. Desuden anvendes *handouts* og *Statistisk Tiårsoversigt 2013* (eller senere, hvis udkommet).

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris: 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Fra velfærdsstat mod konkurrencestat

Hold 1058: 7 mandage kl. 17.15-19 (20/10-1/12)

Ved professor Ove Kaj Pedersen, CBS, kulturredaktør Rune Lykkeberg, professor Niels Kærgård, Københavns Universitet, professor Jesper Jespersen, Roskilde Universitet, cand.polit., direktør Jesper Berg, Nykredit, professor Steen Hildebrandt, Aarhus Universitet og cand.scient. master of public policy Lars Josephsen.

Tilrettelæggere: Lars Josephsen og Jesper Jespersen

En del danske politikere mener, at det er nødvendigt, at den danske samfundsmodel udvikles fra 'velfærdsstat' til såkaldte 'konkurrencestat'. Velfærdsstatens fundament er etablering, udbygning og omfordeling af samfundets fælles værdier. Den stigende europæisering og globalisering sætter velfærdsstaten under pres, hvilket har skabt behov for samfundsøkonomiske reformer. De har indtil nu næsten udelukkende haft form af arbejdsmarkedsreformer, reducerede sociale ydelser, lavere skat, øget konkurrence og mindsket statslig regulering af erhvervslivet.

Men er udviklingen til konkurrencestat overhovedet nødvendig?

1. Konkurrencestaten – en samtidtsdiagnose (OKP)
2. Konkurrencestaten og demokratiet (RL)
3. Velfærd, produktivitet og grøn vækst (JJ)
4. Marked, globalisering, arbejdsmarked og indkomstfordeling (NK)
5. Den finansielle sektor – nationale og globale perspektiver (JB)
6. Konkurrencestaten – konsekvenser for uddannelse, ledelse og bæredygtighed (SH)
7. Globalt forbrug, global produktion og planetens grænser (LJ)

Sted: City Campus
Pris: 700 kr. (rabatpris 650 kr.)

SUNDHED OG PSYKOLOGI

PSYKOLOGI

Studieleder: Cand.psych. Neel Gjørtler

GRUNDKURSER

Udviklingspsykologi

Hold 4054: 10 onsdage kl. 17.15-19 (3/9-12/11)

Ved cand.psych. Neel Gjørtler, Københavns Universitet

Udviklingspsykologien er læren om udviklingen af kognitive processer, følelser, kommunikation, selvstændighed og prosociale færdigheder med hovedvægten på børn og unge. Udviklingspsykologien er et af de fælles temaer, hvor psykologiens store hovedområder og forskellige videnskabelige tilgange benyttes. Udviklingspsykologien beskæftiger sig primært med børn og unges normale udvikling, men også med forstyrrelser i udviklingen, og har således betydning for pædagogisk indsats og sikring af børns og unges ve og vel. Inden for udviklingspsykologien findes de store og kendte psykologiske teorier såsom Piagets teori om tænkningens udvikling, Erikssons teori om livets udviklingsstadier og identitet samt Bowlbys teori om tilknytning.

Undervisningen tager udgangspunkt i kapitlet om udviklingspsykologi i Thomas Koester og Kim Frandsen (red.) (2005): *Introduktion til Psykologi*. Supplerende tekstmateriale udleveres på holdet.

Sted: Sønder Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Kognitionspsykologi – mellem krop, hjerne og verden

Hold 4055: 10 torsdage kl. 19.15-21 (4/9-13/11)

Ved cand.psych. Peter Kristian Jacobsen

Kognitionspsykologien omfatter viden om de basale psykiske processer, der ligger til grund for vores omverdenserkendelse. Området er traditionelt centreret om sansning, opmærksomhed, problemløsning, sprog og hukommelse. I de senere år er der kommet en øget opmærksomhed på det menneskelige følelsesliv, som har stor indflydelse på de nævnte processer. Dette gælder også ved forståelsen af andre personers mentale processer: Den sociale kognition.

De kognitive processer er nært knyttet til hjernens funktion og aktivitet. Kurset indledes derfor med et rids af hjernens opbygning, herunder hvorledes hjernens aktivitet kan studeres.

Endelig vil kurset berøre nyere forskning, der ser den menneskelige kognition som afledt af spillet mellem menneskekroppen og dens omgivelser.

Der kræves ikke forberedelse til undervisningen, men kursister kan med fordel læse Anders Gade (1997): *Hjerneprocesser* som baggrundslitteratur.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Hjertets tænkning: Mentalisering

Hold 5136: 10 mandage kl. 18.15-20 (15/9-24/11)

Ved cand.psych. Ingrid Busck

Mentalisering betyder at reflektere over følelser, at forsøge at forstå sig selv og andre. Evnen til mentalisering, at 'tænke med hjertet', er nøglen til et godt liv, som vi giver videre til vores børn.

Det ligger i vores gener at være uimodståeligt optaget af egne og

andres følelser. Mentaliseringen opstår i den fine følelsernes dans, mellem forældre og børn. Og udvikles igennem hele livet. Det er aldrig for sent at lære.

Mentaliseringsteorien kaster lys over det mest fascinerende i menneskelivet, følelsernes og relationernes verden. Den handler om hjernen, om de dybeste følelser, om at mestre livet.

Kurset vil tegne et billede af mentaliserings udvikling fra de første spæde skud i samspillet mellem forælder og barn, og hvad der sker med mentalisering, når livet gør ondt.

Sted: Søndre Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Positiv psykologi

Hold 5137: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (6-7/9)

Ved cand.psych. Jens Boris Larsen

Positiv psykologi kan kort beskrives som det videnskabelige studium af det, der skal til for at skabe trivsel og blomstring i menneskers liv. Med andre ord kan man sige, at fokus er på muligheder for at skabe situationer, hvor mennesker har det bedst og anvender deres ressourcer mest konstruktivt og optimalt. Retningen har sit udspring i en erkendelse af, at psykologien i mange år har fokuseret på de tilfælde, hvor tingene går galt (bl.a. udviklingsforstyrrelser, personlige problemer og psykiske sygdomme), og underprioriteret positive fænomener. Sigtet er ikke at erstatte psykologiens fokus på det negative med et fokus på det positive, men at supplere det traditionelle perspektiv med et fokus på positive fænomener, således at et mere helhedsorienteret billede af mennesket kan opnås. Kurset giver en introduktion til positiv psykologi og berører emner som styrker, positive følelser, positive relationer, positive præstationer og mening.

Sted: City Campus
Pris: 616 kr.

Glade og optimistiske børn i trivsel og med højt selvværd

Hold 5138: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (20-21/9)

Ved cand.pæd.psyk. Louise Tidmand

Den positive psykologi har menneskets ressourcer, muligheder og potentialer som sit genstandsfelt. Som forskningsbaseret emnefællesskab tilbyder den positive psykologi helt nye tilgange og interventioner til at fremme trivsel, selvværd, optimisme og positive og ressourcegivende tankemønstre. Dette kursus stiller skarpt på helt centrale områder inden for den positive psykologi, og som noget helt særligt sætter kurset fokus på børn, og på, hvordan forældre og professionelle, der arbejder med børn, kan sikre trivsel og udvikling. På kurset introduceres den positive psykologi og dens rødder, og helt centrale begreber som trivsel, selvværd, lykke og glæde, positive emotioner, subjektiv velvære, flow, styrkebegrebet såvel som udvikling af positive og ressourcegivende tankemønstre behandles. Men positiv psykologi handler ikke om at eliminere negative emotioner, så derfor ser vi også på negativiteten og på, hvordan den kan være en menneskelig ressource.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 616 kr.

Der var jeg jo!

Hold 5139: 1 lør-søn kl. 10.15-16 (27/9-28/9)

Ved cand. psych. Neel Gjørtler, Københavns Universitet

Hvem er jeg? Vi hører ofte fx psykologer, sociologer og filosoffer fortælle, at vi lever i en tid, hvor det er svært at finde svar på, hvem man er. Mange forskere mener, at det såkaldt sen- eller postmoderne samfund er karakteriseret ved opbrud fra det kendte og stabile, ved opsplitting, traditionsnedbrydning, individualisering, globalisering og informationsekspllosion. Ændringer, som menes at skabe usikkerhed om vores selvdannelse. Vi mangler pejlepunkter, der angiver kontinuitet og oplevelse af fast personlig identitet. Den enkelte mødes af krav om omstillingsparathed, selvstyrke og refleksion, men efterlades med tvivl og uoverskuelig frihed til at vælge mellem livsværdier og søger indad efter svar.

På kurset sætter vi spørgsmålstegn ved disse antagelser og diskuterer forskellige psykologiske forståelser af selv, selvrealisering og identitet.

Deltagerne bedes låne eller købe: Brinkmann, S. & Eriksen, C. (red.) (2005): *Selvrealisering – kritiske diskussioner af en grænseløs udviklingskultur*.

Sted: Søndre Campus
Pris: 616 kr.

FORELÆSNINGER

Personlighedspsykologiske teorier

Hold 1059: 9 tirsdage kl. 18.15-20 (9/9-11/11)

Ved ph.d. Jesper Dammeyer, Københavns Universitet, professor, dr.med. Simo Køppe, Københavns Universitet, ph.d. Lasse Meinert Jensen, Københavns Universitet, ph.d.-stipendiat Mads Bank, Københavns Universitet, lektor Katrine Zeuthen, Københavns Universitet, professor, dr. phil. emeritus Bo Jacobsen, Københavns Universitet, adjunkt Tone Roald, Københavns Universitet og lektor Bjarne Funch, Roskilde Universitet. Tilrettelægger: ph.d. Jesper Dammeyer, Københavns Universitet

Personlighedspsykologien er en af psykologiens hoveddiscipliner og danner bl.a. basis for de forskellige psykoterapeutiske retninger, ligesom teorier om personlighed, identitet, subjekt og selv er vigtige inden for næsten alle human- og samfundsvidenskaber. Men der er et utal af teoretiske bud på, hvad 'personlighed' er, hvad den betyder, om vi har en eller flere, samt hvordan de(n) opstår. Kurset vil introducere til klassiske og nyere teorier inden for personlighedspsykologien, som fx trækteorier, kognitive modeller, psykoanalyse, fænomenologi, humanisme, narrativitet, kritisk psykologi, positiv

psykologi og mange flere, belyse deres grundlag i international forskning samt berøre personlighedstestning.

Deltagerne bedes låne eller købe: Køppe, S. & Dammeyer, J. (2014): *Personlighedspsykologi. Et grundlag om personlighed og subjektivitet*.

1. Introduktion til personlighedspsykologi (JD)
2. Trækpsykologi (JD)
3. Kognitiv psykologi (LMJ)
4. Fænomenologi (TR + BF)
5. Humanisme (BJ)
6. Psykoanalyse (KZ)
7. Sociokulturelle teorier (MB)
8. Narrativ personlighedspsykologi (MB)
9. Evolutionspsykologi (SK)

Sted: Søndre Campus

Pris: 900 kr. (rabatpris 850 kr.)

SUNDHEDSVIDENSKAB

Studieleder: Lektor, ph.d. Lars Kayser

Se også hold 5119 Musik i hjernen og kroppen side 80

FORELÆSNINGER

Retsmedicin i Danmark

Hold 1060: 6 onsdage kl. 17.15-19 (22/10-26/11)

Ved professor Jytte Banner, Københavns Universitet, overlæge, ekstern lektor Steen Holger Hansen, Københavns Universitet, viceafdelingsleder, ph.d. Bo Simonsen, Københavns Universitet, retskemiker Lotte Ask Reitzel, Københavns Universitet, retsodontolog Niels Dyrgaard, Københavns Universitet, professor, ph.d. Niels Lynnerup, Københavns Universitet. Tilrettelægger: ph.d. Niels Lynnerup, Københavns Universitet

Retspatologiens væsentlige arbejdsredskab er obduktionen og den objektive undersøgelse af ofre eller gerningsmænd – ofte suppleret med findestedsunder-

søgelsen i forbindelse med mistænkelige dødsfald. Retsgenetik omfatter undersøgelser i straffe-, faderskabs- og familiesammenføringsager – overvejende med anvendelse af følsom dna-teknik. Retstoksikologien drejer sig om undersøgelser for narko og medicinindtagelse og -forgiftning, samt alkoholbestemmelse i trafikssager.

Retstandlægelige undersøgelser foretages mest for at identificere, især ud fra de optegnelser alle tandlæger har af alle deres patienter. Retsantropologien bygger på anatomiske undersøgelser af knogler, for at identificere menneskerester. Senest har vi også inddraget modellering af gangarter som led i opklaring af forbrudelser.

1. Retspatologi (obduktioner, etc.) (JB)
2. Klinisk retsptologi (undersøgelser af levende, fx voldsofre) (SHH)
3. Retskemi (LAR)
4. Retsgenetik (BS)
5. Retsantropologi (skeletter, billedanalyser, m.v.) (NL)
6. Retsodontologi (tandlægelige undersøgelser) (ND)

Sted: Nørre Campus
Pris: 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

Biomekanik, fysiologi, ergonomi

Hold 1061: 5 onsdage kl. 14.15-16 (9/9-7/10)

Ved dr.scient., lektor emeritus Kurt Jørgensen, Københavns Universitet

Kurset omhandler gangens evolution og menneskets kolonisering af jorden. Derudover gennemgås gangens biomekanik og fysiologi samt de sundhedsmæssige aspekter af gangaktiviteter i forskellige segmenter af befolkningen. Gangens rolle i arbejds- og idrætslivet vil blive diskuteret.

Forskellige kulturhistoriske aspekter af gangen som transportform vil også blive berørt.

1. Den oprette gangs naturhistorie og evolution, samt menneskets kolonisering af jorden
2. Gangens fysiologi og biomekanik (1)
3. Gangens fysiologi og biomekanik (2)
4. Gangen i arbejde og fritid
5. Gangen: Et middel til sundhedsfremme

Deltagerne bedes låne eller købe: Kurt Jørgensen (2013): *Det gående menneske. Homo ambulans*, Syddansk Universitetsforlag.

Sted: Nørre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Danskeres mentale sundhed

Hold 1062: 5 mandage kl. 17.15-19 (13/10-10/11) (**Bemærk undervisning i efterårsferien**)

Ved speciallæge i psykiatri Henrik Day Poulsen, ph.d.-stipendiat Malene Friis Andersen, Københavns Universitet, seniorforsker, ph.d. Kaj Sparle, Aarhus Universitet, overlæge, dr.med. Peter Gøtzsche, ekstern lektor, ph.d. Lasse Skovgaard, Københavns Universitet

Bemærk: Dele af denne forelæsningsrække bliver optaget og efterfølgende vist på DK4.

Vi kaldes verdens lykkeligste folkefærd – alligevel får flere tusinde danskere medicin for

at kunne komme ud af sengen, omgås andre mennesker eller gå på arbejde. Hvornår er medicin den bedste løsning, og hvem skal vurdere det? Hør om både diagnoser og behandling og kom i dybden med fem forelæsninger med hvert sit fokus.

1. Introduktion til mental sundhed, herunder personlighedsforstyrrelser (HDP)
2. De nyeste resultater inden for stressforskningen (MFA)
3. Angst, social fobi og stress set fra den praktiserende læges perspektiv (KS)
4. Depression – diagnose og behandling (PG)
5. Alternativ medicin (LS)

Sted: Nørre Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

TEOLOGI OG RELIGION

RELIGIONSHISTORIE

Studieleder: Ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen

GRUNDKURSER

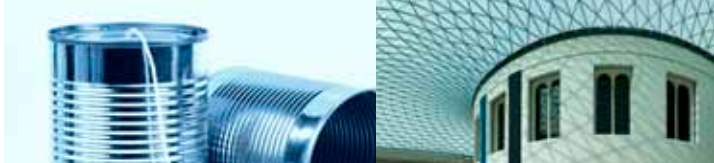
Religioner i Europas oldtid

Hold 4056: 10 onsdage kl. 14.15-16 (3/9-12/11)

Ved lektor, ph.d. Morten Warmind, Københavns Universitet, ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet og lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen, Københavns Universitet

Europa rummede et broget religiøst landskab, inden kristen-

dommen gradvist blev den helt dominerende religion. Flere af de før-kristne religioner har sat et afgørende præg på Europas og verdens kulturhistorie, og dette kursus præsenterer nogle af dem.

Den nordiske mytologi og gudeverden er kendt af de fleste. Kildematerialet til Nordens levende religion inden kristendommen er sparsomt, men dog anvendeligt. Kelterne befolkede store dele af Europa, inden de blev trængt tilbage til udkantsområder, og deres religion havde ligheder med den nordiske. Det klassiske Grækenland har sat et stort aftryk i litteratur og kunst. Den græske gudeverden er farverig og velbeskrevet, og den religiøse praksis handlede især om dyreofre til guderne. Da romerne overtog magten i Grækenland, overtog de også mange af de græske guder. I senere hellenistisk tid bliver de religiøse forhold mere sammenfattede – mysteriereligioner og gnosticisme er tegn på opbrudstider, hvor samfund og kulturer må finde nye grundlag.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Mellemøstens religioner: Zarathustrisme, jødedom, kristendom og islam

Hold 4057: 10 mandage kl. 14.15-16 (1/9-17/11 (ikke 27/10))

Ved lektor, mag.art. Erik Reenberg Sand, Københavns Universitet, cand.theol. et exam.art. Karin Weinholt, ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet

Mellemøsten er et af verdens ældste kulturområder, og dette kursus giver en indføring i fire betydelige religioner, der er opstået her. Først zarathustrismen, der blomstrede i Persien fra o. 500 f.Kr. og 1000 år frem, og hvis forestillinger om en form for monoteisme, etisk dualisme og apokalyptik giver genklang i andre religioner. I jødedommen står Moses som central skikkelse

og som ophav til en omfattende lovgivning. Den danner forudsætning for profeternes forkyndelse, og gennem rabbinsk jødedomms indsats forblev den en levende tradition. Kristendommen opstod som en sekt i den antikke jødedomms miljø, og Det Ny Testamente peger med Paulus' forkyndelse og evangeliernes Jesus-fortællinger i flere retninger. I oldkirken samledes trådene til en religion, der fortsat er i stand til at indoptage nye erfaringer. Islam opstod i 600-tallet som alternativ til polyteismen i Mekka, men blev siden en verdensreligion, som har overtaget mange centrale forestillinger fra jødedom og kristendom.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Mellem mormoner og Atlantis-rejsende: Nye og gamle 'nye religioner' og religiøse bevægelser

Hold 5140: 10 torsdage kl. 14.15-16 (11/9-20/11)

Ved mag.art. Sara Møldrup Thejls og cand.mag. Anne-Mette Thiel Hansen

I stigende grad møder man nye og for mange ukendte religioner og religiøse fænomener i bybilledet. Man møder dansende Hare Krishna-munke på Strøget ved siden af Scientologys hovedsæde, mormonerne banker på ens dør, og på gadehjørnet mødes man af Jehovas vidner, der uddeler frelsende pamfletter. Det myldrer med yogaskoler, auralæsere og clairvoyante. Ikke alt dette er nye religioner, nogle har eksisteret i over 100 år og er fasttømrede religiøse institutioner, mens andre er ganske nye og præget af en løsere struktur. Fælles for dem er dog, at de tilbyder en alternativ religiøsitet sammenlignet med de store majoritetsreligioner.

Kurset giver indblik i, hvad nye religioner er, og hvordan de for-

holder sig til de mere etablerede religioner. Vi vil gennemgå et udvalg af nye religioner samt kaste et blik på mere ukendte (og nyere) religiøse grupper og strømninger, såsom New Age, Damanhur og Raelbevægelsen.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

Islamiser: Udgør politisk islam en trussel mod de vestlige og spirende mellemøstlige demokratier?

Hold 5141: 10 torsdage kl. 13.15-15 (9/9-18/11)

Ved cand.mag. Sherin Khankan

Ideen om islam som en altomfattende samfundsorden eller politisk ideologi er ikke et marginalt fænomen, der kan tilskrives små radikale grupper. Islamistiske bevægelser er blevet en naturlig del af religion og samfund i muslimske lande, især i perioden fra 1860'erne og op til i dag. Men islam som politisk ideologi fik først konkret udtryk med dannelsen af Det Muslimske Broderskab i Egypten i 1928. Islamismen kan ikke betragtes som en homogen helhed, da den består af utallige fraktioner og bevægelser, blandt mange dels af moderate reformislamister, dels af revolutionære radikale og endelig af djihadister. Der gives et indblik i islamismen som litteratur, historie, politisk ideologi og opposition samt dens mange praksisser fra Det Muslimske Broderskab til politisk islam i Europa og Danmark. Endeligt gives et indblik i det arabiske forår med fokus på revolutionen i Syrien og de nye islamistiske tendenser, som i stigende grad dominerer udviklingen i Mellemøsten.

Deltagerne bedes låne eller købe: Sherin Khankan (red.) (2010): *Muslimernes Islam – religion, kultur, samfund*.

Sted: Frederiksberg Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

HINDUISMEN – FILOSOFI, FROMHED OG FARVERIGE FESTER

Hold 5142: 10 tirsdage kl. 17.15-19 (2/9-18/11) (ikke 28/10)

Ved ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet

Hinduismen er verdens tredjestørste religion. Skønt den nu er udbredt over hele verden, lever fortsat langt de fleste hinduer i Indien, som af mange anses for et helligt land. Hinduismens rødder går mere end 3000 år tilbage, og det er dermed verdens ældste nuværende religiøse tradition. Den har en stor traditionsbevidsthed, men har altid givet rum for nytolkninger og alternative opfattelser. Ligeledes er det en religion, der rummer de mest abstrakte filosofier og den strengeste askese såvel som de mest følelsesbetonede former for gudsyndkelse og praktisk brug af religionen til hverdagens problemer. Kort sagt er det en overordentlig sammensat religion, der kan fascinere af mange grunde, og i nyere tid har ideer og praksisformer fra hinduismen fundet vej ind i den vestlige kultur. Kurset vil give en indføring i denne spændende religion, både med et historisk overblik og med vægt på en række af nutidens udtryk for hinduismen i Indien, foruden et blik på hinduismen som global religion.

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Den højeste søgen: Mystik i forskellige religioner

Hold 1063: 5 torsdage kl. 17.15-19
(23/10-20/11)

*Ved mag.art. Jørgen Podemann
Sørensen, Københavns Universitet,
mag.art. Sara Møldrup Thejls,
cand.mag. Sherin Khankan og
cand.mag. Liza Parnov Ryder*

Religiøs mystik er noget, man ofte hører om, men som er svært at definere. I mange religioner er der en særlig religiøs praksis, som får betegnelsen mystik, fordi den besidder nogle særlige karakteristika. Disse kan selvfølgelig variere, men alligevel indeholder de ligheder, der gør, at vi kan tale om den samme type religiøse fænomener. Ofte handler dette om en religiøs oplevelse af at nærme sig Gud eller ligefrem at smelte sammen med det guddommelige. I denne forelæsningsrække gives der en indføring i mystikken som begreb samt et indblik i mystikkens former inden for jødedom, kristendom, islam og indiske religioner. I jødedommen bruges sproget som indgangsport, i sufismen er det bl.a. poesien, i kristendommen den meditative bøn og i de indiske religioner den filosofiske erkendelse, der hver især giver en særlig nærhed til det guddommelige.

1. Hvad er mystik? Introduktion til mystik som religiøst fænomen (JPS)
2. Sort ild på hvid ild: Jødisk mystik fra antikken til i dag (SMT)
3. Mørke nætter: Kristen mystik og længslen efter Gud (LPR)
4. "kom kom, hvad du end er..." Sufisme – islams spirituelle lære og barnehjertighedsetik (SK)
5. Det allermindste og det allerstørste: Indiens mystik (LPR)

Sted: City Campus

Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

SÆRARRANGEMENT

Den arabiske verden

Hold 1064: Lørdag den 27. september kl. 10.15-15.00

*Ved cand.polit. Naser Khader,
professor mso Jørgen Bæk
Simonsen, Københavns Universitet,
professor mso Jakob Skovgaard-
Petersen, Københavns Universitet
og cand.mag. David Jano*

På denne temadag stiller Folkeuniversitetet i København og Akademiet for den 3. Alder skarpt på den arabiske verden. Der er flere end 20 lande i den arabiske verden med over 300 mio. indbyggere, og der er store forskelle historisk, religiøst og kulturelt. Bliv klogere på disse forskelle og ligheder og få den historiske baggrund. Fire eksperter giver dig overblikket over det arabiske forår, Mellemøsten, religionens betydning, landenes historie, Israel/Palæstina-konflikten og meget andet.

*Se programmet for dagen på
indersiden katalogets bagside.*

Sted: City Campus

Pris: 250 kr.

TEOLOGI

*Studieleder: Lektor, lic.theol.
Joakim Garff*

GRUNKURSER

Bibelfagene

Hold 4058: 10 mandage
kl. 18.15-20 (8/9-17/11)

*Ved ph.d. Frederik Poulsen, Københavns Universitet og ph.d. postdoc
Finn Damgaard, Københavns
Universitet*

Gamle Testamente. Der gives en generel indføring i den gammeltestamentlige forskning, hvorefter der med udgangspunkt i udvalgte tekster gennemgås en række hovedpunkter som skabelsberetninger, messiasbegrebet, lidelsens

problem, dødehavsmenigheden samt Det Gamle Testamente i dets historiske og kulturelle kontekst.

Ny Testamente. Også her gives der indledningsvist en generel indføring i fagets metoder, og de nytestamentlige skrifter i deres sociale, politiske og religiøse kontekst samt kanondannelsens historie. Udvalgte tekster vil herfter blive læst og gennemgået til belysning af en række hovedpunkter i den nytestamentlige forskning, herunder den historiske Jesus, Paulus' liv og teologi samt de kanoniske evangeliers særpræg.

Sted: City Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

EMNEKURSER

Paulus og Nietzsche: Er det svagt at være svag?

Hold 5143: 10 tirsdage kl. 19.15-21
(2/9-11/11)

*Ved cand.theol. Ingrid Ank og
cand.theol., ph.d. Stefan Nordgaard*

Friedrich Nietzsche (1844-1900) er kendt for sin indædte kamp mod kristendommens falske og livshæmmende værdier og for sin insisteren på, at 'viljen til magt' åbent må erkendes som vejen til et oprigtigt og livsbekræftende menneskeliv. Men hvorfor er det ikke Jesus, men Paulus, der i særlig grad lægges for had? Hvilke skadevirkninger på menneskelivet

medfører – ifølge Nietzsche – den paulinske teologi? Og hvor stiller vi os i dag i forhold til Nietzsches kritik af kristendommen? Kan man forestille sig, at Nietzsche og Paulus i dag, hhv. godt 100 og knap 2000 år efter, vil kunne finde et punkt, hvori de kan mødes?

På kurset læser og diskuterer vi tekster (i uddrag) af både Paulus og Nietzsche med særligt fokus på spørgsmålet om det svage og det stærke menneske. Kurset vil samtidig indeholde en introduktion til Nietzsches filosofi og Paulus' teologi. Et kompendium kan købes på kurset.

Sted: City Campus
Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

FORELÆSNINGER

Moderne teologi: Teologisk tænkning siden 1918

Hold 1065: 5 onsdage kl. 17.15-19 (22/10-19/11)

Ved cand.theol. Henning Nørhøj

I tiden op til 1. Verdenskrig var den teologiske tænkning – især i den protestantiske kristendom – blevet stærkt præget af den nye videnskabelighed. Den historisk-kritiske bibelforskning var i stærk udvikling, ligesom der nu i forskningen var en stigende interesse for de store verdensreligioner. Efter 1918 blev det et brændende spørgsmål for teologien at forholde sig til den moderne, sekulariserede kultur og formulere svar på modernitetens udfordringer. Spørgsmålet var og er stadig: Hvordan kan der tales om Gud på nutidens vilkår?

1. Nybrud efter 1918 og hvordan man kan forstå kristendommen ikke-religiøst
2. Afmytologisering af kristendommen og den eksistentielle fortolkning
3. At tale om Gud i en moderne verden og spørgsmålet efter mening
4. Kristendom og politik: Håbets og befrielsens teologi
5. Økumenisk teologi og dialog med de store religioner. Nutidig katolsk teologi

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Gud og det onde

Hold 1066: 5 onsdage kl. 15.15-17 (10/9-8/10)

Ved lektor Jakob Wolf, Københavns Universitet

Det onde oplever vi normalt som et problem, men ikke det gode. Det onde er et universelt, eksistentielt problem, som skærpes i de religioner, hvor man mener, Gud er god. Den græske filosof Epicur (341-270 f.kr.) formulerer det ondes problem i forhold til Gud på den måde, at da Gud er både god og almægtig, så er det ubegribeligt, at det onde findes. Problemet er ifølge Epicur uløseligt. Det mener man ikke i den såkaldte teodicé-tradition, hvor man har den opfattelse, at der gives gode grunde for, at det onde findes. I forelæsningerne vil de typiske teodicé-argumenter blive gennemgået, og det vil blive påvist, hvorfor de ikke holder. Man kan ikke løse det ondes problem ved at opstille et forsvar for Gud. En alternativ tilgang til det ondes problem vil blive fremlagt. I forbindelse med dette alternativ vil gudsbegrebet blive diskuteret.

Deltagerne bedes låne eller købe: Jakob Wolf: *Den skjulte Gud* (2001) og *Jobs tårer* (2009).

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

Vejmetaforen i kristendommen

Hold 1067: 5 tirsdage kl. 16.30-18.15 (28/10-25/11)

Ved cand.theol. Lene Skovmark

Vejen som metafor betegner et mønster for den åndelige modningsproces, som er beskrevet i klostertraditionen. I Det Nye Testamente omtales Jesus som Vejen, og de første kristne blev kaldt dem, der fulgte Vejen. Gennem kirkens historie har fromme mænd og kvinder fulgt Vejen i bøn, kontemplation og tjeneste. Ud fra disse erfaringer er der udformet en vejbeskrivelse, som ligger til grund for den klassiske åndelige vejledning.

På kurset gennemgås faserne på den indre vej med udgangspunkt i den kristne tradition, og med udblik til vejmetaforen i buddhismen. Der refereres til Kristuskransen, hvis 18 perler symboliserer stadier i troens liv.

Deltagerne bedes låne eller købe: Owe Wikström: *Det blændende mørkret* (kun på svensk). Forlaget ANIS 2007. Kan bestilles gennem Bethesdas boghandel for 200 kr.

1. Savnet og Forsmagen (Gud anes, Gud lever)
2. Opgørelsen (Gud kræver)
3. Nåden (Gud skænker)
4. Natten (Gud skjuler sig)
5. Lyset og Vandringen (Gud viser sig, Gud følger)

Sted: City Campus
Pris: 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

NYHED

BLIV VÆRT FOR FOLKEUNIVERSITETET

Er du vild med at gå på Folkeuniversitetet? Vil du hjælpe os med at gøre Folkeuniversitetet endnu bedre?

Folkeuniversitetet i København søger frivillige værter, der kan hjælpe sekretariatet med at gøre undervisningsoplevelsen endnu bedre for vores kursister.

Som vært sørger du for at tage godt imod underviserne, sikrer dig adgang til undervisningslokalerne og er behjælpelig, hvis kursisterne har spørgsmål til kantine, parkering eller andet. Sekretariatet sørger for, at du bliver lært grundigt op, og I vil altid være to værter på vagt samtidig.

Som vært er du kun forpligtet til at være vært de første gange på en forelæsningsrække, men du er meget velkommen til at følge resten af undervisningsgangene. Udover de forelæsningsrækker, du er vært for, kan du vælge en forelæsningsrække pr. semester, som du kan følge gratis.

Vi har brug for værter på udvalgte forelæsningsrækker i efterårssemesteret. Har du lyst til at blive vært for Folkeuniversitetet, så skriv en kort ansøgning, om hvorfor du gerne vil være vært, til Andreas Brøndsted på: andbroend@hum.ku.dk senest den 10. august. Vi holder løbende samtaler.

VINTERKURSER

IDEHISTORIE

**Den naive læser:
Inger Christensens forfatterskab**

Hold 5050: man-fre (12/1-16/1)

Læs mere på side 51

**Eksistentialisme: Frihed, ansvar
og meningen med livet**

Hold 5051: man-fre (12/1-16/1)

Læs mere på side 52

**Liberalisme, konservatisme,
socialisme: De store ideologiers
fødsel fra Adam Smith til Marx
og Mill**

Hold 5052: man-fre (19/1-23/1)

Læs mere på side 52

Kerstin Ekmans trilogi *Ulveskindet*

Hold 5053: man-fre (26/1-30/1)

Læs mere på side 52

KUNSTHISTORIE

**Farven i kunsten og det
20. århundredes danske maleri**

Hold 5092: man-fre kl. 10.15-14.45
(5/1-9/1)

Læs mere på side 64

Se på verdenskunst i København

Hold 5093: man-fre kl. 10.15-14.45
(12/1-16/1)

Læs mere på side 65

LITTERATUR

Litterært værksted

Hold 5103: man-fre kl. 10.15-14.45
(19/1-23/1)

Læs mere på side 72

ITALIEN

– efterårsseminar på
Folkeuniversitetscenteret
Skærum Mølle

Den 2.-5. oktober 2014 afholdes et tværfagligt seminar om Italien – nu og før – i forbindelse med de klassiske musikdage i Holstebro. Seminaret slutter således med en Vivaldi-koncert på Nørre Vosborg med forudgående fortælling ved dr.phil. Johan de Mylius om H. C. Andersens Italiensrejse. Programmet indeholder i øvrigt indlæg af journalist Morten Beiter, dr.phil. Johnny Christensen, forskningschef Steffen Heiberg og formand for de litterære selskaber i Danmark Søren Sørensen, som beskæftiger sig med Petrarca og danske digtere i Italien.

Seminaret inkluderer ophold med fuld forplejning på Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle (www.skaerum.dk), og der indlægges ture i det vestjyske landskab.

Nærmere oplysninger kan rekvireres på kontor@folkeuniversitetscenteret.dk.

Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle
Skærum Møllevej 4
7570 Vemb

KURSER PÅ FREMMEDSPROG / COURSES IN FOREIGN LANGUAGES

ART

The famous Danish Skagen painters

#1113: 23/9

See page 21

The Body in Medieval Art

#5070: 8/9-6/10

See page 59

Women and Painting in the Middle Ages and Renaissance

#5071: 12/9-21/11

See page 60

HISTORY

King Christian IV

#1114: 18/11

See page 21

LITERATURE

Poil de Carotte et L'enfant

#5104: 10/9-19/11

See page 72

Three postmodernist novels?

#5105: 10/9-19/11

See page 73

Italo Calvino *Il barone rampante*

#5106: 11/9-20/11

See page 73

Hermann Broch: *Die Schlafwandler*

#5107: 11/9-20/11

See page 73

PHYSICS

News from the Niels Bohr International Academy

#1050: 10/11-8/12

See page 85

FOLKEUNIVERSITETS- KOMITÉER PÅ SJÆLLAND

Folkeuniversitetet i Egedal

Undervisningen foregår i Stenløse
og Ølstykke
Formand: Elsa Wandahl
Skovkrogen 12
3660 Stenløse
Tlf.: 47 17 05 17
Mail: perelsa@mail.tele.dk

Folkeuniversitetet i Frederikssund

Formand: Knud Andersen
Kongensgade 21 A
3550 Slangerup
Tlf.: 47 31 04 33 / 29 87 04 33
Mail: fufsund2@gmail.com
www.fufsund.dk

Folkeuniversitetet i Hillerød

Undervisningen foregår i Hillerød
og omegn
Formand: Ulla Rald
Nelliikevej 12
3450 Allerød
Tlf.: 48 14 10 60
E-mail: ulla.rald@fuhill.dk
www.fuhill.dk

Folkeuniversitetet i Sorø

Undervisningen foregår i Sorø
Formand: Helge Torm
Munkevænget 2, 2.th.
4180 Sorø
Tlf.: 29 93 18 91
Mail: helge.torm@mail.tele.dk

Vestegnens Folkeuniversitetet

Undervisningen foregår i Vestegnens
kommuner
Formand: Jørgen Dam
Gunnækær 70
2610 Rødovre
Tlf.: 3648 1599
Mail: jdam@aof-danmark.dk

FREDERIKSSUND

31/8

Når jeg dør, kommer jeg igen til min mor i Afrika – menneskeskæbner i Dansk Vestindien og Danmark i 1700-tallet

Hold 8800: 1 søndag 31/8
kl. 14.00-17.00

Ved museumsleder, cand.mag., fil.dr., post.doc. Louise Sebro, Nationalmuseet

Sted: Herregårdsmuseet Selsø Slot, Selsøvej 30A, 4050 Skibby
Pris: 80 kr.

4/9-11/9

I hundredeåret for 1. Verdenskrig: Om sammenbrudsromanerne Hærværk og Jørgen Stein

Hold 8801: 2 torsdage 4/9, 11/9
kl. 19.30-21.15

Ved mag.art. Frantz Leander Hansen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

15/9-8/12

Litterære prisvindere

Hold 8802: 4 mandage 15/9, 27/10, 10/11, 8/12 kl. 19.30-21.15

Ved mag.art. Frantz Leander Hansen

Sted: Bibliotekssalonen, Frederikssund Bibliotek, Jernbanegade 24, 3600 Frederikssund
Pris: 320 kr.

16/9

Emil Nolde

Hold 8803: 1 tirsdag 16/9
kl. 19.30-21.15

Ved cand.phil. Pia Høy

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

22/9

Døden i Venedig: novellen og filmen

Hold 8804: 1 mandag 22/9
kl. 19.30-21.15

Ved videnskabelig assistent, cand.mag. Morten Dyssel Mortensen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

30/9

Olafur Eliasson

Hold 8805: 1 tirsdag 30/9
kl. 19.30-21.15

Ved cand.phil. Pia Høy

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

6/10-14/10

Sikkerhedspolitik i Arktis og Kongeriget Danmark i et nyt Arktis

Hold 8806: 1 mandag 6/10 og 1 tirsdag 14/10 kl. 19.30-21.15

Ved seniorresearcher, ph.d. Kristian Søby Kristensen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 160 kr.

20/10

Om Puccini og Tosca

Hold 8807: 1 mandag kl. 19.30-21.15

Ved cand.mag. Bjørn Steding-Jessen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

28/10

Verden efter Krim

Hold 8814: 1 tirsdag 28/10
kl. 19.30-21.15

Ved direktør Michael Ehrenreich, Det Udenrigspolitiske Selskab

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

4/11

Berlinmurens fald – optakten og faldet

Hold 8808: 1 tirsdag 4/11
kl. 19.30-21.15

Ved lektor, dr.phil. Palle Roslyng-Jensen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

11/11

Berlinmurens fald – tiden derefter

Hold 8809: 1 tirsdag 11/11
kl. 19.30-21.15

Ved lektor, dr.phil. Palle Roslyng-Jensen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

17/11

Grøn Vækst?

Hold 8810: 1 mandag 17/11
kl. 19.30-21.15

Ved professor, dr.scient.adm. Jesper Jespersen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

25/11-3/12

Bæredygtig energi I og II

Hold 8811: 1 tirsdag 25/11 1 onsdag 3/12 kl. 19.30-21.15

Ved chefkonsulent, cand.scient. Leif Sønderberg Petersen

Sted: Kulturhuset Elværket, Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 160 kr.

9/12

Om Karen Blixen og brevene til og fra Afrika

Hold 8812: 1 tirsdag 9/12
kl. 19.30-21.15

Ved mag. art., tidl. direktør og grundlægger Marianne Wirenfeldt Asmussen, Karen Blixen Museet

Sted: Kulturhuset Elværet,
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

15/1 2015

Et lykkeligt Arabien?

Hold 8825: torsdag kl. 19.30-21.15

Ved seniorcorrespondent

Anders Jerichow

Sted: Kulturhuset Elværet,
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

22/1 2015

Kometer - tidskapsler til solsystemets barndom

Hold 8813: 1 torsdag 22/1
kl. 19.30-21.15

Ved astrofysiker og chefkonsulent, cand.scient. og ph.d. Michael Linden-Vørnle

Sted: Kulturhuset Elværet,
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund
Pris: 80 kr.

HILLERØD

29/9-24/11

Mesterværker under nye vinkler - Mozarts berømteste operaer

Hold 8830: 5 mandage 29/9, 13/10, 27/10, 10/11, 24/11 kl. 12.30-14.15

Ved cand. mag. Bjørn Steding-Jessen

Sted: Café Slotsbio, Frederiksværk-
gade 11, 3400 Hillerød
Pris: 400 kr.

2/10

Ny dansk kirkekunst I. Erik Heide og andre nordjyske kirkekunstnere

Hold 8834: 1 torsdag 2/10
kl. 19.15-21.00

*Ved cand.theol., cand.mag.
Birgitte Bech*

Sted: Præstvang Kirke,
Tamsborgvej 2, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

4/10

Endnu flere kalkmalerier i Nordsjælland

Hold 8835: 1 lørdag 4/10
kl. 09.30-15.45

*Ved lektor, mag.art.
Søren Kaspersen*

Sted: P-plads v. Hillerød Station,
Carlsbergvej, 3400 Hillerød
Tur i egne/fælles biler. Kontakt
Ulla Rald, hvis I mangler plads.
Pris: 290 kr.

5/10

Med regler skal kloster bygges

Hold 8831: 1 søndag 5/10
kl. 14.00-15.45

*Ved lektor, cand.theol., ph.d.
Nils Holger Petersen*

Sted: Esrum Kloster, Klostergade
11, 3230 Græsted
Pris: 95 kr.

26/10

Bag om allehelgens

Hold 8832: 1 søndag 26/10
kl. 14.00-15.45

*Ved mag.art., ph.d. Morten
Warmind*

Sted: Esrum Kloster, Klostergade
11, 3230 Græsted
Pris: 80 kr.

27/10

Det klassiske Athen - en rejse værd. Demokrati, templer og teatre

Hold 8836: 1 mandag 27/10
kl. 12.30-14.15

Ved mag.art. Ulla Rald

Sted: Café Slotsbio, Frederiksværk-
gade 11, 3400 Hillerød
Pris: 85 kr.

30/10

Ny dansk kirkekunst II. Ikonernes symbolske univers og byzantinske træk i ny kirkekunst

Hold 8837: 1 torsdag 30/10
kl. 19.15-21.00

*Ved cand.theol., cand.mag.
Birgitte Bech*

Sted: Præstvang Kirke,
Tamsborgvej 2, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

4/11

Positiv Psykologi I: Sådan får du mere lykke i hverdagen

Hold 8838: 1 tirsdag 4/11
kl. 17.15-19.00

*Ved cand.pæd.psyk Louise
Tidmand*

Sted: Frederiksborg Byskole,
Carlsbergvej 13, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

9/11

Nyt lys over Esrum

Hold 8833: 1 søndag 9/11
kl. 14.00-15.45

*Ved museumsinspektør Kjartan
Langsted*

Sted: Esrum Kloster,
Klostergade 11, 3230 Græsted
Pris: 80 kr.

11/11

Positiv Psykologi II: De universelle menneskelige styrker

Hold 8839: 1 tirsdag 11/11
kl. 17.15-19.00

Ved *can.d.pæd.psyk Louise Tidmand*

Sted: Frederiksborg Byskole,
Carlsbergvej 13, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

18/11

Rusland er sit eget sted

Hold 8840: 1 tirsdag 18/11
kl. 19.15-21.00

Ved *can.d.mag. Jens Jørgen Nielsen*

Sted: Frederiksborg Byskole,
Carlsbergvej 13, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

24/11

Tutankhamon og hans tid

Hold 8841: 1 mandag 24/11
kl. 12.30-14.30

Ved *can.d.phil. Mette Gregersen*

Sted: Café Slotsbio, Frederiksværk-
gade 11, 3400 Hillerød
Pris: 85 kr.

27/11

Dansk kirkekunst III. Optakt til adventstiden med Bebudelsen og Julens billeder

Hold 8842: 1 torsdag 27/11
kl. 19.15-21.00

Ved *can.d.theol., can.d.mag. Birgitte Bech*

Sted: Præstvang Kirke,
Tamsborgvej 2, 3400 Hillerød
Pris: 90 kr.

VESTEGNEN

29/10-26/11

Storhed, reform og oplysning - operaportræt af 1700-tallet

Hold 8880: 3 onsdage 29/10, 12/11,
26/11 kl. 13.00-14.45

Ved *can.d.mag. Bjørn Steding Jessen*

Sted: Rødovregård, Kirkesvinget 1,
2610 Rødovre
Pris: 270 kr.

SORØ

27/8-3/9

100-året for 1. Verdenskrigs udbrud: Om sammenbrudsromanerne *Hærværk og Jørgen Stein*

Hold 8860: 2 onsdage 27/8, 3/9
kl. 15.15-17.00

Ved *mag.art. Frantz Leander Hansen*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø
Pris: 160 kr.

9/9-23/9

Sorøs dåbsattest: Hvidslægten og Sorø Kloster

Hold 8862: 3 tirsdage 9/9, 16/9,
23/9 kl. 19.30-21.15

Ved *can.d.mag. Michael Kræmmer*

Sted: Sorø Sognegård,
Munkevænget 22, 4180 Sorø
Pris: 240 kr.

10/9-17/9

Hjalmar Söderberg og hans roman *Doktor Glas*

Hold 8861: 2 onsdage 10/9, 17/9
kl. 15.15-17.00

Ved *mag.art. Frantz Leander Hansen*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø
Pris: 160 kr.

13/9-28/9

Linjestudium i statskundskab. Grundmodul I: Politologi

Hold 8867: 2 lør-søndage 13/9,
14/9, 27/9, 28/9 kl. 10.15-14.55

Ved *ekstern lektor, can.d.scient.pol. Anders Peter Hansen*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø
Pris: 850 kr.

1/10-22/10

Retro: Nostalgi i kunst og kultur

Hold 8863: 3 onsdage 1/10, 8/10,
22/10 kl. 16.15-18.00

Ved *mag.art. Kristian Handberg*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø
Pris: 260 kr.

21/10-25/11

Middelalderens kristne verden, del I: år 600-1200

Hold 8864: 4 tirsdage 21/10, 4/11,
11/11, 25/11 kl. 19.30-21.15

Ved *fhv. lektor, can.d.theol. Henning Nørhøj*

Sted: Sorø Sognegård,
Munkevænget 22, 4180 Sorø
Pris: 320 kr.

25/10-9/11

Linjestudium i statskundskab. Grundmodul II: Det politiske system i Danmark

Hold 8868: 2 lør-søndage 25/10,
26/10, 8/11, 9/11 kl. 10.15-14.55

Ved *ekstern lektor, can.d.scient.pol. Anders Peter Hansen*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø
Pris: 850 kr.

6/11-13/11

**Epokegørende borgerkrige
i verdenshistorien**

Hold 8866: 2 torsdage 6/11, 13/11
kl. 19.30-21.15

*Ved cand.mag. Torben Riis
Petersen*

Sted: Sorø Sognegård,
Munkevænget 22, 4180 Sorø

Pris: 170 kr.

9/12-16/12

**Tysk verdens(krigs)litteratur:
Middagsfruen og Intet nyt fra
Vestfronten**

Hold 8865: 2 tirsdage 9/12, 16/12
1 onsdag 10/12 kl. 16.15-18.00

*Ved mag.art. Frantz Leander
Hansen*

Sted: Værkerne, Frederiksvej 27,
4180 Sorø

Pris: 240 kr.

EGEDAL

16/9

**Ørkatastrofen Den store Krig:
Årsager, forløb og konsekvenser**

Hold 8849: 1 tirsdag 16/9
kl. 19.30-21.15

*Ved lic.phil, lektor Nils Arne
Sørensen*

Sted: Ølstykke bibliotek, Østervej 1,
3650 Ølstykke

Pris: 40 kr.

18/9

Istedgade overgi'r sig aldrig

Hold 8850: 1 torsdag 18/9
kl. 19.30-21.15

Ved cand.phil. Hanne Fabricius

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse

Pris: 65 kr.

20/9

**Istedgade overgi'r sig aldrig
- ekskursion**

Hold 8851: 1 lørdag 20/9
kl. 10.00-11.30

Ved cand.phil. Hanne Fabricius

Sted: Byvandring, Reventlows-
gade foran Hovedbanen, ud for
Istedgade

Pris: 65 kr.

8/10

Olafur Eliasson

Hold 8852: 1 onsdag kl. 19.30-21.15

Ved cand.phil. Pia Høy

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse

Pris: 65 kr.

5/11

**Begravelsskikke i det gamle Ægypten:
Faraoen og hans embedsmænd**

Hold 8853: 1 onsdag kl. 19.30-21.15

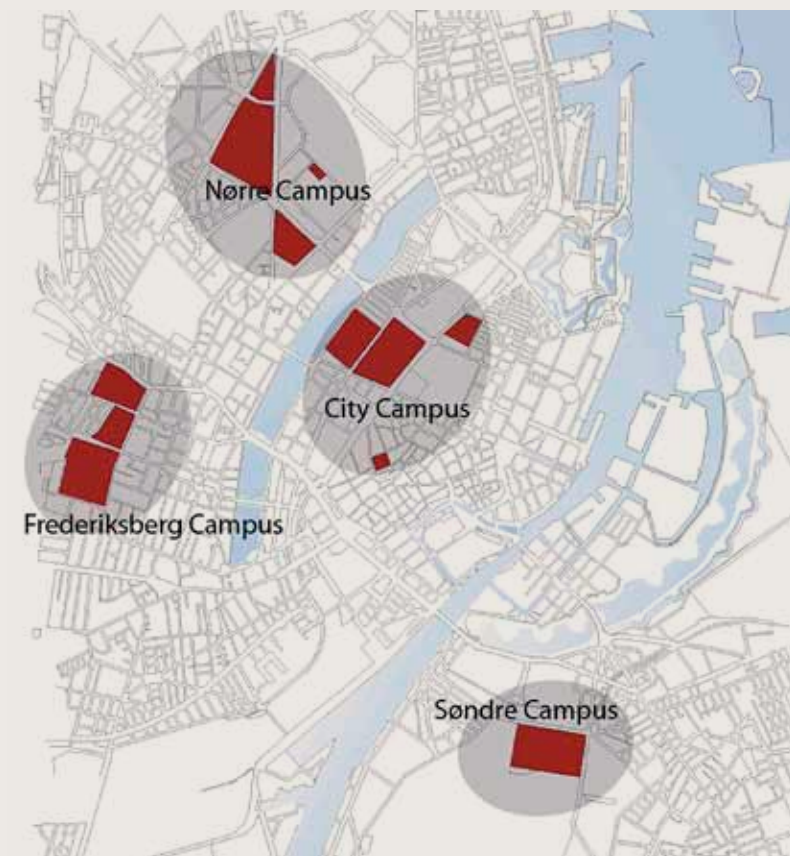
*Ved fhv. lektor, mag.art., ph.d.
Lise Manniche*

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse

Pris: 65 kr.

FIND VEJ

Campusområder ved Københavns Universitet

City Campus

Det Juridiske Fakultet
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Det Teologiske Fakultet

Frederiksberg Campus

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Copenhagen Business School

Nørre Campus

Det Farmaceutiske Fakultet
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Søndre Campus

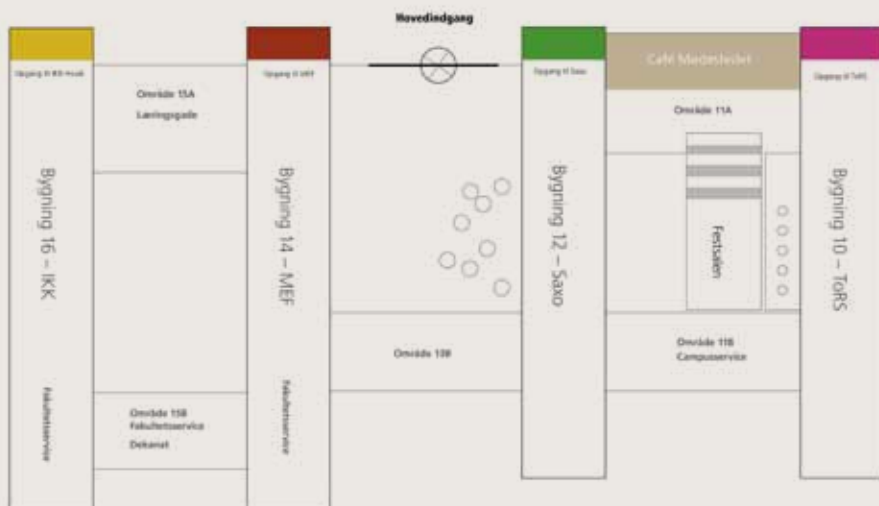
Det Humanistiske Fakultet
Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA)

KØBENHAVNS UNIVERSITET, AMAGER (KUA)

Søndre Campus

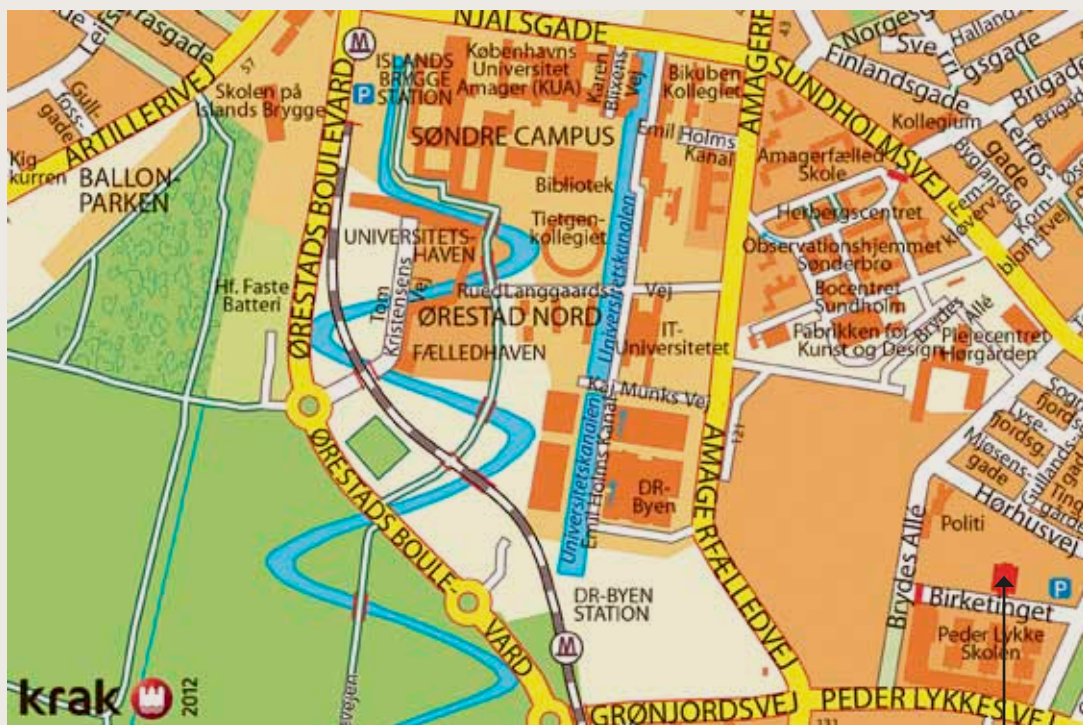
Kort over ny KUA

DET INFORMATIONSVIDENSKABELIGE AKADEMI

Søndre Campus

Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA)
Birketinget 6
2300 København S

Kantinen på IVA er åbent kl. 11.30-13.00.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

FORTRYDELSE AF TILMELDING

1. Ifølge Forbrugeraftaleloven er der fortrydelsesret, og du kan derfor afmelde dig og få din betaling refunderet inden for en frist på 14 dage efter tilmeldingen.
2. Afmelding eller overflytning til et andet hold kan ske helt frem til 14 dage før kursusstart. Når der er kortere tid end 14 dage til kursusstart, kan holdflytning eller afmelding ikke ske uanset årsag (det gælder også ved sygdom).
3. Efter kursusstart tilbagebetales kursusgebyret ikke.

FORBEHOLD FOR ÆNDRINGER

Vi forbeholder os retten til ændringer af underviser, undervisningssted samt lokale. Eventuelle ændringer udløser derfor ikke refundering af betaling. Hvis en underviser aflyser, forsøger vi at finde en vikar eller giver en erstatningstime i forlængelse af forløbet. Vi refunderer ikke betalingen, hverken helt eller delvist.

Er det ikke muligt at tilbyde erstatningsundervisning for udgåede lektioner, kan lektioner helt bortfalde. I så fald vil deltagerne modtage godtgørelse for bortfaldne lektioner ud over en dobbelttime.

PRISER

Prisen på de enkelte kurser og forelæsningsrækker tager udgangspunkt i en enhedspris per kursusdobbelttime på 88 kr. og per forelæsningsdobbelttime på 100 kr. Enhedspriserne er beregnet ud fra de centralt fastsatte lærerlønninger, statstilskuddet og et gennemsnitligt deltagerantal.

Nogle kurser er dyrere, fordi der ud over lærerlønningerne også skal betales for eksempelvis vagter, når kurserne afholdes på museer.

SE FLERE PRAKTISKE OPLYSNINGER PÅ SIDE 5.

TILMELD DIG I GOD TID

Hvis der ikke er tilmeldinger nok til et hold, bliver det aflyst en uge før kursusstart. Der er derfor en god ide at tilmelde sig i god tid.

BONUS OG RABAT

På visse kurser giver vi aldersrabat i forbindelse med tilmeldingen. Rabatten gives til deltagere, der er født i 1943 eller tidligere. Hvis der er mulighed for rabat, står det anført i parentes efter den ordinære pris. Hvis der ikke står et beløb i parentes efter kursussen, kan der ikke opnås rabat på kurset.

Aldersrabatten skal anføres ved tilmelding og kan ikke opnås efterfølgende. Første gang du deltager, skal du dokumentere din alder ved tilmeldingen, fx ved kopi af dit sygesikringsbevis. Ved elektronisk tilmelding eller telefontilmelding skal dokumentationen indsendes særskilt og være os i hænde senest to hverdage efter, betalingen har fundet sted. Har du været tilmeldt Folkeuniversitetet tidligere og modtaget rabat, er du allerede registreret i systemet.

PROGRAM FOR FORÅRET 2015

Vi starter tilmeldingen mandag d. 15. december 2014 kl. 10. Programmet offentliggøres på hjemmesiden www.fukbh.dk et par dage før.

I december udsendes det trykte katalog til tidligere deltagere. Kataloget kan også hentes på alle biblioteker på Sjælland, Lolland og Falster.

KONTAKTOPLYSNINGER

Folkeuniversitetet i København
Københavns Universitet
Njalsgade 136, bygning 27, 3. sal
DK-2300 København S

Telefon 35 32 87 10
E-mail: fukbh@hum.ku.dk
Hjemmeside: www.fukbh.dk

ÅBNINGSTIDER

Kontoret har åbent mandag-fredag kl. 10-16.

© Folkeuniversitetet i København, 2014

Grafisk design, tilrettelæggelse og produktion:

Synergi, Marinebuen 11, 4700 Næstved
www.synergi.dk

Trykt på Silk 170 g/m² og Amber Graphic 90 g/m²

Fotos på forsiden:

Billede af Københavns Rådhus, fotograf
Anders Graver, <http://www.humbugfilm.dk/>

Fotos i kataloget:

Alle fotos fra www.canstockphotos.com bortset fra:

S. 3: Fotograf: Lise Hagelund.

S. 17: Bo Lidegaard, fotograf: Mathias Christensen.
Mette Holm, fotograf: Torsten Graae.

S. 18: Thomas Harder, fotograf: Johan Biilmann.

S. 20: Foto til *The Weather Diaries*:
© Cooper & Gorfer.

S. 21: P.S. Krøyer: *Sommeraften ved Skagens strand*,
1899, Den Hirschsprungske Samling.

S. 23: Davids Samling. Foto: Pernille Klemp.

S. 25: Forstadsmuseet.

S. 31: Forside af bogen *Socialdemokratiske tænkere*,
Informations Forlag, 2014.

S. 32: Snaregade, foto: Hanne Fabricius.

S. 33: Istedgade, foto: Hanne Fabricius.

S. 33: Ellen Schou, Arbejdermuseet.

S. 35: Fredensborg Slot, fotograf: Roberto Fortuna.

S. 35: Forside af bogen *Neuengamme. Koncentra-
tionslejren 1938-1945*, Informations Forlag, 2012.

S. 38: Akademisk Rejsebureau.

S. 39: Martin C. Rasmussen, Akademisk Rejsebureau.

S. 41: Forside af bogen *Klima og mennesker. Huma-
nistiske perspektiver på klimaforandringer*, Museum
Tusculanums Forlag 2014.

S. 60: Bellini Giovanni: *Portræt af en ung mand*,
ca. 1490, Nivaagaard Malerisamling.

S. 65: *Study model of Hudson River Voids*, fotograf:
Michael Arad, 2002. KØS.

S. 65-66: Palle Nielsen, *Modellen – En modell för ett
kvalitativt samhälle*, 1968 (Moderna Museet Stock-
holm). MACBA Collection. MACBA Consortium. Gift
of the artist. © Palle Nielsen, VEGAP/COPYDAN, 2014.
Foto: Palle Nielsen.

S. 66: P.S. Krøyer, *Sommeraften ved Skagen*, 1892.
Foto: Skagens Museum.

S. 67: Ditte Knus Tønnesen, Detaljebillede af *Arises
For Something Else*, 2013, Fyrretræsindrammet
lamdba C-print. [107 x 142 x 10 cm] © 2014 Ditte
Knus Tønnesen.

S. 81: DR SymfoniOrkestret i DR Byens Koncertsal.

S. 83: Thure Lindhardt som Erasmus Montanus
(fotograf: Natascha Thiara Rydvald), Henning Jensen
(fotograf: Natascha Thiara Rydvald), Elisa Kragerup
(fotograf: Miklos Szabo), Det Kongelige Teater.

S. 87: Forside af Rejseholdets historie, Lindhardt og
Ringhof, 2014.

FOLKEUNIVERSITETETS STYRELSE

Lektor, ph.d. Anja C. Andersen
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Lektor, ph.d. Benedikte Brincker
Copenhagen Business School

Lektor, ph.d. Gerd Christensen
Det Humanistiske Fakultet

Undervisningsadjunkt,
cand.mag. Peter Busch-Larsen
Det Teologiske Fakultet

Docent, ph.d. Jørn Bindslev Hansen
Danmarks Tekniske Universitet

Professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Professor, dr.theol. Steffen Kjeldgaard-Pedersen
Det Teologiske Fakultet

Professor, dr.jur. Henning Koch
Det Juridiske Fakultet

School Director, Ulf Madsen
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Museumsdirektør Michael Bjørn Nellemann
Nivaagaards Malerisamling

FOLKEUNIVERSITETETS PROGRAMRÅD – STUDIELEDERE

Antikken

Ekstern lektor, cand.mag. Henrik Fich
Saxo-instituttet
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Antropologi

Mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen
Nationalmuseet

Arkitektur og design

Lektor, mag.art., ph.d. Nan Dahlkild
Det Informationsvidenskabelige Akademi
Københavns Universitet

Astronomi

Professor MSO, lektor Johan U. Fynbo
Niels Bohr Institutet
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Filmvidenskab

Cand.mag. Susanne Fabricius

Filosofi

Lektor, mag.art. Poul Lübcke
Institut for Medier, Erkendelse og formidling
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Fysik

Lektor, ph.d. Anders Peter Andersen
Institut for Fysik
Danmarks Tekniske Universitet

Geologi

Cand.scient. Klaus Fynbo Hansen

Historie

Lektor, ph.d. Peter Fibiger Bang
Saxo-instituttet
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Adjunkt Rasmus Mariager
Saxo-instituttet
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Idéhistorie

Undervisningsadjunkt, mag.art., cand.mag.
Peter Busch-Larsen
Afdeling for Systematisk Teologi
Det Teologiske Fakultet
Københavns Universitet

Jura

Lektor, cand.jur., ph.d. Annette Kronborg
Juridisk Forskningsområde
Det Juridiske Fakultet
Københavns Universitet

Kulturhistorie

Lektor, ph.d. Anna Lena Sandberg
Institut for Engelsk, Germansk og Romansk
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Kunsthistorie

Mag.art. Mette Wivel
Københavns Universitet

Litteraturvidenskab

Dramaturg, cand.phil. Birgitte Hesselaa

Musikvidenskab

Musikhistoriker Preben Albrechtsen

Nærorienten

Lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier
Det Humanistiske Fakultet

Psykologi

Cand.psych. Neel Gjørtler

Religionshistorie

Ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Retorik

Ph.d.-stipendiat, cand.mag. Mette Bengtsson
Institut for Medier, Erkendelse og Formidling,
Afdeling for Retorik
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Sociologi

Ph.d.-stipendiat Pelle Korsbæk Sørensen
Institut for Samfund og Globalisering
Roskilde Universitet

Sprogvidenskab

Lektor, ph.d. Kasper Boye
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet

Statskundskab

Lektor, ph.d. Uffe Jakobsen
Institut for Statskundskab
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Sundhedsvidenskab

Lektor, ph.d. Lars Kayser
Institut for Cellulær og Molekylær Medicin
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Teologi

Lektor, lic.theol. Joakim Garff
Søren Kierkegaard Forskningscentret
Det Teologiske Fakultet
Københavns Universitet

Økonomi

Lektor, cand.polit. Lise Lyck
Center for Tourism and Culture Management
Copenhagen Business School